

7 Strukturbidrag

7.1 Nuvarande utformning

Strukturbidraget avser att kompensera kommuner och landsting för att vissa delmodeller i kostnadsutjämnningen fr.o.m. 2005 togs bort samt för större bidragsminskningar till följd av övriga förändringar som genomfördes samtidigt. Strukturbidraget utgår 2011 till 94 kommuner med 1 521 miljoner kronor och till 6 landsting med 657 miljoner kronor.

Näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder i kommuner

I den kostnadsutjämnning som infördes 1996 kompengades vissa kommuner för merkostnader på grund av deras bedömda större behov av näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder. En merkostnad beräknades för de kommuner som under den senaste femårsperioden hade haft en andel av befolkningen i åldern 16–64 år som varit arbetslösa eller i konjunkturberoende åtgärder som legat 2 procentenheter över riksgenomsnittet. De ersattes med 200 kronor per invånare för varje överskjutande procentenhet. År 2004 hade cirka 60 kommuner en ersättning på mellan 1 och 1 933 kronor per invånare, totalt ca 430 miljoner kronor. Flertalet kommuner med beräknad merkostnad fanns i västra Svealand och Norrland, men det fanns även en del kommuner i Syd- och Mellansverige med sådan ersättning, t.ex. Malmö, Helsingborgs och Eskilstuna kommuner.

Svagt befolkningsunderlag i kommuner

I kostnadsutjämningsen för svagt befolkningsunderlag, som också infördes 1996, kompenseras vissa kommuner för merkostnader som kan uppkomma då det regionala befolkningsunderlaget understiger 250 000 invånare. I beräkningarna beaktades även det lokala befolkningsunderlaget och kommunens egen folkmängd. Dessa merkostnader ansågs kunna uppkomma på grund av sämre förutsättningar för interkommunalt samarbete och för att kommunen måste ta ett större ansvar för att erforderlig samhällsservice upprätthålls.

År 2004 hade cirka 40 kommuner en beräknad standardkostnad på mellan 112 och 2 348 kronor per invånare, totalt ca 550 miljoner kronor. Berörda kommuner fanns i västra Värmland, norra Dalarna och i Norrlands inland, men även Gotlands, Borgholms och Strömstads kommuner omfattades.

Små landsting

Landsting med färre än 200 000 invånare fick fr.o.m. 1996 ett särskilt tillägg vid beräkningen av standardkostnaden för hälso- och sjukvård. Tillägget, som utgick till Gotlands kommun och de tre landstingen med lägst folkmängd, avsåg att finansiera merkostnader som kan uppkomma när dyr utrustning måste finansieras av ett färre antal invånare. Standardkostnaden för små landsting varierade 2004 mellan 230 och 1 426 kronor per invånare. Tilläggen uppgick totalt till cirka 290 miljoner kronor.

Från kostnadsutjämningsen till strukturbidrag

De tre delmodellerna togs bort från kostnadsutjämningsen 2005 då det inte ansågs möjligt att på objektiva grunder fastställa de merkostnader som uppkommer till följd av att en kommun eller ett landsting har ett svagt befolkningsunderlag. För landstingen bygger de beräknade merkostnaderna inte på något empiriskt underlag och det har inte heller påvisats några merkostnader för hälso- och sjukvård som hänger samman med att vissa landsting har liten folkmängd.

Även kostnaderna för kommunernas näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder är svåra att särredovisa även om vissa

delkostnader kan identifieras. Gemensamt för de tre delmodellerna är således att grunderna för att fastställa principerna för utjämnings- och ersättningsnivåerna avviker vad gäller mätbarhet från övriga delar av kostnadsutjämnings- och de har enligt regeringens mening (prop. 2003/04:155) snarare en regionalpolitisk profil. Utfallet per kommun respektive landsting av dessa tre delmodeller 2004 överfördes från kostnadsutjämnings- till det nya strukturbidraget från 2005.

Andra förändringar från 2005

I betänkandet Gemensamt finansierad utjämnings- i kommunsektorn (SOU 2003:88) föreslogs förändringar i flertalet delmodeller i kostnadsutjämnings- samt i inkomstutjämnings- vilka i stor utsträckning genomfördes från 2005. Sammantaget ledde dessa förändringar till omfördelningar mellan kommuner respektive landsting. Bl.a. togs ersättningen för vatten och avlopp för kommuner bort. Dessutom togs kallortstillägget bort, för vilket ersättning utgick till vissa kommuner och landsting.

Större negativa bidragsförändringar till följd av 2005 års förändringar som för kommunerna motsvarande mer än 0,56 procent av det egna uppräknade skatteunderlaget överfördes till ett nytt strukturbidrag. För landstingen var motsvarande gräns 0,28 procent.

Ersättningen för vatten och avlopp

I merparten av kommunerna finansieras kostnaderna för vatten och avlopp till över 90 procent med avgifter. I vissa kommuner finns det dock ett större inslag av skattefinansiering. Dåvarande Utjämningskommittén noterade att de kommuner som har den högsta ersättningen i kostnadsutjämnings- finansierar denna verksamhet helt med avgifter samtidigt som dessa avgifter inte överstiger genomsnittet i riket. Regeringen ansåg att kostnadsutjämnings- inte ska omfatta vatten och avlopp, eftersom kostnaderna för denna verksamhet bör kunna täckas med anslutnings- och brukaravgifter (prop. 2003/04:155).

Standardkostnaderna hade beräknats utifrån andelen boende i tätorter och geotekniska förhållanden och var mellan 50 och

500 kronor per invånare. År 2004 motsvarade de sammanlagda standardkostnaderna för de drygt 130 kommunerna cirka 350 miljoner kronor

Kallortstillägget

Skälet till att kallortstillägget ursprungligen infördes i kostnadsutjämningsen 1996 var att rätten till kallortstillägg för arbetstagare stationerade i norra Sverige fanns reglerad i centrala avtal fram till och med 1993. Denna merkostnad betraktades därför som opåverkbar för den enskilda kommunen och landstinget. Avtalet om kallortstillägg upphörde från och med 1994. Kommunernas och landstingens merkostnad för kallortstillägget försvann emellertid inte direkt eftersom tilläggen omvandlades till normal lön. I de utredningar som legat till grund för nuvarande utjämningsystem betraktades därför denna merkostnad som opåverkbar på kort sikt för berörda kommuner och landsting. Det underlag som redovisades 2003 av Utjämningskommittén antydde att det tidigare kallortstillägget endast i begränsad omfattning återspeglades i lönenivåerna under senare år. Regeringen ansåg därför att kallortstillägget bör utgå ur kostnadsutjämningsen (prop. 2003/04:155). I kostnadsutjämningsen erhöll 37 kommuner i norra Sverige 188–1 922 kronor per invånare 2004, totalt cirka 350 miljoner kronor. För de fyra nordligaste landstingen utgick 17–531 kronor per invånare, totalt cirka 170 miljoner kronor.

Avvecklingen av de fasta införandetilläggen

För att dämpa effekterna av det nya utjämningsystem som infördes 1996 tillämpades dels rörliga, dels fasta införanderegler. De rörliga införandereglerna trappades ner årligen. De kommuner och landsting som fick större bidragsminskningar över en viss nivå erhöll fasta införandetillägg, vilka låg kvar oförändrade från år till år. De fasta införandetilläggen uppdaterades 2000 för att även dämpa effekterna av de förändringar i kostnadsutjämningsen som då genomfördes efter förslag från Kommunala utjämningsutredningen (SOU 1998:155, prop. 1998/99:89).

I den efterföljande Utjämningskommitténs uppdrag ingick att också föreslå hur intäktsförändringarna till följd av de fasta

införandetilläggens upphörande efter 2004 skulle hanteras. I de fasta införandetilläggen fanns i vissa fall kvar effekter av förändringar vid införandet av 1993 års statsbidrags- och utjämningsystem.

De fasta införandetilläggen, som införts 1996 och reviderats 2000, utgick 2004 till 49 kommuner och 5 landsting. Av kommunerna fanns 8 i Stockholms län och 39 i Bergslagen och norrlandsläna. Danderyds kommun hade det största fasta införandetillägget, cirka 4 600 kronor per invånare. Stockholms läns landsting och de fyra nordligaste landstingen omfattades och Norrbottens läns landsting erhöll högst bidrag i förhållande till befolkningen med drygt 950 kronor per invånare. Kostnaderna för de fasta införandetilläggen var cirka 1,6 miljarder kronor för kommunerna och cirka 1,6 miljarder kronor för landstingen.

Beräkningen av nuvarande strukturbidrag

När strukturbidraget infördes 2005 fick berörda kommuner ett bidrag motsvarande standardkostnaden 2004 i dåvarande kostnadsutjämning för näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder samt för svagt befolkningsunderlag. Berörda landsting fick ett bidrag motsvarande standardkostnaden 2004 i nuvarande kostnadsutjämning för små landsting.

Kommuner som fick en bidragsminskning till följd av de föreslagna ändringarna i statsbidrags- och utjämningsystemet, inklusive effekterna av att de fasta införandetilläggen upphörde, erhölet ett belopp motsvarande den bidragsminskning som översteg 0,56 procent av kommunens uppräknade skatteunderlag 2005 (ca 775 kronor per invånare vid genomsnittlig skattekraft). Utjämningskommittén hade föreslagit 1 procent som gräns.

Landsting som fick en bidragsminskning till följd av de föreslagna ändringarna i statsbidrags- och utjämningsystemet, inklusive effekterna av att de fasta införandetilläggen upphörde, erhölet ett belopp motsvarande den bidragsminskning som översteg 0,28 procent av landstingets uppräknade skatteunderlag 2005 (ca 390 kronor per invånare vid genomsnittlig skattekraft). Utjämningskommittén hade föreslagit 0,5 procent.

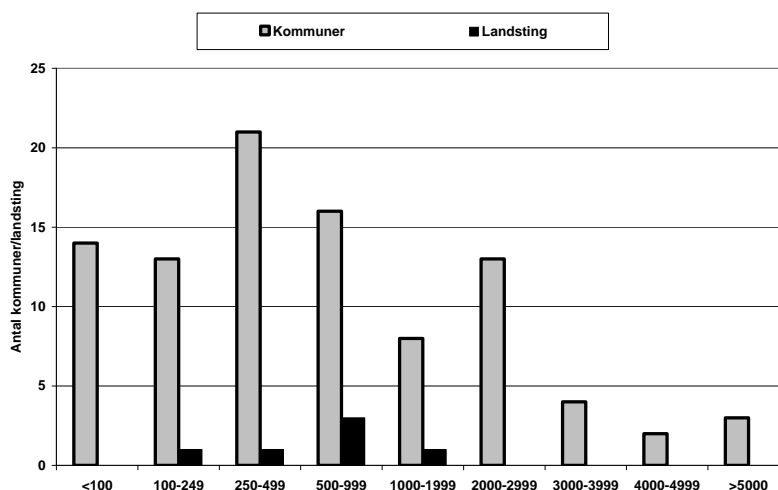
Bidragsminskningar understigande 0,56 procent för kommuner respektive 0,28 procent för landstingen kompenseras temporärt med införandebidrag som trappades ned med 0,08 procent per år

för kommuner respektive 0,04 procent för landsting. Från 2011 får ingen kommun eller landsting införandebidrag.

Summan av de ovan uppräknade delarna blir respektive kommuns och landstings strukturbidrag och bidraget utgår med lika många kronor per invånare i berörda kommuner respektive landsting 2011 som 2005 eftersom någon förändring eller uppdatering hittills inte gjorts. Kostnaderna för strukturbidraget har sedan det infördes 2005 minskat något för kommunerna eftersom folkmängden i berörda kommuner minskat sammantaget. Värdet av strukturbidraget har successivt minskat då det ligger kvar nominellt oförändrat per invånare över tiden. Under samma period har det kommunala skatteunderlaget ökat med över 20 procent.

Strukturbidraget för kommunerna varierar mellan 8 kronor per invånare i Arboga och 5 438 kronor per invånare i Gällivare.

Figur 7.1 Antal kommuner och landsting efter storleken på strukturbidraget 2011 i kronor per invånare

Anm. Gottlands kommun redovisas här både som kommun och landsting
Källa: SCB och egna beräkningar

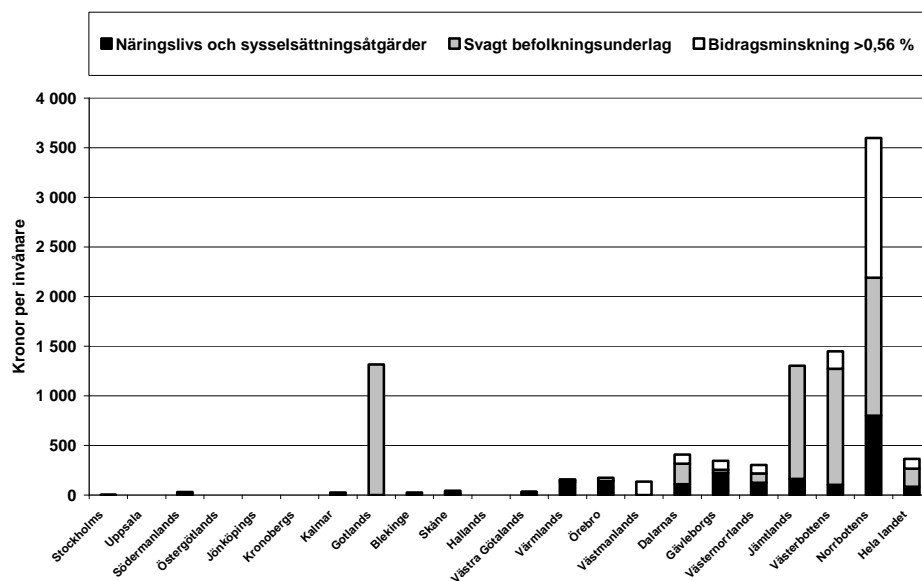
Samtliga 5 kommuner med strukturbidrag överstigande 4 000 kronor per invånare ligger i Norrbottens län. Utanför Norrbotten har endast Storumans kommun i Västerbottens län över 3 000 kronor per invånare i bidrag. I Svealand har endast Älvdalens kommun

över 2 000 och Malung-Sälen över 1 000 kronor per invånare i bidrag. I Götaland har Gotland för sin kommunverksamhet 1 316, Strömstad 783 och Lomma 895 kronor per invånare i strukturbidrag. I övrigt har ingen kommun i Götaland över 400 kronor per invånare.

Av landstingen har Kronoberg lägst och Jämtland högst bidrag, 230 respektive 979 kronor per invånare. Gotlands kommun får för sin landstingsverksamhet 1 426 kronor per invånare.

Av figur 7.2 framgår det genomsnittliga strukturbidraget till kommunerna per län med fördelning på vilka orsaker som ligger bakom bidragen.

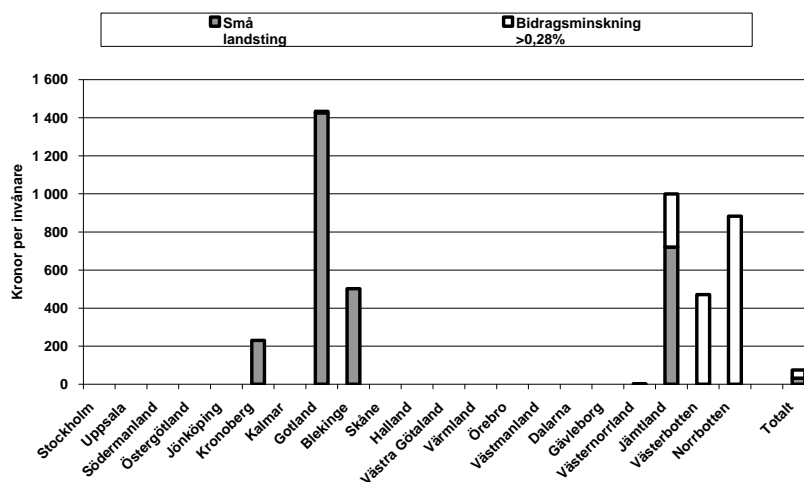
Figur 7.2 Strukturbidrag till kommuner 2011 länsvis fördelat efter orsak. Övikat genomsnitt per län i kronor per invånare

Källa: SCB, Ds 2004:26 och egna beräkningar

I Norrbottens län svarar kompensationen för bidragsminskning för den största delen av strukturbidraget. I Västerbotten, Jämtland och Gotland svarar svagt befolkningsunderlag för den största delen.

Figur 7.3 Strukturbidrag till landsting efter orsak i kronor per invånare

Källa: SCB, Ds 2004:26 och egna beräkningar

För landstingen i Götaland samt för Jämtlands läns landsting svarar den tidigare delmodellen för små landsting för hela eller den största delen av strukturbidraget. För de två nordligaste landstingen svarar kompensationen för bidragsminskning för hela strukturbidraget.

7.2 Överväganden och förslag

Kommitténs bedömning och förslag: Den del av kommunernas strukturbidrag som utgörs av 2004 års standardkostnad för svagt befolkningsunderlag bör kvarstå oförändrad. Resterande del av strukturbidraget reduceras så att den totala minskningen av strukturbidraget begränsas till högst 0,22 procent av det uppräknade skatteunderlaget 2013.

Den del av landstingens strukturbidrag som utgörs av 2004 års standardkostnad för små landsting bör kvarstå oförändrad. Resterande del av strukturbidraget reduceras så att den totala minskningen av strukturbidraget begränsas till högst 0,11 procent av det uppräknade skatteunderlaget 2013.

Skälen för kommitténs bedömning och förslag: Enligt direktiven ska kommittén utreda om det strukturbidrag som infördes 2005 bör förändras eller avvecklas och i så fall föreslå hur detta ska hanteras.

Strukturbidraget utgår 2011 till 94 kommuner med 1 521 miljoner kronor och till 6 landsting med 657 miljoner kronor. Flera kommuner, främst i Norrlands inland, får höga ersättningar genom strukturbidraget och för dessa skulle konsekvenserna bli stora om strukturbidraget avvecklades. En stor del av strukturbidraget är tidigare regionalpolitiskt betingade ersättningar som tagits bort från kostnadsutjämnningen och som sedan 2005 utgör en egen del vid sidan av kostnadsutjämnningen i anslaget för kommunal-ekonomisk utjämning.

Den tidigare delmodellen, svagt befolkningsunderlag, avsåg att kompensera främst kommuner med låg folkmängd i mycket glesa områden för skalnackdelar. Alla kommuner är skyldiga enligt lag att upprätthålla olika funktioner oavsett det låga folkmängdsunderlaget. Detta påverkar kostnadsnivån för att upprätthålla vissa obligatoriska funktioner. När delmodellen infördes åberopades bl.a. att kommuner i glesa områden även måste upprätthålla vissa funktioner som har svårt att klara sig på kommersiella grunder. I glesa områden med stora avstånd är även förutsättningarna att samverka med andra kommuner sämre.

Den tidigare delmodellen för näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder syftade till att kompensera kommuner med höga kostnader för sådana insatser. Behovet av sådana insatser beräknades med uppgifter om öppet arbetslösa och personer i arbetsmarknadsåtgärder. Med det sätt som andelen arbetslösa och i program med aktivitetsstöd mäts i dag är skillnaderna i andelen arbetslösa mellan kommunerna betydligt mindre än tidigare. Även om kostnaderna för näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder skiljer sig åt mellan kommuner i olika delar av landet anser kommittén att en särskild och uppdaterad ersättning för sådana åtgärder inte längre bör ingå i strukturbidraget. Effekterna av att ta bort den tidigare ersättningen för näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder bör i stället fångas upp av att kommittén föreslår att den maximala minskningen av strukturbidraget begränsas.

Den del av landstingens strukturbidrag som utgår till små landsting bör kvarstå tills vidare men kan avvecklas i samband med eventuella sammanläggningar av landsting på det sätt som kommittén föreslår i avsnitt 10 om indelningsändringar.

Den del av strukturbidraget som härrör från bidragsminskningar över 0,56 procent av kommunens egna uppräknade skatteunderlag och 0,28 procent för landstingen vid 2005 års systemomläggning beror främst på att de fasta införandetilläggen avvecklades, att kallortstillägget togs bort från kostnadsutjämnningen och att en del andra förändringar och uppdateringar har gjorts. Det fasta införandetillägget är en följd av att större bidragsminskningar vid olika systemförändringar efter 1992 fortfarande inte tillåtits slå igenom fullt ut.

Kommittén anser att denna del av strukturbidraget bör reduceras med 0,22 procent av det egna uppräknade skatteunderlaget för kommuner respektive 0,11 procent för landsting.

Mot bakgrund av de bidragsförändringar som följer av de olika förslag till förändringar i inkomst- och kostnadsutjämnningen anser kommittén att det är rimligt att reduktionen av strukturbidraget begränsas så att minskningen av en kommuns totala strukturbidrag kan bli högst 0,22 procent av det uppräknade egna skatteunderlaget. För en kommun med genomsnittlig skattekraft motsvarar det cirka 390 kronor per invånare.

För landstingen bör motsvarande reduktion begränsas till 0,11 procent av det uppräknade egna skatteunderlaget. För ett landsting med genomsnittlig skattekraft motsvarar det cirka 195 kronor per invånare.

7.2.1 Utfallet av kommitténs förslag

Den föreslagna förändringen innebär att kostnaderna för kommunernas strukturbidrag minskar med cirka 410 miljoner kronor till drygt 1 110 miljoner kronor och att antalet bidragskommuner minskar från 94 till 65. Kostnaderna för samtliga kommuner minskar med cirka 47 kronor per invånare vilket påverkar regleringsposten positivt med lika stort belopp.

Tabell 7.1 Nuvarande och föreslaget strukturbidrag för kommuner. Öviktade genomsnitt per kommungrupp i kronor per invånare

Kommungrupp	Strukturbidrag 2011				Nytt strukturbidrag	
	Totalt	Näringsliv sysselsätt åtgärder	Svagt befolknings- underlag	Bidrags- minskning >0,56 %	Totalt	Förändr.
Storstäder	131	131	0	0	21	-110
Förortskommuner till storstäderna	25	0	0	25	11	-14
Större städer	111	23	15	74	73	-38
Förortskommuner till större städer	19	19	0	0	0	-19
Pendlingskommuner	115	25	29	61	60	-55
Turism- och besöksnäring- kommuner	1 244	120	945	179	1 146	-98
Varuproducerande kommuner	236	55	100	81	179	-58
Glesbygdskommuner	1 462	423	846	193	1 263	-198
Kommuner i tätbefolkad region	45	39	0	5	14	-30
Kommuner i glesbefolkad region	1 614	386	612	615	1 357	-257
Hela landet	363	83	183	97	296	-67

Källa: SCB och egna beräkningar

Lomma kommun får den största bidragsminskningen, 483 kronor per invånare. Den största bidragsminskningen sker i gruppen kommuner i glesbefolkade regioner med i genomsnitt drygt 250 kronor per invånare. För gruppen glesbygdskommuner sänks strukturbidraget med i genomsnitt knappt 200 kronor per invånare. För kommunerna i Norrbotten minskar strukturbidraget med 370 kronor per invånare, i några kommuner med över 425 kronor per invånare. I Götaland kommer fem kommuner att få strukturbidrag och i Svealand återstår 16 bidragskommuner i västra Värmland, nordvästra Dalarna samt Bergslagen.

Tabell 7.2 Nuvarande och föreslaget strukturbidrag för kommuner.
Oviktade genomsnitt i kronor per invånare länsvis

Län	Strukturbidrag 2011				Nytt strukturbidrag	
	Totalt	Näringsliv sysselsättn åtgärder	Svagt befolknings- underlag	Bidrags- minskning >0,56 %	Totalt	Förändring
Stockholms	3	0	0	3	0	-3
Uppsala	0	0	0	0	0	0
Södermanlands	31	31	0	0	0	-31
Östergötlands	0	0	0	0	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0	0
Kronobergs	0	0	0	0	0	0
Kalmar	26	0	26	0	26	0
Gotlands	1 316	0	1 316	0	1 316	0
Blekinge	26	26	0	0	0	-26
Skåne	44	17	0	27	14	-30
Hallands	0	0	0	0	0	0
Västra Götalands	33	14	16	3	16	-17
Värmlands	157	127	19	11	62	-95
Örebro	174	141	0	33	75	-99
Västmanlands	135	1	0	134	54	-81
Dalarnas	407	108	207	92	294	-113
Gävleborgs	344	222	33	89	90	-254
Västernorrlands	303	124	94	84	138	-164
Jämtlands	1 304	162	1 141	0	1194	-110
Västerbottens	1 449	102	1 170	176	1302	-146
Norrbottnens	3 599	800	1 391	1 409	3227	-372
Hela landet	363	83	183	97	296	-67

Källa SCB och egna beräkningar

För landstingen blir den maximala bidragsminskningen lägre. För de tre nordligaste landstingen reduceras strukturbidraget, för Jämtland med knappt 180 kronor per invånare, för Norrbotten och Västerbotten med 194 respektive 185 kronor per invånare.

Tabell 7.3 Nuvarande och föreslaget strukturbidrag för landsting i kronor per invånare

Landsting	Strukturbidrag 2011			Nytt strukturbidrag	
	Totalt	Små landsting	Bidrags-minskning >0,28 %	Totalt	Förändring
Stockholms	0	0	0	0	0
Uppsala	0	0	0	0	0
Södermanlands	0	0	0	0	0
Östergötlands	0	0	0	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronobergs	230	230	0	230	0
Kalmar	0	0	0	0	0
Gotlands kommun	1 426	1 426	0	1 426	0
Blekinge	501	501	0	501	0
Skåne	0	0	0	0	0
Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	0	0	0	0	0
Värmlands	0	0	0	0	0
Örebro	0	0	0	0	0
Västmanlands	0	0	0	0	0
Dalarnas	0	0	0	0	0
Gävleborgs	0	0	0	0	0
Västernorrlands	0	0	0	0	0
Jämtlands	979	721	258	800	-179
Västerbottens	448	0	448	263	-185
Norrbottens	869	0	869	675	-194

Källa: SCB och egna beräkningar

För landstingen minskar strukturbidraget från närmare 660 till knappt 540 miljoner kronor, men antalet landsting som erhåller bidraget blir oförändrat 6. Kostnaderna för samtliga landsting minskar således med cirka 120 miljoner kronor, vilket påverkar regleringsposten positivt med cirka 11 kronor per invånare.

8 Samlade ekonomiska effekter av kommitténs förslag

8.1 Inledning

I detta avsnitt redovisas de samlade ekonomiska effekterna av kommitténs förslag beträffande inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen och strukturbidragen. De föreslagna förändringarna kan tidigast träda i kraft 2013, bortsett från de förändringar som följer om garantinivån i inkomstutjämningen för landstingen höjs från nuvarande 110 till 115 procent redan 2012, som kommittén har föreslagit i en skrivelse till finansdepartementet i december 2010.

De utfall som redovisas omfattar inte de införanderegler som föreslås i anledning av kommitténs förslag. Utfallet inklusive de föreslagna införandebidragen redovisas i avsnitt 9.

8.2 Kommuner

Den genomsnittliga förändringen för kommunerna till följd av kommitténs förslag i kostnadsutjämningen uppgår till cirka 450 kronor per invånare. Den största negativa förändringen för en enskild kommun uppgår till knappt 1 800 kronor per invånare medan den största positiva förändringen uppgår till cirka 2 500 kronor per invånare, se tabell 8.1.

Tabell 8.1 Förändringar i kostnadsutjämnings av kommitténs förslag för kommunerna (kronor per invånare)

Delmodell	Genomsnittlig förändring	Max	Min
Förskola & skolbarnsomsorg	206	1 344	-1 732
Förskoleklass & grundskola	54	611	-582
Gymnasieskola	36	416	-166
Äldreomsorg	44	1 622	-867
Individ- och familjeomsorg	217	1 532	-1 060
Barn med utländsk bakgrund	11	144	0
Befolkningsförändring	10	201	0
Bebyggelsestruktur	99	1 339	-875
Löner	-120	757	-338
Kollektivtrafik	-25	445	-652
Totalt (bidrag/avgift)	454	2 479	-1 766

Som framgår av tabell 8.1 sker de största förändringarna för enskilda kommuner (max- och min kolumnerna) i delmodellerna för förskola och skolbarnsomsorg, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt bebyggelsestruktur.

Trots den negativa förändringen på 1 732 kronor per invånare i förskolemodellen kommer dock den kommun som förändringen berör att erhålla en standardkostnad som överstiger den nettokostnad som kommunen redovisar för verksamheten. Detsamma gäller de kommuner som drabbas av de största negativa förändringarna för både äldreomsorg och individ- och familjeomsorg.

Beträffande inkomstutjämnings sker inga större utfallsförändringar, vilket beror på att den enda förändring som kommittén föreslår är att den skattesats som ligger till grund för utjämnings endast höjs med 0,02 procentenheter.

Som redovisas i avsnitt 7 föreslår kommittén att strukturbidraget ska reduceras med som högst 0,22 procent av det egna uppräknade skatteunderlaget för kommunerna, vilket får till följd att framför allt kommunerna i Norrlands inland får en bidragsminskning. I Norrbottens län ligger bidragsminskningen i intervallet 330–430 kronor per invånare för samtliga kommuner. Som en följd av ett minskat strukturbidrag skapas ett utrymme för ökade generella bidrag, via den s.k. regleringsposten, på 47 kronor per invånare.

I tabell 8.2 redovisas det samlade utfallet av kommitténs förslag per kommungrupp. Som framgår av tabellen får åtta av tio kommungrupper en positiv förändring. Två kommungrupper, storstäder och större städer får en negativ förändring på mellan 90 och 271 kronor per invånare. Storstäderna negativa förändring beror framför allt på ett bidragsbortfall i kostnadsutjämnings för förskola och skolbarnsomsorg, individ- och familjeomsorg, äldreomsorg samt Malmö kommuns reducerade strukturbidrag. I sammanhanget bör dock nämnas att den potentiella bidragsminskningen för storstäderna reduceras väsentligt eftersom kommittén föreslår fullt genomslag i utjämningsmodellen för löner.

Tabell 8.2 Förändringar per kommungrupp i utjämningsystemet av kommitténs förslag före införanderegler (kronor per invånare)

Kommungrupp	Inkomst- utjämnings	Kostnads- utjämnings	Struk- turbidrag	Reglerings- bidrag	Totalt
Storstäder	2	-209	-110	47	-271
Förortskommuner till storstäderna	0	3	-14	47	34
Större städer	3	-102	-38	47	-90
Förortskommuner till större städer	4	749	-19	47	781
Pendlingskommuner	4	699	-55	47	695
Turism- och besöksnäringkommuner	5	381	-98	47	334
Varuproducerande kommuner	4	651	-58	47	644
Glesbygdkommuner	5	793	-198	47	646
Kommuner i tätbefolkad region	4	356	-30	47	376
Kommuner i glesbefolkad region	4	759	-257	47	552

I tabell 8.3 redovisas effekterna av kommitténs förslag länsvis. Som framgår av tabellen är det bara i två län, Stockholms och Jämtlands län, som förändringen blir negativ. Bidragsförlusten för kommunerna i Stockholms län beror i allt väsentligt på negativa förändringar i delmodellerna för förskola och skolbarnsomsorg respektive individ- och familjeomsorg.

Kommunerna i Jämtlands län får en negativ förändring beroende på dels ett försämrat utfall i kostnadsutjämnings, dels ett reducerat

strukturbidrag. Det försämrade utfallet i kostnadsutjämnningen förklaras av att flera kommuner i länet inte längre klassificeras som typiska glesbygdskommuner med en geografiskt utspridd befolkning.

Till de län där kommunerna erhåller den största positiva förändringen hör bl.a. Kalmar, Uppsala, Östergötland, Värmland och Jönköping.

Tabell 8.3 Förändringar för kommunerna per län i utjämningsystemet av kommitténs förslag före införanderegler (kronor per invånare)

Län	Inkomst- utjämnning	Kostnads- utjämnning	Struktur- bidrag	Reglerings- bidrag	Totalt
Stockholm	-1	-192	-3	47	-149
Uppsala	3	748	0	47	797
Södermanland	4	282	-31	47	302
Östergötland	4	725	0	47	776
Jönköping	4	612	0	47	662
Kronoberg	4	328	0	47	379
Kalmar	4	831	0	47	882
Gotland	14	563	0	47	624
Blekinge	4	67	-26	47	92
Skåne	4	232	-30	47	252
Halland	4	225	0	47	275
Västra Götaland	4	557	-17	47	590
Värmland	5	827	-95	47	784
Örebro	4	555	-99	47	507
Västmanland	4	165	-81	47	135
Dalarna	4	632	-113	47	569
Gävleborg	4	630	-254	47	426
Västernorrland	3	649	-164	47	535
Jämtland	5	-241	-110	47	-299
Västerbotten	4	694	-146	47	599
Norrbotten	4	754	-372	47	433

8.3 Landsting

Den genomsnittliga förändringen för landstingen till följd av kommitténs förslag i kostnadsutjämningsen uppgår till cirka 200 kronor per invånare innan införandereglerna har beaktats. Den största negativa förändringen för ett enskilt landsting uppgår till drygt 900 kronor per invånare medan den största positiva förändringen uppgår till cirka 1 080 kronor per invånare, se tabell 8.4.

Tabell 8.4 Förändringar i kostnadsutjämningsen av kommitténs förslag för landstingen (kronor per invånare)

Delmodell	Genomsnittlig förändring	Max	Min
Hälso- o sjukvård, totalt	248	1 123	-765
- därav hälso- och sjukv.	216	1 146	-918
- därav glesbygdstillägg	33	364	-124
Befolkningsförändring	0	0	0
Löner	-20	212	-73
Kollektivtrafik	-26	98	-193
Totalt (bidrag/avgifter)	202	1 079	-994

Som framgår av tabell 8.4 sker den största förändringen för ett enskilt landsting (max- och min kolumnerna) i delmodellen för hälso- och sjukvård. Samtliga sju landsting som får en negativ förändring i hälso- och sjukvårdsmodellen tillhör den grupp av åtta landsting där andelen bidiagnoser svarar för 70 procent eller mer av den vårdtunga gruppen i dagens delmodell för hälso- och sjukvård. I de sju landsting som får den största positiva förändringen av kommitténs förslag uppgår andelen bidiagnoser till mellan 49 och 59 procent av den vårdtunga gruppen. Sambandet mellan andelen bidiagnoser i den vårdtunga gruppen och bidragsförändringarna till följd av kommitténs förslag är starkt, 83 procent.

I tabell 8.5 redovisas omfördelningseffekterna i kostnadsutjämningsen för varje enskilt landsting till följd av kommitténs förslag.

Tabell 8.5 Förändringar i kostnadsutjämnings av kommitténs förslag före införanderegler (kronor per invånare)

Landsting	Hälso- och sjukvård	Glesbygds- tillägg	Befolknings- förändring	Löner	Kollektiv- trafik	Totalt
Stockholm	-136	-20	0	105	-4	-55
Uppsala	-175	85	0	16	45	-28
Södermanland	916	67	0	-36	23	970
Östergötland	308	43	0	-36	-101	214
Jönköping	-735	19	0	-36	-30	-783
Kronoberg	464	-42	0	-36	-14	372
Kalmar	60	-28	0	-36	42	38
Gotlands k:n	519	364	0	-36	-75	772
Blekinge	1 146	-22	0	-36	-8	1 079
Skåne	-31	-7	0	-36	98	24
Halland	-589	21	0	-36	74	-529
Västra Götaland	-391	-69	0	-36	32	-464
Värmland	900	-124	0	-36	46	787
Örebro	213	-67	0	-36	-41	70
Västmanland	356	1	0	64	-56	365
Dalarna	576	169	0	-36	35	743
Gävleborg	777	9	0	-21	-96	669
Västernorrland	397	-4	0	-7	-90	295
Jämtland	979	-55	0	-36	-67	820
Västerbotten	-918	152	0	-36	-193	-994
Norrbottn	-102	190	0	-36	-176	-125

Beträffande inkomstutjämnings för landstingen sker egentligen inga större utfallsförändringar om man bortser från de effekter som följer av att garantinivån höjs från 110 till 115 procent, en höjning som finansieras via den s.k. regleringsposten, se tabell 8.6.

Som redovisas i avsnitt 7 föreslår kommittén att strukturbidraget för landsting ska reduceras med som högst 0,11 procent av det egna uppräknade skatteunderlaget, vilket får till följd att de tre nordligaste landstingen får en bidragsminskning.

Tabell 8.6 Förändringar per landsting i utjämningsystemet av kommitténs förslag före införanderegler (kronor per invånare)

Landsting	Inkomst- utjämning	Kostnads- utjämning	Struktur- bidrag	Reglerings- bidrag	Totalt
Stockholm	859	-55	0	-775	29
Uppsala	795	-28	0	-775	-8
Södermanland	755	970	0	-775	950
Östergötland	826	214	0	-775	265
Jönköping	811	-783	0	-775	-747
Kronoberg	734	372	0	-775	331
Kalmar	675	38	0	-775	-62
Gotlands k:n	754	772	0	-775	751
Blekinge	814	1 079	0	-775	1 118
Skåne	771	24	0	-775	20
Halland	805	-529	0	-775	-499
Västra Götaland	773	-464	0	-775	-466
Värmland	700	787	0	-775	712
Örebro	803	70	0	-775	98
Västmanland	753	365	0	-775	343
Dalarna	769	743	0	-775	737
Gävleborg	807	669	0	-775	701
Västernorrland	694	295	0	-775	214
Jämtland	694	820	-179	-775	560
Västerbotten	718	-994	-185	-775	-1 236
Norrbottn	741	-125	-194	-775	-353

8.4 Kommuner och landsting sammantaget

I tabell 8.7 redovisas de sammantagna effekterna av kommitténs förslag för både kommuner och landsting per län. I tre län blir de sammantagna effekterna negativa. Den största negativa förändringen drabbar Västerbottens län, vilket främst beror på att hälso- och sjukvårdsmodellen i kostnadsutjämnningen förändras samt att strukturbidraget reduceras.

Tabell 8.7 Effekter av kommitténs förslag för kommuner och landsting sammantaget per län före införanderegler (kronor per invånare)

Landsting	Inkomst- utjämnning	Kostnads- utjämnning	Struktur- bidrag	Reglerings- bidrag	Totalt
Stockholm	858	-247	-3	-728	-120
Uppsala	798	720	0	-728	790
Södermanland	759	1 252	-31	-728	1 252
Östergötland	830	939	0	-728	1 042
Jönköping	815	-171	0	-728	-85
Kronoberg	738	700	0	-728	710
Kalmar	679	869	0	-728	820
Gotlands k:n	768	1 335	0	-728	1 375
Blekinge	818	1 146	-26	-728	1 210
Skåne	775	256	-30	-728	273
Halland	809	-304	0	-728	-223
Västra Götaland	777	93	-17	-728	124
Värmland	705	1 614	-95	-728	1 496
Örebro	807	625	-99	-728	605
Västmanland	757	530	-81	-728	478
Dalarna	773	1 375	-113	-728	1 306
Gävleborg	811	1 299	-254	-728	1 128
Västernorrland	697	944	-164	-728	749
Jämtland	699	579	-289	-728	261
Västerbotten	722	-300	-331	-728	-637
Norrbottn	745	629	-566	-728	80

9 Införanderegler

9.1 Nuvarande utformning

Förändringar i de kommunala utjämningsystemen leder alltid till omfördelningseffekter mellan kommunerna respektive landstingen. För vissa kommuner och landsting kan förändringarna bli relativt stora. För att undvika drastiska effekter för de kommuner och landsting som får större bidragsminskningar eller större avgiftsökningar har det, när tidigare systemförändringar genomförts, ansetts nödvändigt att effekterna av förändringarna införs successivt under ett antal år. Särskilda införanderegler tillämpades således när 1996 års utjämningsystem infördes. I samband med de förändringar som infördes 2000 förändrades och förlängdes 1996 års införanderegler.

Nya införanderegler tillämpades i samband med att den kommunalekonomiska utjämningsen infördes 2005. Den del av bidragsminskningen respektive avgiftsökningen till följd av systemförändringar 2005 som för kommunerna översteg 0,56 procent av det uppräknade skatteunderlaget överfördes till ett nytt strukturbidrag. För landstingen var motsvarande gräns 0,28 procent av det uppräknade skatteunderlaget. Berörda kommuner och landsting fick ett införandebidrag på den del av förändringen som understeg 0,56 respektive 0,28 procent av skatteunderlaget.

Införandebidraget trappades därefter ner varje år med 0,08 respektive 0,04 procentenheter av skatteunderlaget under, som längst, sex år. Från och med 2011 utgår inte längre något införandebidrag. Den del av bidragsminskningen/avgiftshöjningen som överfördes till strukturbidraget ligger dock kvar oförändrad.

För kommuner och landsting som fick bidragsökningar/ avgiftsminskningar tilläts dessa att slå igenom fullt ut samma år som systemförändringarna infördes.

De förändringar som föreslogs i betänkandet *Deluppföljning av den kommunalekonomiska utjämnningen* (SOU 2006:84) och infördes i kostnadsutjämnningen från 2008 föranledde inga förändringar i de då gällande införandereglererna, eftersom de maximala bidragsförändringarna var relativt begränsade. I *Deluppföljning 2 av den kommunalekonomiska utjämnningen* (SOU 2007:61) föreslogs att både positiva och negativa bidrags- och avgiftsförändringar till följd av utredningens förslag, oavsett omfattningen, skulle fördelas på tre år med en tredjedel per år. Utredningens förslag har dock hittills inte blivit genomförda.

9.2 Överväganden och förslag

Kommitténs bedömning och förslag: De sammanlagda effekterna av de förändringar i den kommunalekonomiska utjämnningen som kommittén föreslår införs successivt under högst sex år för de kommuner och landsting som får bidragsminskningar eller avgiftsökningar. Ett tidsbegränsat införandebidrag införs och beräknas så att den årliga bidragsminskningen respektive avgiftshöjningen begränsas till högst 250 kronor per invånare och år för kommuner respektive för landsting. Kostnaderna för införandebidragen föreslås finansieras av samtliga kommuner och landsting.

För kommuner och landsting med bidragsökningar eller avgiftsminskningar bör förändringarna få slå igenom fullt ut samma år som förändringarna införs.

Bidrags- och avgiftsförändringar som beror på förändringar i skattekraft och struktur bör som nu slå igenom utan begränsning vid de årliga uppdateringarna av utjämnningssystemet.

Skälen för kommitténs bedömning och förslag: Enligt direktiven ska kommittén vid behov lämna förslag till hur bidrags- och avgiftsförändringar för enskilda kommuner och landsting till följd av övriga lämnade förslag ska hanteras.

Kommittén anser att de sammanlagda utfallseffekterna av kommitténs förslag för kommuner och landsting med positiva förändringar bör få slå igenom fullt ut samma år som förändringarna införs.

Kommuner och landsting med minskade bidrag eller ökade avgifter bör ges en viss tid att anpassa sina kostnader till de nya intäkterna om förändringen överstiger en viss nivå. Kommittén bedömer det som rimligt att klara omställningar motsvarande 250 kronor per invånare och år för både kommuner och landsting. Dessa belopp motsvarar en utdebitering på drygt 0,13 procentenheter på ett riksgenomsnittligt skatteunderlag per invånare.

Berörda kommuner och landsting föreslås erhålla ett införandebidrag som motsvarar mellanskillnaden mellan bidragsminskningen /avgiftshöjningen och den för varje år högsta tillåtna förändringen för respektive år, dvs. 250 kronor per invånare.

Kostnaderna för införandebidragen föreslås finansieras av samtliga kommuner och landsting. Kostnaderna för införandereglererna har beräknats som om de föreslagna förändringarna i den kommunalekonomiska utjämningsen skulle ha införts från 2011.

Genom att finansieringen av införandereglererna första året kostar kommunkollektivet cirka 2,6 miljarder kronor motsvarande 277 kronor per invånare kommer samtliga kommuner med en bidragsminskning/avgiftsökning att få införandebidrag första året.

Första året skulle 84 kommuner erhålla införandebidrag varefter antalet och kostnaderna sjunker relativt snabbt. År 3 återstår endast 15 kommuner och år 6 finns två kommun kvar med införandebidrag. Sollentuna och Lidingö kommuner får högst införandebidrag och är de två kommuner som kvarstår år 6.

Tabell 9.1 Kostnad för införanderegler och antalet berörda kommuner och landsting

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
kommuner, antal	84	38	15	7	3	2
kostnad, mnkr	2 602	1 135	428	117	50	22
kostnad kr,inv.	277	121	46	12	5	2
Landsting, antal	5	3	2	1	0	0
Kostnad, mnkr	1 215	302	133	63	0	0
Kostnad, kr/inv.	129	32	14	7	0	0

För landstingen är gränsen för att få införandebidrag första året en bidragsminskning/avgiftsökning på 121 kronor per invånare eftersom kostnaden för införandereglerna första året beräknats till cirka 1,2 miljarder kronor motsvarande 129 kronor per invånare.

Första året skulle 5 landsting erhålla införandebidrag, men det tar fyra år innan införandebidraget kan avvecklas för Västerbottens läns landsting, som även får högst införandebidrag år 1 av landstingen.

Bidrags- och avgiftsförändringar som beror på förändringar i skattekraft och struktur bör som nu slå igenom utan begränsning vid de årliga uppdateringarna av utjämningsystemet. Införandebidragen kan beräknas för hela införandeperioden och den årliga uppdateringen varken påverkar eller påverkas av införandereglerna.

9.3 Samlade ekonomiska effekter inklusive införandebidrag

I tabell 9.2 redovisas de samlade ekonomiska effekterna inklusive införandebidragen för kommunerna per kommungrupp. I bilaga 3, tabell 3, redovisas utfallet per kommun.

Tabell 9.2 Förändringar per kommungrupp i utjämningsystemet av kommitténs förslag inklusive införanderegler (kronor per invånare)

Kommungrupp	Bidrags- förändring	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	2011	Finansieringskostnad, kr/inv.					
		277	121	46	12	5	2
Storstäder	-271	313	178	69	0	0	0
Förortskommuner till storstäderna	34	366	198	101	51	25	10
Större städer	-90	281	86	16	5	0	0
Förortskommuner till större städer	781	56	8	0	0	0	0
Pendlingskommuner	695	67	14	3	0	0	0
Turism- och besöksnäringkommuner	334	147	34	10	0	0	0
Varuproducerande kommuner	644	40	6	0	0	0	0
Glesbygdskommuner	646	116	47	15	1	0	0
Kommuner i tätbefolkad region	376	30	0	0	0	0	0
Kommuner i glesbefolkad region	552	15	0	0	0	0	0

I tabell 9.3 redovisas de samlade ekonomiska effekterna inklusive införandebidragen för landstingen.

Tabell 9.3 Förändringar per landsting i utjämningsystemet av kommitténs förslag inklusive införanderegler (kronor per invånare)

Landsting	Bidrags- förändring 2011	Finansieringskostnad, kr/inv.					
		2011	2012	2013	2014	2015	2016
		129	32	14	7	0	0
Stockholms	29	0	0	0	0	0	0
Uppsala	-8	0	0	0	0	0	0
Södermanlands	950	0	0	0	0	0	0
Östergötlands	265	0	0	0	0	0	0
Jönköpings	-747	626	279	11	0	0	0
Kronobergs	331	0	0	0	0	0	0
Kalmar	-62	0	0	0	0	0	0
Gotlands kommun	751	0	0	0	0	0	0
Blekinge	1 118	0	0	0	0	0	0
Skåne	20	0	0	0	0	0	0
Hallands	-499	378	31	0	0	0	0
Västra Götalands	-466	345	0	0	0	0	0
Värmlands	712	0	0	0	0	0	0
Örebro	98	0	0	0	0	0	0
Västmanlands	343	0	0	0	0	0	0
Dalarnas	737	0	0	0	0	0	0
Gävleborgs	701	0	0	0	0	0	0
Västernorrlands	214	0	0	0	0	0	0
Jämtlands	560	0	0	0	0	0	0
Västerbottens	-1 236	1 115	768	500	242	0	0
Norrbottens	-353	232	0	0	0	0	0

10 Utjämningsystemet i samband med indelningsändringar

10.1 Bakgrund

I vissa fall kan kommuner och landsting få minskade intäkter i kostnadsutjämnningen vid sammanläggning av kommuner och landsting. Enligt direktiven ska kommittén överväga om och i så fall föreslå hur dessa hinder ska hanteras i utjämningsystemet eller hur de ska lösas på annat sätt.

10.1.1 Tre typer av indelningsändringar

Bestämmelser om en ändring av rikets indelning i kommuner och landsting finns i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting (omtryckt 1988:198) i det följande benämnd indelningslagen.

Enligt indelningslagen finns det tre huvudtyper av indelningsändringar:

1. sammanläggning av kommuner/landsting
2. delning av kommuner/landsting
3. överföring av ett område från en kommun eller ett landsting till en annan kommun eller landsting.

10.1.2 Vad har hänt sedan den stora kommunreformen på 1970-talet?

Efter den stora kommunreformen i början på 1970-talet då antalet kommuner minskade till 278 har endast en sammanläggning av kommuner inträffat (1977). Flera utredningar om kommun-

sammanläggningar har dock gjorts under senare år i olika delar av landet och några folkomröstningar har genomförts. Några beslut om sammanläggning av kommuner har dock hittills inte fattats.

Sammanläggningar av landsting genomfördes 1999 då Skåne och Västra Götalands läns landsting bildades. På senare tid har flera utredningar gjorts i olika delar av landet efter att Ansvarskommittén lämnat sitt slutbetänkande 2007. De ansökningar om ändrade landstingsindelningar som inkom 2008 har avstyrkts av Kammarkollegiet som dock förordat fortsatt utredning.

En särskild utredare fick i juni 2009 regeringens uppdrag att dels se över länsindelningen, dels föreslå de lagändringar som behövs för att nya landsting ska kunna bildas. Utredaren ska även ge förslag på en ändrad länsindelning utifrån de ansökningar om ändrad landstingsindelning som inkommit. I oktober 2010 överlämnade utredaren delbetänkandet *Sammanläggning av landsting – övergångsstyre och utjämning* (SOU 2010:77). Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 december 2012.

Sedan 1970-talets kommunreform har 12 kommunindelningar genomförts vilket medfört 13 nya kommuner. Flera ansökningar har avstyrkts efter utredning.

Några landstingsdelningar har inte genomförts, men i samband med bildandet av Västra Götalands läns landsting överfördes två kommuner från dåvarande Skaraborgs läns landsting till Jönköpings läns landsting. Från 2006 överfördes Heby kommun från Västman läns landsting till Uppsala läns landsting. Denna indelningsändring föregicks av särskilda utredningar som följts upp efter länsbytet.

Överföringar av mindre områden inträffar i princip årligen, men innebär i allmänhet inga eller endast begränsade effekter på de berörda kommunernas ekonomi. I enstaka fall har därvid vissa justeringar gjorts i delar av kostnadsutjämnningen. Indelningsändringar enligt de tre alternativen som anges i indelningslagen skulle kunna bli aktuella i samband med en ny landstingsindelning.

Vad gäller skatteinkomster och inkomstutjämning kan en del effekter uppstå vid indelningsändringar som måste beaktas för att utfallet mellan de ingående kommunerna eller de olika delarna av ett nytt landsting ska bli neutralt. De åtgärder som kan behöva vidtas är utdebiteringsförändringar¹, skatteväxlingar, huvudmannaskapsförändringar, gränssnittsjusteringar eller tidsbegränsade överbidrag eller avgifter. Sådana justeringar gjordes i samband med

---

¹ Regleras i lag(1979:417) om utdebitering och utbetalning av skatt vid ändring i rikets indelning i kommuner och landsting.

bildandet av Skåne respektive Västra Götalands läns landsting. För att möjliggöra övergångsvisa bidrag och avgifter krävdes lagstöd och sådana beslutades av riksdagen.

Kommitténs uppdrag i fråga om indelningsändringar avser enligt direktiven i första hand kostnadsutjämnningen. I en underlagsrapport till Ansvarskommittén behandlades små kommuners problem och utmaningar tämligen utförligt². Rapporten pekar på att det i första hand är intäkterna i kommuner med liten folkmängd och stor yta som kan komma att påverkas negativt vid en indelningsändring.

10.1.3 Effekter vid sammanläggning av kommuner

Kommuner med liten folkmängd och utjämningsystemet

Vid beräkning av bidrag och avgifter i inkomstutjämnningen är det skillnader i kommunernas skattekraft (inkomst per invånare) man utjämnar för. Folkmängdens storlek spelar ingen roll för utfallet. Därför behandlas inte heller små kommuner särskilt i inkomstutjämnningen.

En liten folkmängd är heller ingen garanti för extra ersättning i nuvarande kostnadsutjämnning. Det enda sammanhang då liten folkmängd – eller egentligen få elever i årskurs 6–9 – beaktas och kan ge ersättning berör grundskolan. Även större kommuner får ersättning för denna merkostnad om bebyggelsestrukturen och avstånden är sådana att mer än en skolenhet behövs.

Flertalet kommuner med färre än 10 000 invånare har så få elever i årskurs 6–9 (tidigare högstadiet) att tillägg för små skolenheter utgår även om kommunen endast har en skola. I landets minsta kommun, Bjurholms kommun, uppgår den extra ersättningen till ca 550 kronor per invånare. För grundskolan i övrigt har alla kommuner så pass många elever i årskurs 1–5 (tidigare låg- och mellanstadiet) att tillägg enbart för elevantalet, om man endast skulle ha en skolenhet, inte utgår.

För att i övrigt få ersättning för liten folkmängd i kostnadsutjämnningen krävs att en kombination av olika kriterier är uppfyllda, t.ex. liten folkmängd per ytenhet eller utspridd

---

² Färre Kommuner? Om små kommuners problem och utmaningar, Ansvarskommitténs skriftserie, 2006.

befolkning. Sådana faktorer anses ge upphov till högre styckkostnader i serviceproduktionen.

I Syd- och Mellansverige där befolkningen i allmänhet bor relativt tätt kommer inte någon kommun i fråga för ersättning för liten folkmängd, bortsett från grundskolans högstadium.

Däremot får samtliga små kommuner i Norrbottens och Västerbottens inland en betydande ersättning för liten folkmängd i kombination med andra strukturella faktorer. Det är många strukturella faktorer som driver upp kostnaderna, t.ex. få invånare per km², låg tätortsgrad, befolkningsminskning samt litet lokalt och regionalt befolkningsunderlag. Utfallet i kostnadsutjämnningen pekar på de stora kostnadsskillnader som finns mellan olika grupper av små kommuner. Skillnaden i utfall mellan grupperna små storstadsnära kommuner och små kommuner i Norrlands inland är cirka 6 000 kronor per invånare.

Samtliga grupper av små kommuner får i dagsläget avdrag i kostnadsutjämnningen för ett förhållandevis litet behov av förskoleverksamhet och skolbarnomsorg. Vidare förväntas små kommuner ha relativt låga kostnader för individ- och familjeomsorg.

De små kommunerna i Norrlands inland får stora tillägg för äldreomsorg, befolkningsförändringar och bebyggelsestruktur, i genomsnitt drygt 7 000 kronor per invånare. På grund av låga standardkostnader för främst förskoleverksamhet och skolbarnomsorg samt individ- och familjeomsorg blir nettotillskottet i kostnadsutjämnningen drygt 6 000 kronor per invånare och år.

De storstadsnära små kommunerna får sammantaget ett litet avdrag i kostnadsutjämnningen. Orsaken härtill är att de har en sådan ålders- och bebyggelsestruktur att de sammantaget inte antas ha några merkostnader.

Strukturbidraget och indelningsändringar

Till och med 2004 fanns stöd av regionalpolitisk natur inbakade i utjämningsystemet. Tillägg utgick bl.a. för att kompensera glesa och perifera kommuner för svagt befolkningsunderlag och näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder.

År 2005 överflyttades nämnda ersättningar från kostnadsutjämnningen till ett nytt statligt strukturbidrag. Till strukturbidraget har även en kompensation för större negativa bidragsförändringar vid systemomläggningen 2005 överförts. Utfallet av

det statliga strukturbidraget påminner i hög grad om utfallet i kostnadsutjämnningen beträffande den regionala fördelningen. De små kommunerna i Norrlands inland får i genomsnitt drygt 3 000 kronor per invånare i statligt strukturbidrag medan de storstadsnära inte får något alls. Utfallet i kostnadsutjämnningen ger tillsammans med det statliga strukturbidraget ett totalt bidrag på närmare 10 000 kronor per invånare till de små norrländska inlandskommunerna.

Negativa incitament för kommunsammanläggningar

På det sätt som utjämningsystemet respektive strukturbidraget är utformat ges en förhållandevis hög kompensation/ersättning till kommuner med liten och samtidigt utspridd befolkning. Frågan är hur kompensationen skulle påverkas av en sammanläggning av två eller flera kommuner, där åtminstone en har kompensation för sådana förhållanden.

Inkomstutjämningsbidraget påverkas inte alls av en sammanläggning, åtminstone inte om sammanläggningen äger rum inom ett och samma län.³ Däremot skulle utfallet i kostnadsutjämnningen påverkas. I det följande redovisas ett antal räkneexempel för att illustrera effekterna.

Stora intäktsförluster i Norrland

Om till exempel Dorotea, Vilhelmina och Åsele kommuner får behålla nuvarande struktur- och införandebidrag vid en eventuell sammanläggning kommer intäkterna, i den nybildade kommunen enligt tidigare nämnda underlagsrapport till Ansvarskommittén att sjunka med 6,2 miljoner kronor, motsvarande 440 kronor per invånare, jämfört med om ingen sammanläggning beslutas. Den största "förlustposten" beror på lägre standardkostnad för administration och räddningstjänst i glesbygd m.m. eftersom den nya kommunen skulle få över 10 000 invånare. Om även strukturbidraget skulle tas bort blir effekten av sammanläggningen minus 43 miljoner kronor eller drygt 3 000 kronor per invånare. Enligt samma rapport skulle en sammanläggning av Umeå,

³ En sammanläggning över länsgräns kan påverka den länsvisa skattesats som tillämpas vid beräkningen av utjämningsbidraget beroende på skillnader i uppgiftsfördelningen mellan kommuner och landsting i olika län.

Nordmalings, Bjurholms och Vännäs kommuner ge ett intäktsbortfall på ca 31 miljoner kronor, motsvarande knappt 250 kronor per invånare. En viss mindre positiv effekt av sammanläggningar, men som inte är beaktade i exemplen ovan, skulle uppkomma i de delmodeller som innehåller täthetsfaktorer och folkmängdsmått, dvs. förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg samt individ- och familjeomsorg i dagens kostnadsutjämningsystem.

Marginella förändringar i Syd- och Mellansverige

För Syd- och Mellansverige redovisas i nämnda rapport exempel på beräknad intäktsförändring för olika hypotetiska kommunsammanslagningar. De visar att den negativa effekten i kostnadsutjämningsystemet blir tämligen marginell i Syd- och Mellansverige eftersom berörda kommuner har liten eller ingen kompensation alls för sin bebyggelsestruktur. I vissa fall kan intäktseffekten till och med bli positiv.

Rationaliseringseffekterna i Syd- och Mellansverige vid eventuella sammanläggningar bedöms dock som större än i Norrland eftersom avstånden är små. Som exempel omnämns att många nybildade kommuner i Syd- och Mellansverige sannolikt skulle klara sig med färre högstadieskolor än i dag.

10.1.4 Effekter vid sammanläggning av landsting

Landsting med liten folkmängd och utjämningsystemet

Landsting med färre än 200 000 invånare fick fr.o.m. 1996 ett särskilt tillägg vid beräkningen av standardkostnaden för hälso- och sjukvård. Tillägget, som utgick till Gotlands kommun och de tre landstingen med lägst folkmängd, avsåg att finansiera merkostnader som kan uppkomma när dyr utrustning måste finansieras av ett färre antal invånare. Från 2005 överflyttades denna ersättning från kostnadsutjämningsystemet till strukturbidraget.

Om de landsting som i nuvarande system får strukturbidrag till följd av liten folkmängd läggs samman med andra landsting skulle intäktsbortfallet bli märkbart om ersättningen togs bort. Den del som avser små landsting är 230–1 426 kronor per invånare, men blir självfallet lägre utslaget på hela befolkningen i det nya landstinget.

Vid en ändrad landstingsindelning kan utfallet av den del av hälso- och sjukvårdsmodellen som avser att beakta merkostnader för gles bebyggelsestruktur få ett annat utfall eftersom utplaceringen av sjukhus och andra enheter görs landstingsvis. Någon uppskattning av storleken på sådana effekter kan knappast göras då vi i dag inte vet vilka indelningsförändringar som kan komma att genomföras. Glesbygdstillägget uppgår som högst till 720 kronor per invånare i Norrbottens läns landsting, men skulle uppskattningsvis endast kunna påverkas till en mindre del vid en eventuell sammanläggning med andra landsting.

Om större förändringar i landstingsindelningen genomförs är det rimligt, eller t.o.m. nödvändigt, att nuvarande kollektivtrafikmodell ses över och en sådan förändring kommer sannolikt att leda till omfördelningseffekter som i dagsläget inte går att ange. Som exempel kan nämnas att när Skåne respektive Västra Götalands läns landsting bildades blev inte längre de variabler som använts för att beräkna standardkostnaden för kollektivtrafik på länsnivå statistiskt signifikanta. Andra variabler fick därför användas i stället och det ledde till att utfallet förändrades med omfördelningseffekter som följde även för de landsting som inte berördes av indelningsändringen.

10.2 Överväganden och förslag

Kommitténs förslag: Om en kommun som bildas genom sammanläggning skulle få lägre standardkostnader för befolkningsförändringar och/eller bebyggelsestruktur eller ett lägre strukturbidrag än vad de i sammanläggningen ingående kommunerna skulle ha fått sammantaget om sammanläggningen inte hade genomförts ska den nya kommunens standardkostnader för befolkningsförändringar och/eller bebyggelsestruktur eller strukturbidrag utgöras av summan av de i sammanläggningen ingående kommunernas standardkostnader för befolkningsförändringar och/eller bebyggelsestruktur och strukturbidrag. Detta ska gälla under fyra år från och med det år då indelningsförändringen trädde i kraft.

Kommitténs bedömning: Vid en eventuell sammanläggning är det rimligt att tillägget för små landsting tas bort men först efter de fyra närmast följande åren från och med det år då indelningsändringen trädde i kraft.

Skälen för kommitténs bedömning och förslag: Med dagens kommunalekonomiska utjämnings- och strukturbidrag ges en förhållandevis hög kompensation/ersättning till kommuner med liten och samtidigt utspridd befolkning. Sammanfattningsvis kan konstateras att den nuvarande konstruktionen av kostnadsutjämnings- och strukturbidrag innebär att många små kommuner skulle få minskade intäkter efter en eventuell sammanläggning. Samma effekt skulle kunna uppkomma för vissa landsting vid en sammanläggning.

I en underlagsrapport till Ansvarskommittén om små kommuner diskuteras frågan om utjämningsystemet utgör ett negativt incitament för kommunsammanslagningar. Detta skulle vara fallet om den sammantagna ersättningen för två eller flera kommuner som genomför en sammanläggning skulle bli märkbart lägre än den som tidigare utgick till kommunerna var och en för sig. Denna effekt kan främst uppkomma i delmodellen för bebyggelsestruktur eftersom folkmängden i kommunen utgör en av ersättningsgrunderna. Inkomstutjämningsystemet ger inte motsvarande effekt. Däremot kan utfallet i kostnadsutjämningsystemet påverkas på ett sätt som kan tänkas motverka samgående. Rapporten visar att för kommuner i Norrland som skulle välja att gå samman kan intäkterna för den nybildade större kommunen i vissa fall komma att sjunka med upp till motsvarande 400 kronor per invånare. Vid kommunsammanslagningar i Syd- och Mellansverige skulle den negativa effekten i kostnadsutjämnings- och strukturbidrag utebli eller bli tämligen marginell.

Sammanfattningsvis kan konstateras att den nuvarande konstruktionen av utjämningsystemet innebär att många små kommuner skulle kunna få minskade intäkter efter en eventuell sammanläggning. Ansvarskommittén föreslog därför att regeringen låter utreda hur utjämningsystemet kan modifieras eller kompletteras så att det inte motverkar samgående mellan kommuner som själva anser att detta vore rationellt (SOU 2007:10).

Ansvarskommittén ansåg det rimligt att ett statligt stöd till kommuner som planerar eller genomför samgående även fortsättningsvis bygger på att det görs en bedömning från fall till fall.

Ansvarskommittén underströk dock vikten av att det också ska finnas viss förutsägbarhet.

Ansvarskommittén konstaterade också att påtagligt olika situation vad gäller tillgångar och inte minst skulder i två eller flera kommuner som inleder en process mot samgående, kan komma att utgöra ett oöverstigligt hinder för att samgående ska kunna genomföras. Det torde dock varken vara möjligt eller lämpligt att i förväg lägga fast några principer för ett sådant statligt stöd. Huruvida ekonomiskt stöd ska kunna utgå och i så fall på vilka grunder, måste bli föremål för bedömningar och ställningstagande från fall till fall.

Utjämningskommittén⁰⁸ har haft tillgång till samma underlag som Ansvarskommittén och gör den bedömningen att den bidragsminskning som kan uppkomma i kostnadsutjämnningen vid sammanslagning av två eller flera kommuner inte bör falla ut det år som sammanläggningen genomförs, utan bör genomföras först efter den följande mandatperioden. Om en kommun sammanläggs med en annan eller flera andra kommuner och den kommun som bildas genom sammanläggningen skulle få lägre standardkostnader för befolkningsförändringar och/eller bebyggelsestruktur än vad de i sammanläggningen ingående kommunerna skulle ha fått sammantaget om sammanläggningen inte hade genomförts, ska därför den nya kommunens standardkostnader för befolkningsförändringar och/eller bebyggelsestruktur utgöras av summan av de i sammanläggningen ingående kommunernas standardkostnader för motsvarande delmodeller. Motsvarande ska enligt kommitténs uppfattning i förekommande fall gälla även för strukturbidraget. Detta ska gälla under de fyra närmast följande åren från och med det år då indelningsförändringen trädde i kraft. Därefter bör standardkostnaderna och strukturbidraget beräknas enligt den nya kommunindelningen. Syftet är dels att utjämningsystemet inte ska skapa negativa incitament till kommunsammanslagningar, dels att den tidigare bidragsnivån bibehålls några år eftersom det kan ta viss tid innan kostnadsbesparande effekter av en sammanslagning får genomslag.

Vad gäller landstingen är det svårare att förutse effekterna av en landstingssammanslagning eftersom vi i dagsläget inte vet vilken regionstruktur som blir resultatet av eventuella sammanslagningar. Efter en sammanslagning är det rimligt att tillägget för små landsting tas bort med en nedtrappning under en fyraårsperiod. I den mån landsting som läggs samman har strukturbidrag bör det

nybildade landstinget erhålla motsvarande belopp under den följande mandatperioden. Först därefter bör bidraget beräknas enligt den nya landstingsindelningen.

De bidragsförändringar som uppstår när kollektivtrafikmodellen och gles bebyggelsestruktur i hälso- och sjukvårdsmodellen anpassas och omräknats till en förändrad landstingsindelning får, om de blir stora, inkluderas i de tidsbegränsade införanderegler som i så fall kan behöva införas.

11 Systemets fortlevnad

11.1 Inledning

Ett av uppdragen för utredningen 2005 års uppföljning av utjämningsystemet var att överväga och föreslå lämplig organisatorisk lösning för en permanent uppföljning av utjämningsystemet och inriktningen på det fortsatta arbetet efter ett uppbyggnadsskede. Enligt direktiven skulle utredningen i första hand pröva om verksamheten kunde läggas i en befintlig myndighet.

Utredningen lämnade ett förslag till organisation för administration och löpande uppföljning av utjämningsystemet i delbetänkandet *Deluppföljning av den kommunalekonomiska utjämnningen – med förslag om organisation samt löne- och byggkostnadsutjämnning* (SOU 2006:84).

I korthet gick utredningens förslag ut på att en ny permanent uppföljningsorganisation skulle inrättas med uppgift att ge underlag till regeringen om den kommunalekonomiska utjämnningen, exempelvis beräkningar, analys och förslag som efter beredning kan ligga till grund för beslut av regeringen eller riksdagen om uppdateringar eller andra förändringar i systemet. Uppdraget att löpande följa upp utjämningsystemet föreslogs läggas på Statskontoret. Vidare föreslogs att Statistiska centralbyråns och Skatteverkets nuvarande uppgifter inom den kommunalekonomiska utjämnningen skulle bibehållas oförändrade. Den nya organisationen föreslogs träda i funktion den 1 januari 2008.

Efter remissbehandling tog regeringen i 2007 års ekonomiska vårproposition ställning till förslagen i betänkandet. Regeringen har i instruktionen för Statskontoret gett myndigheten i uppgift att från och med 2008 löpande följa upp systemet för kommunalekonomisk utjämnning. Samtidigt anslogs medel till Statskontoret för att genomföra detta uppdrag.

I direktivet till Utjämningskommittén.⁰⁸ (dir. 2008:110) anges att den har möjlighet att få utredningshjälp av den permanenta uppföljningsorganisation som inrättats vid Statskontoret.

Under den tid kommittén arbetat har Statskontorets insatser inom området i huvudsak skett i form av uppdrag åt kommittén eller att utredarresurser från Statskontoret ställts till kommitténs förfogande (s.k. stabsbiträde). Som tidigare redovisats har Statskontoret gjort en beskrivning av utjämningsystemet i Danmark, Finland och Norge; utrett effekterna för utjämningsystemet av gränspendlingen till Danmark, Norge och Finland samt uppdaterat kostnadsmatriserna i hälso- och sjukvårdsmodellen. Inom ramen för kommitténs arbete har också utredare från Statskontoret framför allt varit engagerade i arbetet med att se över hälso- och sjukvårdsmodellen i kostnadsutjämnningen för landsting.

Det finns även en rad andra statliga myndigheter – förutom Statskontoret – som har uppgifter som i varierande grad berör det kommunala utjämningsystemet, vilket regleras i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och i förordningen (2004:881) för kommunalekonomisk utjämning.

I lagen anges att Skatteverket senast den 20 januari under utjämningsåret ska besluta preliminärt om bidrag respektive avgifter för varje kommun och landsting. En kommun eller ett landsting får senast den 15 februari under utjämningsåret till Skatteverket påtala brister och oriktiga uppgifter i underlaget för beslutet. Senast den 15 april under utjämningsåret ska Skatteverket ha fastställt bidrag respektive avgifter för varje kommun och landsting. Skatteverkets beslut får enligt lagen överklagas hos regeringen.

Förordningen fastställer att SCB varje utjämningsår ska beräkna skatteutjämningsunderlag, standardkostnad, strukturkostnad, inkomstutjämningsbidrag/-avgift, kostnadsutjämningsbidrag/-avgift, strukturbidrag, införandebidrag och regleringsbidrag/-avgift i enlighet med bestämmelserna i lagen. Senast den 1 oktober året före utjämningsåret ska SCB lämna uppgifter till varje kommun och varje landsting om preliminära bidrag och avgifter enligt lagen. SCB ska även senast den 10 januari varje år till Skatteverket lämna uppgifter som beräknats enligt förordningen. Vidare får SCB meddela ytterligare föreskrifter som behövs för verkställighet av förordningen. Förordningen med bilaga revideras varje år.

I SCB:s löpande uppdrag inom den kommunalekonomiska utjämnningen ingår att årligen uppdatera beräkningsmodellerna med

nya data i de fall så ska ske enligt regelverket. För inkomstutjämningen krävs t.ex. en årlig uppdatering av uppgifter om folkmängd och skatteunderlag. När det gäller de olika delmodellerna i kostnadsutjämningen behövs exempelvis kommunvisa uppgifter om antalet invånare i olika åldersgrupper samt ett antal andra uppgifter av skilda slag. Det har därutöver hänt att SCB fått i särskilt uppdrag att inhämta data och göra riktade uppdateringar av underlaget gällande volym- och kostnadsuppgifter som används i utjämningsystemet. Vanligast är dock att uppdaterade beräkningar och annat underlag som behövs för utjämningen tagits fram av de kommittéer och expertutredningar som mer eller mindre fortlopande genomförts sedan systemets tillkomst.

I förordningen om kommunalekonomisk utjämning anges även att uppgifter om kostnader för olika gymnasieprogram i beräkningen av kostnadsutjämningen för gymnasieskola hämtas från Skolverket. Vad som dock inte anges är att uppgifter som används för kostnadsutjämningen även hämtas från bland annat Arbetsförmedlingen (avseende arbetslösa utan arbetslöshetsersättning i delmodellen för individ- och familjeomsorg) och från Socialstyrelsen (avseende den vårdtunga gruppen i hälso- och sjukvårdsmodellen).

En statlig myndighet som också är verksam inom systemet för kommunalekonomisk utjämning är Tillväxtanalys. Som framkommit i tidigare beskrivningar ingår i flera av delmodellerna en särskild glesbygdskomponent som bygger på data och en för ändamålet särskilt utvecklad beräkningsmodell som denna myndighet svarat för och förfogar över. För Tillväxtanalys finns det inte någon författningsreglering av myndighetens uppgift i sammanhanget. Det finns inte heller någon fastställd form för en kontinuerlig finansiering av myndighetens insatser inom området.

11.2 Överväganden och förslag

Kommittén har redan tidigare i detta betänkande redovisat flera områden och insatser som Statskontoret bör prioritera i sin löpande uppföljning av utjämningsystemet.

Kommittén vill understryka betydelsen av att Statskontoret till ledning och stöd för sitt arbete med uppföljningen tillskapar en referensgrupp bestående av företrädare för Finansdepartementet,

berörda fackdepartement och myndigheter samt Sveriges Kommuner och Landsting.

Det är kommitténs uppfattning att regeringen måste bestämma hur finansieringen ska ske av de kostnader som Tillväxtanalys har för att hålla data och den beräkningsmodell de utvecklat aktuell. Den lösning som kommittén förordar är att denna uppgift skrivs in i myndighetens instruktion och att för uppgiften nödvändiga medel ges inom myndighetens förvaltningsanslag.

12 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning

3 §

I paragrafen finns definitioner av termer som förekommer i lagen. Övervägandena finns i avsnitt 7.2 och 10.2.

Paragrafen ändras i *nionde stycket* såvitt avser definitionen av termen bidragsminskning, som förekommer i 12 och 13 §§ för att bestämma rätten till och storleken av införandebidrag. Ändringen innebär att en bidragsminskning föreligger om nettot av en kommuns eller ett landstings bidrag och avgifter år 2012 är större än de skulle ha varit vid en jämförelse av nettot av bidragen och avgifterna för samma år om hänsyn tas till de förändringar som genomförs för år 2013 av utjämningsystemet och beträffande strukturbidraget. Vid jämförelsen ska dock inte beaktas ändringarna i 11 § tredje stycket, 12 § tredje stycket eller 13 §, enligt vilka bestämmelser rätten till och storleken av kompensation för förändringarna beträffande utjämningsystemet och strukturbidraget regleras.

Vidare införs i paragrafen ett *tionde stycke* med en definition av termen strukturbidragsminskning, som förekommer i 11 och 12 §§ för att bestämma rätten till och storleken av strukturbidrag. En strukturbidragsminskning för en kommun föreligger om kommunens strukturbidrag år 2012 är större än det skulle ha varit vid en jämförelse av bidraget för samma år om hänsyn tas till de ändringar som genomförs år 2013 beträffande strukturbidraget. För ett landsting motsvarar strukturbidragsminskningen skillnaden mellan vad landstingen fått i strukturbidrag år 2012 och landstingets rätt till bidrag enligt 12 § andra stycket avseende 2004 års standardkostnad för små landsting.

7 §

I paragrafen finns bestämmelser om de skattesatser (länsvisa skattesatser) som ska tillämpas vid beräkningen av bidrag enligt 5 § och avgifter enligt 6 §. Övervägandena finns i avsnitt 4.4.5–4.4.7.

Ändringarna innebär att de länsvisa skattesatserna ska fastställas utifrån medelskattesatserna år 2011 i stället för år 2003. För bidragsberättigade landsting ska de länsvisa skattesatserna fastställas utifrån 95 procent av medelskattesatsen som reducerats med 10 procent, i stället för 90 procent av medelskattesatsen. För avgiftsskyldiga landsting ska de länsvisa skattesatserna fastställas utifrån 85 procent av medelskattesatsen sedan denna reducerats med 10 procent, i stället för 85 procent av medelskattesatsen.

11 §

I paragrafen finns bestämmelser om strukturbidrag till kommuner. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Ändringarna innebär att strukturbidraget fortsättningsvis består av en del som avser bidrag för 2004 års beräknade standardkostnad för svagt befolkningsunderlag och en del som avser bidrag för strukturbidragminskning. Innebörden av termen strukturbidragminskning kommenteras i anslutning till 3 §.

Således har en kommun som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för svagt befolkningsunderlag även fortsättningsvis rätt till bidrag med motsvarande belopp.

Den delen av strukturbidraget som utgörs av 2004 års standardkostnad för näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder ska inte längre utgå och strukturbidraget reduceras även i övrigt. Reduceringen begränsas dock till högst 0,22 procent av kommunens uppräknade skatteunderlag år 2013. Om således en kommun får en strukturbidragminskning som överstiger 0,22 procent av kommunens uppräknade skatteunderlag år 2013 har kommunen rätt till ett bidrag motsvarande den överskjutande delen.

Beräkningen av strukturbidraget illustreras med följande exempel.

Kommun	Befolkningsunderlag	Näringslivsfrämjande	Bidragminskning
A	15	23	74
B	612	386	615

Kommun A, vars uppräknade skatteunderlag år 2013 uppgår till 170 000 kronor per invånare, får år 2013 en strukturbidragssminskning som uppgår till $(23+74=)97$ kronor per invånare. Kommunen får ett strukturbidrag på 15 kronor per invånare, eftersom strukturbidragssminskningen inte överstiger 0,22 procent av dess uppräknade skatteunderlag, dvs. 374 kronor.

Kommun B, vars uppräknade skatteunderlag år 2013 uppgår till 161 000 kronor per invånare, får år 2013 en strukturbidragssminskning som uppgår till $(386+615=)1\ 001$ kronor per invånare. Kommunen får ett strukturbidrag dels för svagt befolkningsunderlag på 612 kronor, dels för den del av strukturbidragssminskningen som överstiger 0,22 procent av det uppräknade skatteunderlaget, dvs. $(1\ 001-354=)647$ kronor. Kommunens strukturbidrag uppgår alltså till 1 259 kronor per invånare.

12 §

I paragrafen finns bestämmelser om strukturbidrag till landsting. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Ändringarna innebär att strukturbidraget fortsättningsvis består av en del som avser bidrag för 2004 års beräknade standardkostnad för små landsting och en del som avser bidrag för strukturbidragssminskning. Innebörden av termen strukturbidragssminskning kommenteras i anslutning till 3 §.

Således har ett landsting som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för små landsting även fortsättningsvis rätt till bidrag med motsvarande belopp.

Strukturbidraget i övrigt reduceras. Reduceringen begränsas dock till högst 0,11 procent av landstingets uppräknade skatteunderlag år 2013. Om således ett landsting får en strukturbidragssminskning som överstiger 0,11 procent av landstingets uppräknade skatteunderlag år 2013 har landstinget rätt till ett bidrag motsvarande den överskjutande delen. Principerna för beräkningen av strukturbidraget illustreras med ett exempel i kommentaren i anslutning till 11 §.

12 a §

I paragrafen finns bestämmelser om standardkostnader för befolkningsförändringar och bebyggelsestruktur samt strukturbidrag vid sammanläggning av kommuner. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.

Paragrafen, som är ny, innebär följande. Bestämmelserna tillämpas vid sammanläggning av kommuner. Om den nya kommunen som bildas genom sammanläggningen får lägre standardkostnader för befolkningsförändringar eller bebyggelsestruktur jämfört med vad de i sammanläggningen ingående kommunerna skulle ha fått om sammanläggningen inte hade genomförts, ska standardkostnaden för nämnda kostnadsslag beräknas som om sammanläggningen inte hade genomförts. Den nya kommunens standardkostnad för ett av eller båda de nämnda kostnadsslagen ska således i stället utgöras av de i sammanläggningen ingående kommunernas sammantagna standardkostnad för befolkningsförändringar eller bebyggelsestruktur om detta är mer fördelaktigt för den nya kommunen. Motsvarande gäller i fråga om strukturbidrag.

Det sagda gäller under en övergångsperiod, nämligen under de fyra närmast följande åren från och med det år då indelningsändringen trädde i kraft. Om den nya kommunens standardkostnad för någotdera av aktuella kostnadsslag utgörs av de gamla kommunernas sammantagna standardkostnader, uppdateras underlagen för standardkostnaderna i samma utsträckning som beträffande underlagen för andra kommuner under den tid som de sammantagna standardkostnaderna ska ligga till grund för utjämnningen.

13 §

I paragrafen finns bestämmelser om införandebidrag till kommuner och landsting. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

Ändringen innebär att en kommun eller ett landsting som får en bidragsminskning med anledning av förändringarna för år 2013 av utjämningsystemet och strukturbidraget, som inte ersätts som strukturbidragsminskning, har rätt till ett årligt införandebidrag till den del bidragsminskningen överstiger 250 kronor per invånare. Innebörden av termen bidragsminskning kommenteras i anslutning

till 3 §. Införandebidraget ska därefter årligen minska med 250 kronor per invånare till dess det upphör.

Beräkningen av införandebidraget illustreras med följande exempel. En kommun vars bidragsminskning år 2013 uppgår till 700 kronor per invånare erhåller samma år den del av bidragsminskningen som överstiger 250 kronor per invånare i införandebidrag, dvs. $(700-250=)450$ kronor per invånare. År 2014 minskas införandebidraget med 250 kronor per invånare till $(450-250=)200$ kronor per invånare. År 2015 har kommunens rätt till införandebidrag upphört.

Kommittédirektiv

Översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning

Dir.
2008:110

Beslut vid regeringssammanträde den 25 september 2008

Sammanfattning av uppdraget

En parlamentarisk kommitté ska utvärdera och utreda systemet för kommunalekonomisk utjämning.

Sammanfattningsvis ska kommittén

- utreda alternativa metoder för inkomstutjämning i syfte att identifiera om det i den nuvarande inkomstutjämningsen finns tillväxthämmande faktorer och i så fall föreslå hur dessa kan undanröjas samt hur incitamenten för ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning kan stärkas,
- ta ställning till om och i så fall hur skatteväxlingar ska beaktas inom ramen för utjämningsen,
- se över möjligheterna och vid behov lämna förslag i syfte att förenkla kostnadsutjämningsystemet och öka stabiliteten,
- utvärdera de förändringar som efter förslag i 2007 års ekonomiska vårproposition genomförs 2008,
- utreda om strukturbidraget bör förändras eller avvecklas,
- analysera effekterna för kommunerna och landstingen av att personer som bor i ett land har arbetsinkomster i ett annat land och vid behov föreslå hur detta bör beaktas i utjämnings-systemet,
- utreda om och i så fall hur effekter i utjämningsystemet vid indelningsändringar ska hanteras,

- överväga om det finns specialdestinerade statsbidrag som i stället bör ingå i det generella statsbidraget,
- beakta konsekvenserna för utjämningsystemet av införandet av en kommunal fastighetsavgift,
- beakta konsekvenserna för utjämningsystemet av reformer i övrigt som påverkar den kommunala sektorn och,
- vid behov lämna förslag till hur bidrags- och avgiftsförändringar för enskilda kommuner och landsting till följd av kommitténs förslag ska hanteras.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2011.

Bakgrund

En stor del av den offentliga verksamheten utförs av kommuner och landsting. Förutsättningarna för att klara dessa uppgifter varierar mellan olika kommuner och landsting. Det är inte bara skattekraften som skiljer, utan även exempelvis ålderssammansättning, social struktur och geografiska förhållanden, vilket påverkar kostnaderna för att tillhandahålla likvärdig service i olika delar av landet. En långtgående utjämning av strukturella kostnader åstadkoms genom kostnadsutjämningen samtidigt som en långtgående utjämning av skattekraft sker i inkomstutjämningen.

Från riktade till generella statsbidrag

År 1993 infördes ett nytt statsbidragssystem för kommunerna. Det tidigare skatteutjämningsbidraget och ett stort antal specialdestinerade bidrag ersattes med ett generellt bidrag, benämnt statligt utjämningsbidrag till kommuner (prop. 1991/92:150, del II, bet. 1991/92:FiU29, rskr. 1991/92:345). En uttalad avsikt med det nya statsbidragssystemet var att åstadkomma en nettoström av bidrag från staten till kommunerna. Man ville också skapa en tydligare gräns mellan kommunalt och statligt ansvar för den kommunala ekonomin. Det nya generella bidraget för kommunerna bestod av tre delar; inkomstutjämning, kostnadsutjämning och ett tillägg för befolkningsminskning. Inkomstutjämningen bestod av ett grundbelopp för utjämning av

kommunernas skattekraft upp till en generell garantinivå. Tillägg eller avdrag i kostnadsutjämnningen beräknades som sambandet mellan några strukturfaktorer och kommunernas kostnader. De kommuner där invånarantalet sjönk med mer än två procent under en femårsperiod fick dessutom ett tillägg för befolkningsminskning.

För landstingen innebar 1993 års reform endast smärre förändringar i dåvarande skatteutjämningsystem. Dessa förändringar omfattade även de kommuner som inte ingick i något landsting.

Ett nytt statsbidrags- och utjämningsystem 1996

Ett nytt statsbidrags- och utjämningsystem för kommuner och landsting infördes från och med den 1 januari 1996 (prop. 1995/96:64, bet. 1995/96:FiU5, rskr. 1995/96:116). Systemet utformades som två separata delsystem, ett för kommuner och ett för landsting, men med likartad uppbyggnad. Den principiella uppbyggnaden av systemet, som bestod av inkomstutjämnning, kostnadsutjämnning, ett generellt statsbidrag och införanderegler, kom med vissa förändringar att gälla fram t.o.m. 2004. Inkomst- och kostnadsutjämningsens utformning innebar att medel omfördelades mellan kommuner respektive mellan landsting via statsbudgeten. Vissa kommuner och landsting fick bidrag från staten medan andra betalade en avgift. Summan av bidrag motsvarade de sammanlagda avgifterna. Samtliga kommuner respektive landsting fick dock del av det generella statsbidraget, eftersom detta fördelades med ett enhetligt belopp per invånare.

Systemet har under perioden 1995–2003 följts upp och utvärderats av fyra utredningar. Förändringar i både kostnads- och inkomstutjämnningen har genomförts efter förslag i dessa utredningar. En del av förändringarna har haft karaktären av uppdateringar av underlaget för kostnadsutjämnningen.

Ett nytt system för kommunalekonomisk utjämning 2005

Riksdagen fattade den 27 oktober 2004 beslut om ett nytt system för kommunalekonomisk utjämning (prop. 2003/04:155, bet. 2004/05:FiU7, rskr. 2004/05:13). Det nya systemet infördes

den 1 januari 2005 och regleras i lagen (2004:773) om kommunal-ekonomisk utjämning.

Propositionen som låg till grund för lagen bygger huvudsakligen på Utjämningskommitténs förslag Gemensamt finansierad utjämning i kommunsektorn (SOU 2003:88). Målet med utjämningen kvarstår oförändrat, nämligen att ge samtliga kommuner och landsting likvärdiga ekonomiska förutsättningar att ge sina invånare service trots skillnader i beskattningsbara inkomster och strukturella förutsättningar. Kostnadsutjämningen ska som tidigare utjämna för strukturella kostnadsskillnader, d.v.s inte kompensera för skillnader i servicenivå, kvalitet, avgiftssättning eller effektivitet.

Det nya systemet för inkomstutjämning innebär att staten i huvudsak finansierar utjämningen. Samtidigt som systemet infördes avvecklades det generella statsbidraget till kommunerna och landstingen. Flertalet kommuner och landsting får i stället ett inkomstutjämningsbidrag som beräknas utifrån skillnaden mellan varje kommuns respektive landstings skatteunderlag och ett skatteutjämningsunderlag som för kommunerna motsvarar 115 procent och för landstingen 110 procent av medelskattekraften i landet. Kommuner och landsting vars beskattningsbara inkomster överstiger dessa garantinivåer betalar en inkomstutjämningsavgift till staten. För bidragsberättigade kommuner beräknas bidragen utifrån 95 procent av medelskattesatsen för kommuner 2003 och för bidragsberättigade landsting utifrån 90 procent av medelskattesatsen för landsting samma år. För avgiftsskyldiga kommuner och landsting beräknas avgiften utifrån 85 procent av respektive medelskattesats.

Systemet för kostnadsutjämning mellan kommuner och mellan landsting behöll sin principiella uppbyggnad, men vissa ändringar gjordes. Bland annat slopades kostnadsutjämningen för vatten och avlopp samt för kallortstillägg.

Ett statligt finansierat strukturbidrag infördes vid sidan av det ordinarie utjämningsystemet. Strukturbidraget utbetalas utan angiven tidsbegränsning till de kommuner och landsting som tidigare fick tillägg i vissa utmönstrade delmodeller av regionalpolitisk karaktär och/eller fick större intäkts-minskningar i och med införandet av det nya systemet.

Därutöver tillämpas särskilda införandebidrag för 2005–2010. Genom införandebidragen begränsas den årliga negativa bidragsförändringen under perioden.

Slutligen infördes regleringsavgifter och regleringsbidrag för att reglera nivån på anslaget för kommunalekonomisk utjämning i enlighet med de medel som riksdagen anvisat.

Förändringar i kostnadsutjämningen 2008

Den 3 mars 2005 beslöt regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppgift att löpande följa upp det system för kommunalekonomisk utjämning som infördes den 1 januari 2005 (dir 2005:26). Utredningen antog namnet 2005 års uppföljning av utjämningssystemet.

I betänkandet Deluppföljning av den kommunalekonomiska utjämningen – med förslag till organisation samt löne- och byggkostnadsutjämning (SOU 2006:84) föreslog utredaren vissa förändringar i kostnadsutjämningen. Med beaktande av de synpunkter som framkom vid remitteringen av betänkandet föreslog regeringen i 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100) att den av utredaren föreslagna utjämningen för strukturella lönekostnadsskillnader delvis skulle införas fr.o.m. 2008, beroende på svårigheten att avgöra hur stor del av skillnaderna i lönekostnader som är strukturellt betingade. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2006/07:FiU20, rskr. 2006/07:220).

Därutöver har vissa förändringar, som inte kräver riksdagens ställningstagande, beslutats av regeringen. De av utredningen föreslagna förändringarna i byggkostnadsutjämningen har genomförts från 2008. Delmodellen för hälso- och sjukvård har uppdaterats från 2008 i enlighet med utredningens förslag.

En ny permanent uppföljningsorganisation har på regeringens uppdrag under 2008 inrättats inom Statskontoret i enlighet med utredningens förslag. Organisationens uppgift är att löpande följa upp utjämningssystemet och ge underlag till regeringen om den kommunalekonomiska utjämningen, exempelvis beräkningar, analys och förslag som efter beredning kan ligga till grund för beslut av regeringen eller riksdagen om uppdateringar eller andra förändringar i systemet.

Deluppföljning 2 av den kommunalekonomiska utjämningen – med förslag till förändringar i kostnadsutjämningen (SOU 2007:61)

Den särskilde utredare som tillkallades 2005 med uppgift att löpande följa upp systemet för kommunalekonomisk utjämning lämnade i september 2007 slutbetänkandet Deluppföljning 2 av den kommunalekonomiska utjämningen – med förslag till förändringar i kostnadsutjämningen (SOU 2007:61).

Utredaren har gått igenom samtliga delmodeller i systemet. Som ett led i den löpande uppföljningen av utjämningsystemet föreslår utredaren uppdateringar och förändringar i kostnadsutjämningen som berör sex av delmodellerna för kommunerna samt en av delmodellerna för landstingen. De delmodeller som berörs är för kommunerna förskola, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och bebyggelsestruktur avseende administration och räddningstjänst samt för landstingen hälso- och sjukvård.

Förslagen motiveras av att den löpande uppföljningen påvisat strukturella förändringar som påverkar enskilda kommuners och landstings förutsättningar för de olika verksamheternas bedrivande eller av att uppföljningen visat att det finns nya data och metoder som gör det möjligt att mer exakt än tidigare mäta de strukturella skillnader som finns mellan kommunerna. De föreslagna uppdateringarna och förändringarna bör enligt utredaren genomföras den 1 januari 2009.

Behov av fortsatt utredningsarbete

För att människor ska kunna ges likvärdiga förutsättningar oavsett var de bor i landet måste kommuner och landsting ha förutsättningar att ge sina invånare god och likvärdig utbildning, vård och omsorg. Skillnader i strukturella förutsättningar mellan kommuner respektive mellan landsting bör därmed om möjligt elimineras. Ett system för utjämning av sådana skillnader bör samtidigt inte motverka utan i stället främja tillväxt och välfärd.

En långtgående kostnadsutjämning torde inte påverka en enskild kommuns eller landstings incitament att utföra verksamheten så effektivt som möjligt, under förutsättning att utjämningen baseras på faktorer som kommuner och landsting inte själva kan påverka.

En viktig fråga är däremot huruvida enskilda kommuner och landsting kan påverka sitt eget skatteunderlag och därmed skatteintäkterna. En alltför långtgående inkomstutjämning skulle kunna hämma åtgärder i enskilda kommuner och landsting som syftar till ökad tillväxt av skatteintäkterna och sysselsättningen. Sådana synpunkter har framförts bland annat i samband med tidigare remissbehandlings. Dessutom uttalade finansutskottet i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2007 att systemet för kommunalekonomisk utjämning ska både stimulera ekonomisk tillväxt och ge incitament för ökad skattekraft (bet. 2006/07:FiU3, s. 19).

I 2007 års ekonomiska vårproposition aviserades att en parlamentarisk utredning kommer att tillsättas under mandatperioden med uppdrag att utvärdera och utreda systemet för kommunalekonomisk utjämning. Regeringen anförde bland annat följande. Alternativa metoder för inkomstutjämning med ett mer långsiktigt perspektiv ska utredas. Översynen ska syfta till att undanröja tillväxthämmande faktorer och stärka incitamenten för ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning. En metod att uppnå detta kan vara att göra förändringar av den kommunala skattebasen. Översynen ska även omfatta övriga delar av utjämningsystemet. Utredningen ska dessutom beakta konsekvenser för utjämningsystemet av reformer som påverkar den kommunala sektorn, t.ex. avvecklingen av den statliga fastighetsskatten. En kommunal fastighetsavgift har i stället införts 2008 (prop. 2007/08:27, bet. 2007/08:SkU10, rskr. 2007/08:90). Avgiften tillfaller kommunerna och beslutas åtminstone inledningsvis av riksdagen. Det belopp som överförs till kommunerna 2008 uppgår till drygt 12 miljarder kronor. För 2008 neutraliseras effekterna av införandet av fastighetsavgiften för såväl staten som varje enskild kommun, medan intäktsförändringar åren efter 2008 ska få genomslag för respektive kommun.

Det är också viktigt att konsekvenser av reformer och samhällsutveckling som påverkar den kommunala sektorn beaktas i den kommunalekonomiska utjämnings.

Utöver vad som anfördes i propositionen finns enligt regeringen ett antal näraliggande frågor som också behöver utredas.

För att beräkna inkomstutjämningsbidrag respektive inkomstutjämningsavgift används s.k. länsvisa skattesatser. De länsvisa skattesatserna beräknas i ett första steg motsvara 95, 90 eller 85 procent av medelutdebiteringen 2003 för kommuner respektive landsting. Därefter görs länsvisa justeringar för de skatteväxlingar

mellan kommunerna och landstinget i respektive län som genomförts sedan 1991. Dessa skatteväxlingar påverkar därmed utfallet för kommuner och landsting i inkomstutjämnningen. Det kan dock ifrågasättas om de tidigare gjorda skatteväxlingarna fortfarande speglar skillnaderna i uppgiftsfördelning mellan kommunerna och landstinget i respektive län. Kostnadsskillnaderna för många av de verksamheter som växlingarna avsåg omfattas dessutom numera av kostnadsutjämnningen för kommunerna.

I inkomstutjämnningen tillämpas olika garantinivåer för kommunerna (115 procent) respektive landstingen (110 procent). Det innebär att utfallet vid skatteväxlingar till följd av huvudmannaskapsförändringar inte blir neutrala. Det är därför viktigt att det klargörs hur skatteväxlingar bör hanteras i den inkomstutjämnning som kommer att föreslås.

Det är viktigt för utjämnningssystemets legitimitet att systemets uppbyggnad och de faktorer på vilka beräkningarna baseras kan förstås av de som berörs. Stora intäktsförändringar mellan åren för enskilda kommuner och landsting kan uppfattas som försämringar av planeringsförutsättningarna. Krav på enkelhet och förutsägbarhet måste dock ställas mot att utjämnningssystemet så långt som möjligt ska spegla strukturella kostnadsskillnader och förändringar mellan åren av dessa skillnader.

Större intäktsförändringar till följd av regeländringar i utjämnningssystemet kan behöva mildras under en övergångsperiod. Tillägg ges till vissa kommuner i form av ett strukturbidrag. Att utan tidsbegränsning betala ut sådana tillägg medför emellertid att utjämnningssystemet inte får fullt genomslag. Det kan även ifrågasättas om ersättning för delmodeller som utgått ska betalas ut utan tidsbegränsning.

I betänkandet Deluppföljning 2 av den kommunalekonomiska utjämnningen – med förslag till förändringar i kostnadsutjämnningen (SOU 2007:61) har vissa brister i främst sysselsättnings- och inkomststatistiken uppmärksammas. Personer som är folkbokförda i ett land och arbetar i ett annat land ingår inte i den registerbaserade statistiken i vare sig det land personerna är folkbokförda eller det land där de arbetar. I den registerbaserade statistiken från det land där personerna är folkbokförda ingår inte heller dessa personers inkomster. För enskilda kommuner kan arbetspendlingen över landsgränsen vara betydande. Det gäller t.ex. vissa kommuner i Skåne län, Värmlands län och Norrbottens län. Detta får konsekvenser för utfallet i såväl inkomstutjämnningen som

vissa delmodeller i kostnadsutjämningsordningen för samtliga kommuner och landsting. I detta sammanhang kan nämnas att mellan Sverige och Danmark finns sedan några år en utjämningsordning för skatteintäkter avseende arbetspendlare över Öresund. De nettobelopp som Sverige hittills årligen erhållit från Danmark tillförs samtliga kommuner och landsting via anslaget för kommunal-ekonomisk utjämningsordning.

I vissa fall kan kommuner och landsting få minskade intäkter i kostnadsutjämningsordningen vid sammanläggningar av kommuner eller av landsting. I Ansvarskommitténs slutbetänkande Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10) föreslås att en översyn görs av det kommunala utjämningsordningssystemet med avseende på utfall i systemet vid kommunsammanslagningar, i syfte att identifiera och komma till rätta med eventuella övergångsproblem.

Specialdestinerade statsbidrag har ökat såväl antalsmässigt som beloppsmässigt sedan statsbidragsreformen 1993. Det finns därför anledning att överväga om det finns specialdestinerade statsbidrag som bör inordnas i det generella statsbidraget.

Uppdraget

En parlamentarisk kommitté ska utvärdera och utreda systemet för kommunal-ekonomisk utjämningsordning, inklusive de förändringar som föreslogs i 2007 års ekonomiska vårproposition och som trädde i kraft den 1 januari 2008.

Ökade incitament för tillväxt och sysselsättning

Alternativa metoder för inkomstutjämningsordning med ett långsiktigt perspektiv ska utredas. Inkomstutjämningsordningen ska utredas i syfte att identifiera om det finns tillväxthämmande faktorer i det nuvarande systemet. Förslag ska i sådant fall lämnas till hur dessa kan undanröjas. Därutöver ska det även utredas om incitamenten för ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning på annat sätt kan stärkas inom ramen för utjämningsordningssystemet. Det är viktigt att förändringar av utjämningsordningssystemet i syfte att öka incitamenten beaktar relevant forskning vad avser positiv effekt på tillväxt och sysselsättning.

Ett alternativ till att via bidrag och avgifter utjämna skillnader i skattekraft mellan kommuner respektive landsting är att åstadkomma en jämnare fördelning av den kommunala skattebasen. Det minskar behovet av utjämning. Kommittén ska därför utreda om det genom förändringar av den kommunala skattebasen går att minska behovet av utjämning.

Länsvisa skattesatser och skatteväxlingar mellan kommuner och landsting

Kommittén ska ta ställning till om och i sådant fall hur skatteväxlingar ska beaktas inom ramen för utjämningen.

Kommittén ska även bedöma om det fortfarande är rimligt att ha olika länsvisa skattesatser i systemet för inkomstutjämning. Det kan ifrågasättas om tidigare gjorda skatteväxlingar speglar dagens skillnader i uppgiftsfördelning mellan kommunerna och landstinget i respektive län.

Förenkling av kostnadsutjämningen och ökad förutsägbarhet

Kommittén ska se över möjligheterna och vid behov lämna förslag i syfte att förenkla kostnadsutjämningsystemet och öka stabiliteten.

Därutöver ska kommittén utvärdera de förändringar i kostnadsutjämningen som efter förslag i 2007 års ekonomiska vårproposition genomförs 2008.

Strukturbidraget

Kommittén ska utreda om det strukturbidrag som infördes 2005 bör förändras eller avvecklas och i så fall föreslå hur detta ska hanteras.

Effekter av arbetspendling över landsgränsen

Kommittén ska analysera effekterna för kommunerna och landstingen av att personer som bor i ett land har arbetsinkomster i ett annat land samt vid behov föreslå hur detta bör beaktas i utjämningsystemet och hur bristerna i främst sysselsättnings- och

inkomststatistiken kan åtgärdas. Kommittén ska också överväga alternativa metoder att fördela det utjämningsbelopp som Sverige erhåller från Danmark till följd av utjämningsordningen mellan länderna. Därvid ska även beaktas motsvarande frågeställningar vad avser Finland och Norge.

Omfördelningseffekter vid indelningsändringar

I vissa fall kan kommuner och landsting få minskade intäkter i kostnadsutjämnningen vid sammanläggningar av kommuner eller av landsting. Kommittén ska överväga om och i så fall föreslå hur dessa hinder ska hanteras i utjämningsystemet eller hur de kan lösas på annat sätt.

Specialdestinerade eller generella statsbidrag

Kommittén ska överväga om det finns specialdestinerade statsbidrag som i stället bör ingå i det generella statsbidraget.

Kommunal fastighetsavgift

Kommittén ska beakta eventuella konsekvenser för utjämningsystemet av införandet av den kommunala fastighetsavgiften samt om så behövs lämna förslag till hur dessa bör beaktas.

Införanderegler

Kommittén ska vid behov lämna förslag till hur bidrags- och avgiftsförändringar för enskilda kommuner och landsting till följd av övriga lämnade förslag ska hanteras.

Övrigt

Kommittén är oförhindrad att göra andra analyser och lämna andra förslag rörande den kommunalekonomiska utjämnningen som kan anses vara motiverade inom ramen för utredningsuppdraget. Kommittén ska även beakta eventuella konsekvenser för

utjämningsystemet av reformer i övrigt som påverkar den kommunala sektorn.

Kommittén ska i den omfattning som bedöms nödvändigt för utredningens arbete följa det arbete som kommer att bedrivas av den permanenta uppföljningsorganisation som inrättats vid Statskontoret när det gäller behovet av uppdateringar av kostnadsutjämnningen.

Regeringen avser att överlämna betänkandet Deluppföljning 2 av den kommunalekonomiska utjämnningen – med förslag till förändringar i kostnadsutjämnningen (SOU 2007:61) till den parlamentariska kommittén så att det kan ingå i underlaget för dess arbete. Betänkandet överlämnas mot bakgrund av att gällande införanderegler för den kommunalekonomiska utjämnningen löper ut efter 2010 och att förslagen i betänkandet bör ses sammantaget med kommitténs uppdrag.

Kommittén har möjlighet att få utredningshjälp av den permanenta uppföljningsorganisation som inrättats vid Statskontoret.

Kommitténs arbete ska bedrivas i nära kontakt med andra utredningar som kan ha betydelse för uppdraget.

Redovisning av uppdraget

Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2011.

(Finansdepartementet)

Skrivelse till Finansdepartementet

Förslag till höjd garantinivå i inkomstutjämnningen för landstingen

Sammanfattning

Utjämningskommittén.⁰⁸ (Fi 2008:7) har i uppdrag att utvärdera och utreda systemet för kommunalekonomisk utjämning. I kommitténs direktiv anges att utfallet vid skatteväxlingar till följd av huvudmannaskapsförändringar inte blir neutrala (dir 2008:110).

Det föreligger sedan länge ett behov av att genomföra förändringar som gör att skatteväxlingar mellan kommunerna och landstinget i ett län ska kunna göras så att inga oönskade omfördelningseffekter uppstår.

Lagen (2010:1065) om kollektivtrafik träder i kraft den 1 januari 2012. Enligt 2 kap. 1 § ansvarar landstinget och kommunerna inom ett län, med undantag för Stockholms län och Gotlands län, gemensamt för den regionala kollektivtrafiken. Landstinget och kommunerna får dock komma överens om att antingen landstinget eller kommunerna ska bära ansvaret. Kommittén har erfarit att en huvudmannaskapsförändring avses göras i 10 län från och med den 1 januari 2012 med åtföljande skatteväxling. Med olika garantinivåer för kommuner respektive landsting i inkomstutjämnningen kommer omfördelningseffekter att uppstå.

Kommitténs uppdrag ska slutredovisas senast den 30 april 2011. Ett lagförslag som överlämnas till regeringen vid denna tidpunkt torde inte hinna beredas i tid för att kunna träda i kraft den 1 januari 2012. Kommittén har därför beslutat att göra en framställan till regeringen med förslag till ändring i lagen om kommunalekonomisk utjämning i syfte att eliminera de oönskade omfördelningseffekter som uppstår vid skatteväxlingar till följd av

att olika garantinivåer tillämpas i inkomstutjämnningen för kommuner respektive landsting.

Kommittén har mot bakgrund av detta funnit det lämpligt att föreslå att garantinivån i inkomstutjämnningen för landstingen från och med 2012 höjs till 115 procent. Förslaget föranleder en ändring i 4 § lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning.

Enligt kommitténs mening går det inte att utesluta att det kan uppstå omfördelningseffekter mellan kommuner i ett län i det fall överenskommelser träffas om att låta landstinget bära ansvaret för den regionala kollektivtrafiken i länet och därmed bli regional kollektivtrafikmyndighet. Kommunerna i ett län bör i sådant fall ges möjlighet att komma överens om att de får lämna bidrag till varandra om det behövs för kostnadsutjämning dem emellan, s.k. mellankommunal utjämning, under en övergångsperiod på högst fem år. En bestämmelse med denna innebörd föreslås införas i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik.

Innehållsförteckning

Sammanfattning

1. Lagförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:773) om kommunal-ekonomisk utjämning

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik

2. Bakgrund

2.1 Ett nytt utjämningsystem 2005

2.2 Inkomstutjämningen

3. Problem vid skatteväxlingar

4. Överväganden och förslag

4.1 Höjd garantinivå för landstingen

4.2 Behov av mellankommunal utjämning

5. Konsekvenser av förslagen

6. Författningskommentarer

1. Lagförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Vid beräkning av skatteutjämningsunderlaget *skall* procentsatsen vara 115 procent för en kommun och 110 procent för ett landsting.

4 §

Vid beräkning av skatteutjämningsunderlaget *ska* procentsatsen vara 115 procent för en kommun och 115 procent för ett landsting.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik ska införas en ny paragraf, 2 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 a §

Om landstinget och kommunerna i samma län har kommit överens om att landstinget ensamt ska bära ansvaret för den regionala kollektivtrafiken, får kommunerna lämna ekonomiskt bidrag till varandra, om det behövs för kostnad mellan kommunerna. Sådana bidrag får lämnas intill utgången av de femte året från det att ansvaret överfördes.

2. Bakgrund

2.1 Ett nytt utjämningsystem 2005

Ett nytt system för kommunalekonomisk utjämning infördes 2005 (prop. 2003/04:155, bet. 2004/05:FiU7, rskr. 2004/05:13). Målet är detsamma som för tidigare system, dvs. att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommunerna respektive landstingen att erbjuda sina invånare likvärdig service oberoende av deras inkomster och andra strukturella förhållanden. Utjämnningen ska bygga på opåverkbara faktorer. Skillnader i kommunalskatt ska spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå och inte bero på skillnader i strukturella förutsättningar.

Systemet består av flera delar:

- inkomstutjämning för utjämning av skillnader i skattekraft (beskattningsbar förvärvsinkomst per invånare) mellan kommuner respektive mellan landsting,
- kostnadsutjämning för utjämning av s.k. strukturella kostnads-skillnader mellan kommuner respektive mellan landsting,
- ett strukturbidrag som motsvarar utfallet av vissa delar av tidigare kostnadsutjämning samt kompensation för en del av de intäktsminskningar som vissa kommuner och landsting fick till följd av regeländringarna,
- ett särskilt införandebidrag under 2005–2010 samt
- ett regleringsbidrag eller regleringsavgift som utgör skillnaden mellan av riksdagen anvisat anslag och utfallet i ovan uppräknade delar av utjämningsystemet. Regleringsbidraget och regleringsavgiften fördelas mellan kommuner respektive landsting med ett enhetligt belopp per invånare.

I det följande behandlas endast inkomstutjämnningen eftersom det är reglerna för hur inkomstutjämningsbidrag och inkomstutjämningsavgift beräknas som skapar oönskade omfördelnings-effekter vid skatteväxlingar mellan kommuner och landsting i samband med att ansvaret för en verksamhet flyttas från landstinget till kommunerna i ett län, eller vice versa.

2.2 Inkomstutjämningsbidrag

Använda begrepp

Några av de begrepp som används är:

- *Utjämningsår*: Det år bidrag eller avgift ska betalas.
- *Uppräknat skatteunderlag*: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt Skatteverkets årliga taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före utjämningsåret, uppräknat med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.
- *Uppräknad medelskattekraft*: Summan av de uppräknade skatteunderlagen för hela landet dividerad med antalet invånare i landet den 1 november året före utjämningsåret.
- *Skatteutjämningsunderlag*: Summan av de beskattningsbara inkomster som motsvarar 115 procent av den uppräknade medelskattekraften för en kommun, respektive 110 procent av den uppräknade medelskattekraften för ett landsting, multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen den 1 november året före utjämningsåret.

Inkomstutjämningsbidrag

Kommuner med ett uppräknat skatteunderlag som understiger skatteutjämningsunderlaget, dvs. 115 procent av den uppräknade medelskattekraften (garantinivån), har rätt till ett statligt inkomstutjämningsbidrag som motsvarar skillnaden multiplicerad med en enhetlig skattesats för kommunerna inom varje län, s.k. länsvisa skattesatser.

Inkomstutjämningsbidrag för landsting ska beräknas på motsvarande sätt utifrån 110 procent av den uppräknade medelskattekraften.

Inkomstutjämningsavgift

Kommuner och landsting med ett uppräknat skatteunderlag som överstiger skatteutjämningsunderlaget ska betala en särskild inkomstutjämningsavgift till staten. Inkomstutjämningsavgiften ska motsvara skillnaden mellan skatteutjämningsunderlaget och det uppräknade skatteunderlaget multiplicerad med en enhetlig skattesats (länsvis skattesats).

Länsvisa skattesatser

Vid beräkningen av bidrag och avgifter i inkomstutjämnings tillämpas s.k. länsvisa skattesatser. De länsvisa skattesatserna ska för bidragsberättigade kommuner fastställas utifrån 95 procent av medelskattesatsen år 2003 och för bidragsberättigade landsting utifrån 90 procent av medelskattesatsen samma år. För avgiftsskyldiga kommuner och landsting ska de länsvisa skattesatserna i stället fastställas utifrån 85 procent av medelskattesatsen år 2003.

Vid fastställandet av de länsvisa skattesatserna ska hänsyn tas till s.k. skatteväxlingar mellan kommuner och landsting i respektive län från och med år 1991. Under 1990-talet ändrades huvudmannaskapet mellan kommuner och landsting i samband med att ansvaret för ett antal olika verksamheter överfördes från landstingen till kommunerna. Den ekonomiska regleringen vid dessa huvudmannaskapsförändringar mellan kommuner och landsting har i stor utsträckning skett genom skatteväxlingar. Därigenom har ett ekonomiskt utrymme, motsvarande de överflyttade verksamheternas kostnader, överförts från landstinget till kommunerna i länet. Skatteväxlingar har skett på olika nivåer i länen beroende på att omfattningen av den överförda verksamheten varierar mellan olika delar av landet.

3. Problem vid skatteväxlingar

Det inkomstutjämningsystem som gällde under 1996–2004 var konstruerat så att det ekonomiska utfallet av en skatteväxling blev lika för landstinget och för alla kommunerna sammantaget i det län där skatteväxlingen skedde. Vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag och -avgift tillämpades samma garantinivå (100 %) för både kommuner och landsting. Dåvarande system gav därmed totalt sett

ett neutralt utfall för landstinget och berörda kommuner vid en skatteväxling.

Det nya inkomstutjämningsystemet som infördes 2005 skiljer sig i förhållande till det tidigare genom skilda garantinivåer för kommuner respektive landsting. I propositionen Ändringar i det kommunala utjämningsystemet (prop. 2003/04:155) framhölls att detta kan innebära vissa praktiska problem vid framtida skatteväxlingar. Kommunerna i ett län får vid en skatteväxling med landstinget ett ökat inkomstutjämningsbidrag som baseras på skillnaden mellan en garantinivå på 115 procent av den uppräknade medelskattekraften och det uppräknade skatteunderlaget. Vid skatteväxlingen minskas landstingets inkomstutjämningsbidrag motsvarande skillnaden mellan en garantinivå på 110 procent av den uppräknade medelskattekraften och det uppräknade skatteunderlaget. Utfallet av en skatteväxling blir då inte neutralt. Det beror på att för kommunerna i länet minskar inkomstutjämningsbidraget mer än vad landstingets inkomstutjämningsbidrag ökar. En skatteväxling i ett län medför därmed en omfördelning av statsbidrag till andra län.

Regeringen avsåg att vid behov senare återkomma till frågan hur eventuella framtida skatteväxlingar skall hanteras i utjämningsystemet. I direktivet till denna kommitté anges att utfallet vid skatteväxlingar till följd av huvudmannaskapsförändringar inte blir neutrala. Det är därför viktigt att det klargörs hur skatteväxlingar bör hanteras i den inkomstutjämnings som kommer att föreslås av kommittén.

Vad som också bör beaktas är att även om en skatteväxling leder till ett neutralt utfall mellan landstinget och kommunerna sammantaget i ett län, kan omfördelningseffekter uppkomma mellan kommunerna. I samband med verksamhetsöverföringar inom vissa andra verksamheter har därför införts möjligheten för kommunerna inom ett län komma överens om att ge bidrag till varandra om det behövs för kostnadsutjämning.

4. Förslag och överväganden

4.1 Höjd garantinivå för landstingen

Kommitténs förslag: Skatteutjämningsunderlaget för landsting ska motsvara 115 procent av den uppräknade medel-skattekraften multiplicerad med antalet invånare i landstinget den 1 november året före utjämningsåret.

Skälen för kommitténs förslag: Som framgår av propositionen Ändringar i det kommunala utjämningsystemet (prop. 2003/04:155) som ligger till grund för nu gällande system för inkomstutjämning föreligger sedan länge ett behov av att genomföra förändringar som gör att skatteväxlingar mellan kommunerna och landstinget i ett län ska kunna göras så att inga oönskade omfördelningseffekter uppstår.

Därtill kommer att riksdagen nyligen har antagit en ny lag om kollektivtrafik (prop. 2009/10:200, bet. 2009/10:TU21, rskr. 2009/10:379). Lagen (2010:1065) om kollektivtrafik träder i kraft den 1 januari 2012. Enligt 2 kap. 1 § ansvarar landstinget och kommunerna inom ett län, med undantag för Stockholms län och Gotlands län, gemensamt för den regionala kollektivtrafiken. Landstinget och kommunerna får dock komma överens om att antingen landstinget eller kommunerna ska bära ansvaret.

Enligt 2 kap. 2 § ska det i varje län finnas en regional kollektivtrafikmyndighet. I de län där kommunerna och landstinget gemensamt bär ansvaret för den regionala kollektivtrafiken ska den regionala kollektivtrafikmyndigheten organiseras som ett kommunalförbund. Detsamma gäller i de län där kommunerna ensamma bär ansvaret för den regionala kollektivtrafiken. De som ansvarar för den regionala kollektivtrafiken i länet kan även komma överens om att organisera den regionala kollektivtrafikmyndigheten som en gemensam nämnd i stället för som ett kommunalförbund. I de län där landstinget ensamt bär ansvaret för den regionala kollektivtrafiken är landstinget regional kollektivtrafikmyndighet. I Gotlands län är kommunen regional kollektivtrafikmyndighet.

Kommittén har genom en skrivelse från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), daterad den 12 november 2010, erfarit att i 10 län är avsikten att landstinget i respektive län från och med den

1 januari 2012 ska bära ansvaret för den regionala kollektivtrafiken. Det innebär således att en huvudmannaskapsförändring avses göras i vart och ett av dessa län med åtföljande skatteväxling. Med olika garantinivåer kommer omfördelningseffekter att uppstå. SKL redovisar två alternativa lösningar. Det ena är att harmonisera garantinivåerna för kommunerna respektive landstingen i inkomstutjämnningen, det andra är att införa ett tillfälligt riktat statsbidrag för att kompensera berörda län för det inkomstbortfall som annars skulle uppstå. Statsbidraget skulle finansieras genom en minskning av anslaget för kommunalekonomisk utjämnning. Vidare förordar SKL att kommunerna i ett län ges möjlighet att komma överens om att ge varandra bidrag (s.k. mellankommunal utjämnning) för att mildra de omfördelningseffekter mellan kommunerna i ett län som följer av en skatteväxling.

Kommitténs uppdrag ska slutredovisas senast den 30 april 2011. Ett lagförslag som överlämnas till regeringen vid denna tidpunkt torde inte hinna beredas i tid för att kunna träda i kraft den 1 januari 2012. Kommittén har därför beslutat att göra en framställan till regeringen med förslag till ändring i lagen om kommunalekonomisk utjämnning i syfte att eliminera de oönskade omfördelningseffekter som uppstår vid skatteväxlingar till följd av att olika garantinivåer tillämpas i inkomstutjämnningen för kommuner respektive landsting.

Tillfälliga övergångslösningar bör om möjligt undvikas. Kommitténs förordar därför alternativet att justera garantinivån för antingen kommunerna eller landstingen så att de överensstämmer, framför alternativet med ett riktat statsbidrag.

Kommittén har mot bakgrund av detta funnit det lämpligt är att föreslå att garantinivån i inkomstutjämnningen för landstingen höjs till 115 procent. Förslaget föranleder en ändring i 4 § lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämnning.

4.2 Behov av mellankommunal utjämning

Kommitténs förslag: Om kommunerna och landstinget i ett län kommit överens om att landstinget ska bära ansvaret för den regionala kollektivtrafiken i länet får kommunerna lämna ekonomiska bidrag till varandra, om det behövs för kostnadsutjämning mellan kommunerna. Bidrag får lämnas under en övergångsperiod på högst fem år.

Skälen för kommitténs förslag: Även i det fall en skatteväxling mellan kommunerna och landstinget i ett län innebär att kommunerna lämnar ifrån sig intäkter som sammantaget motsvarar landstingets ökade intäkter, kan omfördelningseffekter mellan de berörda kommunerna uppstå. Vid en skatteväxling sänker kommunerna skatten med en skattesats som motsvarar den för länets kommuner genomsnittliga kostnaden för verksamheten. Om en kommuns kostnader är lägre än den genomsnittliga får kommunen netto ökade intäkter till följd av skatteväxlingen. Om kommunens kostnader är lägre gäller det motsatta.

Enligt kommitténs mening går det inte att utesluta att det kan uppstå omfördelningseffekter mellan kommuner i ett län i det fall överenskommelser träffas om att låta landstinget bära ansvaret för den regionala kollektivtrafiken i länet och därmed bli regional kollektivtrafikmyndighet. Kommunerna i ett län bör i sådant fall ges möjlighet att komma överens om att de får lämna bidrag till varandra om det behövs för kostnadsutjämning dem emellan, s.k. mellankommunal utjämning. Bidrag bör få lämnas under en övergångsperiod på högst fem år.

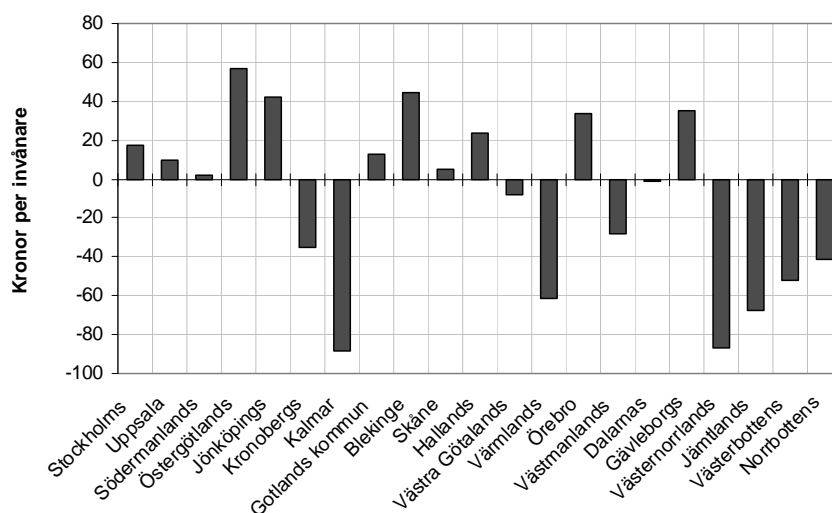
Möjlighet till motsvarande mellankommunala utjämningsystem förekommer inom andra verksamheter. Som exempel kan nämnas att enligt 17 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, får ett landsting och en kommun som ingår i landstinget träffa avtal om att ansvar för en eller flera uppgifter enligt denna lag överläts från landstinget till kommunen eller från kommunen till landstinget. Har en överlåtelse skett från ett landsting till samtliga kommuner som ingår i landstinget, får kommunerna lämna ekonomiska bidrag till varandra, om det behövs för kostnadsutjämning mellan kommunerna.

En motsvarande bestämmelse föreslås införas i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik.

5. Konsekvenser av förslagen

Förslagen är statsfinansiellt neutrala. Regeländringar som påverkar omslutningen i inkomstutjämnningen, såsom en höjning av garantinivån för landstingen till 115 procent, påverkar inte anslagsnivån. I stället påverkas regleringsbidraget eller regleringsavgiften. Om exempelvis omslutningen i inkomstutjämnningen ökar minskar regleringsbidraget alternativt ökar regleringsavgiften.

Figur 1 Förändring av utfallet per landsting om garantinivån i inkomstutjämnningen höjs från 110 till 115 procent av den uppräknade medelskattkraften 2010

Utfallet för de enskilda landstingen förändras om garantinivån höjs från nuvarande 110 till 115 procent (se figur 1). Kalmar läns landsting får störst intäktsminskning med 88 kronor per invånare medan Östergötlands läns landsting får störst intäktsökning med 57 kronor per invånare. Kommunerna påverkas inte, förutom Gotlands kommun, som även ingår i utjämnningssystemet för

landstingen. Omfördelningseffekterna beräknas därmed bli små. Behov av införanderegler finns inte.

Kommittén bedömer att förslaget inte har några av de i 14 och 15 §§ kommittéförordningen (1998:1474) i övrigt angivna konsekvenserna.

6. Författningskommentarer

6.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning

4 §

I paragrafen, som behandlas närmare i avsnitt 4.1, ändras procentsatsen för beräkningen av skatteutjämningsunderlaget till ett landsting till 115 procent. Vidare ersätts ordet ”skall” med ”ska”.

6.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik

2 kap. 1 a §

Paragrafen är ny och behandlas närmare i avsnitt 4.2. Paragrafen innebär att det införs en möjlighet till s.k. mellankommunal kostnadsutjämning när en överenskommelse som avses i 2 kap. 1 § träffas och överenskommelsen innebär att landstinget tar över ansvaret för den regionala kollektivtrafiken. Bidrag får lämnas under en övergångsperiod på högst fem år. Paragrafen har utformats efter förebild i 19 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), 16 § lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård, 17 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och lagen (1998:587) om rätt för landstinget och kommunerna i Skåne län och Västra Götalands län att lämna bidrag till annan kommun.

Effekter av kommitténs förslag

I följande tabeller redovisas utfallet i utjämningsystemet för kommuner och landsting till följd av kommitténs förslag. Beräkningarna är gjorda i 2011 års nivå. I bilagedelen till betänkandet, bilagorna 8–11, redovisas fler detaljerade tabeller.

Tabell 1 Effekter för kommuner, exkl. införandebidrag, utjämningsåret 2011 (kronor per invånare)

Tabell 2 Effekter för landsting, exkl. införandebidrag, utjämningsåret 2011 (kronor per invånare)

Tabell 3 Införandebidrag för kommuner utjämningsåren 2011–2016 (kronor per invånare)

Tabell 4 Införandebidrag för landsting utjämningsåren 2011–2016 (kronor per invånare)

Tabell 1 Effekter för kommuner, exkl. införandebidrag, utjämningsåret 2011 (kronor per invånare)

Län	Inkomstutjämningsbidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämningsbidrag(+)/avgift(-)		
	Kronor per invånare			Kronor per invånare		
Kommun	Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring
Stockholms						
Botkyrka	9 543	9 538	5	2 078	2 425	-347
Danderyd	-19 022	-19 000	-22	5 811	6 650	-839
Ekerö	-1 758	-1 756	-2	2 634	2 309	325
Haninge	5 490	5 488	2	214	-156	370
Huddinge	4 054	4 052	2	1 389	2 097	-708
Järfälla	1 347	1 346	1	491	1 596	-1 105
Lidingö	-11 138	-11 125	-13	3 903	5 594	-1 691
Nacka	-3 554	-3 550	-4	2 857	3 713	-856
Norrtälje	6 087	6 084	3	531	-784	1 315
Nykvarn	1 905	1 904	1	686	-121	807
Nynäshamn	5 590	5 587	3	194	-465	659
Salem	1 766	1 765	1	3 383	3 316	67
Sigtuna	4 537	4 535	2	361	828	-467
Sollentuna	-3 603	-3 599	-4	2 876	4 642	-1 766
Solna	-2 136	-2 134	-2	-4 413	-3 780	-633
Stockholm	-1 648	-1 646	-2	638	1 595	-957
Sundbyberg	2 663	2 661	2	-1 876	-1 126	-750
Södertälje	7 963	7 959	4	3 409	2 588	821
Tyresö	515	515	0	1 465	1 655	-190
Täby	-8 491	-8 481	-10	1 871	3 062	-1 191
Upplands Väsby	2 238	2 236	2	-290	298	-588
Upplands-Bro	4 943	4 940	3	791	306	485
Vallentuna	1 385	1 385	0	2 320	1 856	464
Vaxholm	-2 238	-2 235	-3	3 758	3 395	363
Värmdö	812	812	0	2 121	1 146	975
Österåker	28	28	0	748	297	451
Uppsala						
Enköping	6 425	6 421	4	-884	-1 105	221
Heby	10 302	10 297	5	1 084	129	955
Håbo	2 456	2 455	1	-921	-1 924	1 003
Knivsta	1 688	1 687	1	1 368	348	1 020
Tierp	9 717	9 712	5	2 151	667	1 484
Uppsala	4 974	4 972	2	-2 593	-1 989	-604
Älvkarleby	7 262	7 258	4	-73	-1 381	1 308
Östhammar	6 039	6 036	3	-48	-642	594
Södermanlands						
Eskilstuna	8 744	8 739	5	1 523	674	849
Flen	9 179	9 174	5	1 145	881	264
Gnesta	7 407	7 403	4	618	-221	839

Strukturbidrag			Reglerings-			Utfall		
Kronor per invånare			bidrag(+)/avgift(-)			Kronor per invånare		
<i>Förslag</i>	<i>Nuvar-</i>	<i>Förändr-</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar-</i>	<i>Förändr-</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar-</i>	<i>Förändr-</i>
	<i>ande</i>	<i>ing</i>		<i>ande</i>	<i>ing</i>		<i>ande</i>	<i>ing</i>
0	0	0	1 070	1 024	47	12 691	12 987	-295
0	65	-65	1 070	1 024	47	-12 141	-11 261	-879
0	0	0	1 070	1 024	47	1 946	1 577	370
0	0	0	1 070	1 024	47	6 774	6 356	419
0	0	0	1 070	1 024	47	6 513	7 173	-659
0	0	0	1 070	1 024	47	2 908	3 966	-1 057
0	0	0	1 070	1 024	47	-6 165	-4 507	-1 657
0	0	0	1 070	1 024	47	373	1 187	-813
0	0	0	1 070	1 024	47	7 688	6 324	1 365
0	0	0	1 070	1 024	47	3 661	2 807	855
0	0	0	1 070	1 024	47	6 854	6 146	709
0	0	0	1 070	1 024	47	6 219	6 105	115
0	0	0	1 070	1 024	47	5 968	6 387	-418
0	0	0	1 070	1 024	47	343	2 067	-1 723
0	0	0	1 070	1 024	47	-5 479	-4 890	-588
0	0	0	1 070	1 024	47	60	973	-912
0	0	0	1 070	1 024	47	1 857	2 559	-701
0	0	0	1 070	1 024	47	12 442	11 571	872
0	0	0	1 070	1 024	47	3 050	3 194	-143
0	0	0	1 070	1 024	47	-5 550	-4 395	-1 154
0	0	0	1 070	1 024	47	3 018	3 558	-539
0	0	0	1 070	1 024	47	6 804	6 270	535
0	0	0	1 070	1 024	47	4 775	4 265	511
0	0	0	1 070	1 024	47	2 590	2 184	407
0	0	0	1 070	1 024	47	4 003	2 982	1 022
0	0	0	1 070	1 024	47	1 846	1 349	498
0	0	0	1 070	1 024	47	6 611	6 340	272
0	0	0	1 070	1 024	47	12 456	11 450	1 007
0	0	0	1 070	1 024	47	2 605	1 555	1 051
0	0	0	1 070	1 024	47	4 126	3 059	1 068
0	0	0	1 070	1 024	47	12 938	11 403	1 536
0	0	0	1 070	1 024	47	3 451	4 007	-555
0	0	0	1 070	1 024	47	8 259	6 901	1 359
0	0	0	1 070	1 024	47	7 061	6 418	644
0	242	-242	1 070	1 024	47	11 337	10 679	659
0	37	-37	1 070	1 024	47	11 394	11 116	279
0	0	0	1 070	1 024	47	9 095	8 206	890

Län	Inkomstutjämningsbidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämningsbidrag(+)/avgift(-)		
	Kronor per invånare			Kronor per invånare		
Kommun	Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring
Katrineholm	9 024	9 019	5	1 503	1 723	-220
Nyköping	5 451	5 448	3	-625	85	-710
Oxelösund	3 504	3 502	2	-3 495	-3 409	-86
Strängnäs	4 698	4 696	2	-156	-210	54
Trosa	2 126	2 125	1	-988	-710	-278
Vingåker	9 676	9 671	5	1 824	-6	1 830
Östergötlands						
Boxholm	8 461	8 457	4	408	-1 021	1 429
Finspång	6 057	6 053	4	-397	-621	224
Kinda	8 899	8 894	5	1 771	354	1 417
Linköping	5 891	5 888	3	-1 329	-1 256	-73
Mjölby	8 099	8 095	4	-225	-692	467
Motala	8 235	8 231	4	-223	-279	56
Norrköping	7 742	7 738	4	282	104	178
Söderköping	6 790	6 786	4	-1 074	-891	-183
Vadstena	6 020	6 016	4	391	397	-6
Valdemarsvik	9 093	9 088	5	291	-1 030	1 321
Ydre	8 887	8 882	5	3 777	1 519	2 258
Åtvidaberg	8 295	8 291	4	774	305	469
Ödeshög	10 624	10 618	6	2 835	961	1 874
Jönköpings						
Aneby	8 390	8 385	5	1 370	-81	1 451
Eksjö	6 276	6 273	3	46	-220	266
Gislaved	7 799	7 795	4	1 008	978	30
Gnosjö	6 847	6 843	4	134	-131	265
Habo	7 190	7 187	3	-335	-1 893	1 558
Jönköping	6 313	6 310	3	-935	-463	-472
Mullsjö	8 313	8 309	4	959	-708	1 667
Nässjö	8 141	8 137	4	1 050	965	85
Sävsjö	9 909	9 904	5	2 469	1 085	1 384
Tranås	8 867	8 863	4	1 334	259	1 075
Vaggeryd	8 363	8 359	4	638	76	562
Vetlanda	8 067	8 062	5	433	-85	518
Värnamo	6 187	6 184	3	-193	246	-439
Kronobergs						
Alvesta	8 423	8 419	4	244	86	158
Lessebo	9 891	9 886	5	2 633	1 987	646
Ljungby	7 225	7 222	3	-754	-764	10
Markaryd	10 485	10 480	5	94	-685	779
Tingsryd	9 289	9 285	4	3 460	2 813	647

Strukturbidrag Kronor per invånare			Reglerings- bidrag(+)/avgift(-) Kronor per invånare			Utfall Kronor per invånare		
<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>
0	0	0	1 070	1 024	47	11 597	11 766	-168
0	0	0	1 070	1 024	47	5 896	6 557	-660
0	0	0	1 070	1 024	47	1 079	1 117	-37
0	0	0	1 070	1 024	47	5 612	5 510	103
0	0	0	1 070	1 024	47	2 208	2 439	-230
0	0	0	1 070	1 024	47	12 570	10 689	1 882
0	0	0	1 070	1 024	47	9 939	8 460	1 480
0	0	0	1 070	1 024	47	6 730	6 456	275
0	0	0	1 070	1 024	47	11 740	10 272	1 469
0	0	0	1 070	1 024	47	5 632	5 656	-23
0	0	0	1 070	1 024	47	8 944	8 427	518
0	0	0	1 070	1 024	47	9 082	8 976	107
0	0	0	1 070	1 024	47	9 094	8 866	229
0	0	0	1 070	1 024	47	6 786	6 919	-132
0	0	0	1 070	1 024	47	7 481	7 437	45
0	0	0	1 070	1 024	47	10 454	9 082	1 373
0	0	0	1 070	1 024	47	13 734	11 425	2 310
0	0	0	1 070	1 024	47	10 139	9 620	520
0	0	0	1 070	1 024	47	14 529	12 603	1 927
0	0	0	1 070	1 024	47	10 830	9 328	1 503
0	0	0	1 070	1 024	47	7 392	7 077	316
0	0	0	1 070	1 024	47	9 877	9 797	81
0	0	0	1 070	1 024	47	8 051	7 736	316
0	0	0	1 070	1 024	47	7 925	6 318	1 608
0	0	0	1 070	1 024	47	6 448	6 871	-422
0	0	0	1 070	1 024	47	10 342	8 625	1 718
0	0	0	1 070	1 024	47	10 261	10 126	136
0	0	0	1 070	1 024	47	13 448	12 013	1 436
0	0	0	1 070	1 024	47	11 271	10 146	1 126
0	0	0	1 070	1 024	47	10 071	9 459	613
0	0	0	1 070	1 024	47	9 570	9 001	570
0	0	0	1 070	1 024	47	7 064	7 454	-389
0	0	0	1 070	1 024	47	9 737	9 529	209
0	0	0	1 070	1 024	47	13 594	12 897	698
0	0	0	1 070	1 024	47	7 541	7 482	60
0	0	0	1 070	1 024	47	11 649	10 819	831
0	0	0	1 070	1 024	47	13 819	13 122	698

Län	Inkomstutjämningsbidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämningsbidrag(+)/avgift(-)		
	Kronor per invånare			Kronor per invånare		
Kommun	Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring
Uppvidinge	9 598	9 593	5	3 074	2 485	589
Växjö	6 556	6 553	3	-1 948	-1 507	-441
Älmhult	5 237	5 235	2	-526	-765	239
Kalmar						
Borgholm	10 444	10 439	5	498	12	486
Emmaboda	7 737	7 733	4	1 234	384	850
Hultsfred	10 434	10 429	5	1 426	490	936
Högsby	11 638	11 632	6	5 002	2 523	2 479
Kalmar	7 226	7 223	3	-2 046	-2 415	369
Mönsterås	7 328	7 325	3	-469	-856	387
Mörbylånga	8 588	8 584	4	-706	-1 810	1 104
Nybro	10 062	10 057	5	-1 184	-1 300	116
Oskarshamn	5 006	5 004	2	-1 597	-1 730	133
Torsås	10 860	10 855	5	1 933	435	1 498
Vimmerby	9 249	9 244	5	-131	-747	616
Västervik	8 627	8 623	4	358	-642	1 000
Gotlands						
Gotland	9 670	9 656	14	-1 741	-2 304	563
Blekinge						
Karlshamn	6 658	6 654	4	-2 728	-2 555	-173
Karlskrona	6 951	6 948	3	-698	-885	187
Olofström	7 805	7 801	4	-1 270	-978	-292
Ronneby	7 873	7 869	4	-2 059	-2 447	388
Sölvesborg	7 973	7 968	5	-2 083	-2 310	227
Skåne						
Bjuv	11 366	11 360	6	380	-675	1 055
Bromölla	8 468	8 464	4	-547	-887	340
Burlöv	9 864	9 859	5	764	224	540
Båstad	4 293	4 291	2	-720	-988	268
Eslöv	8 835	8 831	4	-82	60	-142
Helsingborg	5 965	5 962	3	31	293	-262
Hässleholm	9 423	9 418	5	24	204	-180
Höganäs	3 021	3 020	1	9	296	-287
Hörby	10 438	10 433	5	117	-927	1 044
Höör	8 551	8 546	5	-690	-1 447	757
Klippan	10 960	10 955	5	-970	-1 166	196
Kristianstad	8 266	8 262	4	-10	360	-370
Kävlinge	3 459	3 457	2	-1 257	-651	-606
Landskrona	10 803	10 797	6	924	1 095	-171
Lomma	-2 710	-2 707	-3	972	1 832	-860

Strukturbidrag Kronor per invånare			Reglerings- bidrag(+)/avgift(-) Kronor per invånare			Utfall Kronor per invånare		
<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>
0	0	0	1 070	1 024	47	13 742	13 102	641
0	0	0	1 070	1 024	47	5 678	6 070	-391
0	0	0	1 070	1 024	47	5 781	5 494	288
308	308	0	1 070	1 024	47	12 320	11 783	538
0	0	0	1 070	1 024	47	10 041	9 141	901
0	0	0	1 070	1 024	47	12 930	11 943	988
0	0	0	1 070	1 024	47	17 710	15 179	2 532
0	0	0	1 070	1 024	47	6 250	5 832	419
0	0	0	1 070	1 024	47	7 929	7 493	437
0	0	0	1 070	1 024	47	8 952	7 798	1 155
0	0	0	1 070	1 024	47	9 948	9 781	168
0	0	0	1 070	1 024	47	4 479	4 298	182
0	0	0	1 070	1 024	47	13 863	12 314	1 550
0	0	0	1 070	1 024	47	10 188	9 521	668
0	0	0	1 070	1 024	47	10 055	9 005	1 051
1 316	1 316	0	1 070	1 024	47	10 315	9 692	624
0	0	0	1 070	1 024	47	5 000	5 123	-122
0	0	0	1 070	1 024	47	7 323	7 087	237
0	0	0	1 070	1 024	47	7 605	7 847	-241
0	130	-130	1 070	1 024	47	6 884	6 576	309
0	0	0	1 070	1 024	47	6 960	6 682	279
0	0	0	1 070	1 024	47	12 816	11 709	1 108
0	0	0	1 070	1 024	47	8 991	8 601	391
0	0	0	1 070	1 024	47	11 698	11 107	592
0	0	0	1 070	1 024	47	4 643	4 327	317
0	0	0	1 070	1 024	47	9 823	9 915	-91
0	138	-138	1 070	1 024	47	7 066	7 417	-350
0	0	0	1 070	1 024	47	10 517	10 646	-128
0	0	0	1 070	1 024	47	4 100	4 340	-239
0	0	0	1 070	1 024	47	11 625	10 530	1 096
0	0	0	1 070	1 024	47	8 931	8 123	809
0	0	0	1 070	1 024	47	11 060	10 813	248
0	0	0	1 070	1 024	47	9 326	9 646	-319
0	0	0	1 070	1 024	47	3 272	3 830	-557
0	37	-37	1 070	1 024	47	12 797	12 953	-155
411	894	-483	1 070	1 024	47	-257	1 043	-1 299

Län	Inkomstutjämning bidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämning bidrag(+)/avgift(-)		
	Kommun			Kronor per invånare		
	<i>Förslag</i>	<i>Nuvarande</i>	<i>Förändring</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvarande</i>	<i>Förändring</i>
Lund	4 353	4 351	2	-5 158	-3 958	-1 200
Malmö	10 617	10 612	5	839	506	333
Osby	9 229	9 225	4	978	891	87
Perstorp	10 351	10 345	6	1 152	-462	1 614
Simrishamn	8 173	8 169	4	-20	99	-119
Sjöbo	9 539	9 534	5	-1 450	-2 511	1 061
Skurup	9 311	9 307	4	309	-1 095	1 404
Staffanstorps	3 337	3 335	2	-602	-295	-307
Svalöv	9 436	9 431	5	888	-148	1 036
Svedala	5 661	5 658	3	-706	-1 115	409
Tomelilla	11 029	11 023	6	-434	-1 494	1 060
Trelleborg	8 526	8 521	5	-488	-424	-64
Vellinge	-1 762	-1 760	-2	42	38	4
Ystad	6 321	6 318	3	-1 900	-1 842	-58
Åstorp	11 550	11 544	6	270	234	36
Ängelholm	5 152	5 150	2	-863	-281	-582
Örkelljunga	11 230	11 224	6	728	-641	1 369
Östra Göinge	9 379	9 374	5	1 539	1 290	249
Hallands						
Falkenberg	8 723	8 718	5	146	-106	252
Halmstad	6 849	6 845	4	-1 663	-1 394	-269
Hylte	9 018	9 013	5	2 422	903	1 519
Kungsbacka	910	910	0	712	1 048	-336
Laholm	9 160	9 156	4	-1 154	-1 349	195
Varberg	6 531	6 528	3	-1 468	-1 459	-9
Västra Götalands						
Ale	6 006	6 003	3	-193	-796	603
Alingsås	6 228	6 225	3	-756	-674	-82
Bengtsfors	10 749	10 744	5	1 647	1 259	388
Bollebygd	4 941	4 939	2	-1 326	-2 933	1 607
Borås	7 393	7 389	4	-124	496	-620
Dals-Ed	11 469	11 464	5	679	-166	845
Essunga	9 809	9 804	5	138	-1 543	1 681
Falköping	9 012	9 008	4	921	1 017	-96
Färgelanda	10 477	10 472	5	1 513	-61	1 574
Grästorp	9 165	9 160	5	841	-1 251	2 092
Gullspång	10 765	10 759	6	529	-997	1 526
Göteborg	4 688	4 685	3	-173	-170	-3
Götene	8 086	8 082	4	-1 438	-2 157	719

Strukturbidrag Kronor per invånare			Reglerings- bidrag(+)/avgift(-) Kronor per invånare			Utfall Kronor per invånare		
<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>
0	0	0	1 070	1 024	47	265	1 417	-1 151
63	394	-331	1 070	1 024	47	12 589	12 536	54
0	0	0	1 070	1 024	47	11 277	11 140	138
0	0	0	1 070	1 024	47	12 573	10 907	1 667
0	0	0	1 070	1 024	47	9 223	9 292	-68
0	0	0	1 070	1 024	47	9 159	8 047	1 113
0	0	0	1 070	1 024	47	10 690	9 236	1 455
0	0	0	1 070	1 024	47	3 805	4 064	-258
0	0	0	1 070	1 024	47	11 394	10 307	1 088
0	0	0	1 070	1 024	47	6 025	5 567	459
0	0	0	1 070	1 024	47	11 665	10 553	1 113
0	0	0	1 070	1 024	47	9 108	9 121	-12
0	0	0	1 070	1 024	47	-650	-698	49
0	0	0	1 070	1 024	47	5 491	5 500	-8
0	0	0	1 070	1 024	47	12 890	12 802	89
0	0	0	1 070	1 024	47	5 359	5 893	-533
0	0	0	1 070	1 024	47	13 028	11 607	1 422
0	0	0	1 070	1 024	47	11 988	11 688	301
0	0	0	1 070	1 024	47	9 939	9 636	304
0	0	0	1 070	1 024	47	6 256	6 475	-218
0	0	0	1 070	1 024	47	12 510	10 940	1 571
0	0	0	1 070	1 024	47	2 692	2 982	-289
0	0	0	1 070	1 024	47	9 076	8 831	246
0	0	0	1 070	1 024	47	6 133	6 093	41
0	0	0	1 070	1 024	47	6 883	6 231	653
0	0	0	1 070	1 024	47	6 542	6 575	-32
0	80	-80	1 070	1 024	47	13 466	13 107	360
0	0	0	1 070	1 024	47	4 685	3 030	1 656
0	0	0	1 070	1 024	47	8 339	8 909	-569
0	306	-306	1 070	1 024	47	13 218	12 628	591
0	0	0	1 070	1 024	47	11 017	9 285	1 733
0	0	0	1 070	1 024	47	11 003	11 049	-45
0	0	0	1 070	1 024	47	13 060	11 435	1 626
0	0	0	1 070	1 024	47	11 076	8 933	2 144
0	130	-130	1 070	1 024	47	12 364	10 916	1 449
0	0	0	1 070	1 024	47	5 585	5 539	47
0	0	0	1 070	1 024	47	7 718	6 949	770

Län	Inkomstutjämningsbidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämningsbidrag(+)/avgift(-)		
	Kronor per invånare			Kronor per invånare		
Kommun	Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring
Herrljunga	8 909	8 905	4	-373	-1 262	889
Hjo	8 540	8 536	4	-1 423	-1 541	118
Härryda	1 921	1 920	1	383	47	336
Karlsborg	6 893	6 889	4	15	-565	580
Kungälv	3 320	3 318	2	-1 084	-1 863	779
Lerum	2 756	2 754	2	605	324	281
Lidköping	6 243	6 240	3	-1 635	-1 505	-130
Lilla Edet	7 574	7 570	4	-790	-2 495	1 705
Lysekil	6 183	6 179	4	-229	-431	202
Mariestad	7 907	7 903	4	-1 956	-2 058	102
Mark	8 697	8 693	4	556	-93	649
Mellerud	11 056	11 050	6	869	157	712
Munkedal	9 737	9 732	5	801	-804	1 605
Mölnadal	1 756	1 755	1	-971	-437	-534
Orust	5 203	5 200	3	-1 249	-2 137	888
Partille	2 877	2 876	1	-91	852	-943
Skara	6 989	6 985	4	-1 285	-1 157	-128
Skövde	6 207	6 204	3	-3 391	-2 601	-790
Sotenäs	4 156	4 154	2	-712	-823	111
Stenungsund	3 318	3 316	2	-958	-1 668	710
Strömstad	9 172	9 167	5	-2 500	-2 894	394
Svenljunga	9 841	9 836	5	1 492	-258	1 750
Tanum	9 537	9 532	5	-162	-1 611	1 449
Tibro	9 319	9 315	4	-868	-1 278	410
Tidaholm	9 180	9 175	5	-1 229	-1 240	11
Tjörn	2 218	2 217	1	-1 263	-2 731	1 468
Tranemo	7 488	7 484	4	1 074	380	694
Trollhättan	7 333	7 329	4	-44	502	-546
Töreboda	11 194	11 188	6	-152	-1 686	1 534
Uddevalla	7 555	7 552	3	-422	-229	-193
Ulricehamn	8 355	8 351	4	98	-142	240
Vara	9 262	9 257	5	-619	-1 160	541
Vårgårda	8 986	8 981	5	-516	-1 441	925
Vänersborg	6 694	6 690	4	-726	-880	154
Åmål	9 904	9 899	5	1 231	1 075	156
Öckerö	3 660	3 659	1	757	-154	911
Värmlands						
Arvika	9 461	9 456	5	264	-541	805
Eda	12 673	12 667	6	-1 266	-1 446	180
Filipstad	10 214	10 209	5	2 546	2 102	444

Strukturbidrag Kronor per invånare			Reglerings- bidrag(+)/avgift(-) Kronor per invånare			Utfall Kronor per invånare		
Förslag	Nuvar- ande	Förändr- ing	Förslag	Nuvar- ande	Förändr- ing	Förslag	Nuvar- ande	Förändr- ing
0	0	0	1 070	1 024	47	9 606	8 667	940
0	0	0	1 070	1 024	47	8 187	8 019	169
0	0	0	1 070	1 024	47	3 374	2 991	384
0	0	0	1 070	1 024	47	7 978	7 348	631
0	0	0	1 070	1 024	47	3 306	2 479	828
0	0	0	1 070	1 024	47	4 431	4 102	330
0	0	0	1 070	1 024	47	5 678	5 759	-80
0	0	0	1 070	1 024	47	7 854	6 099	1 756
0	0	0	1 070	1 024	47	7 024	6 772	253
0	0	0	1 070	1 024	47	7 021	6 869	153
0	0	0	1 070	1 024	47	10 323	9 624	700
0	0	0	1 070	1 024	47	12 995	12 231	765
0	0	0	1 070	1 024	47	11 608	9 952	1 657
0	0	0	1 070	1 024	47	1 855	2 342	-486
0	0	0	1 070	1 024	47	5 024	4 087	938
0	0	0	1 070	1 024	47	3 856	4 752	-895
0	0	0	1 070	1 024	47	6 774	6 852	-77
0	0	0	1 070	1 024	47	3 886	4 627	-740
0	0	0	1 070	1 024	47	4 514	4 355	160
0	0	0	1 070	1 024	47	3 430	2 672	759
783	783	0	1 070	1 024	47	8 525	8 080	446
0	0	0	1 070	1 024	47	12 403	10 602	1 802
0	0	0	1 070	1 024	47	10 445	8 945	1 501
0	0	0	1 070	1 024	47	9 521	9 061	461
0	0	0	1 070	1 024	47	9 021	8 959	63
0	0	0	1 070	1 024	47	2 025	510	1 516
0	0	0	1 070	1 024	47	9 632	8 888	745
0	0	0	1 070	1 024	47	8 359	8 855	-495
0	28	-28	1 070	1 024	47	12 112	10 554	1 559
0	0	0	1 070	1 024	47	8 203	8 347	-143
0	0	0	1 070	1 024	47	9 523	9 233	291
0	0	0	1 070	1 024	47	9 713	9 121	593
0	0	0	1 070	1 024	47	9 540	8 564	977
0	0	0	1 070	1 024	47	7 038	6 834	205
0	296	-296	1 070	1 024	47	12 205	12 294	-88
0	0	0	1 070	1 024	47	5 487	4 529	959
0	0	0	1 070	1 024	47	10 795	9 939	857
294	294	0	1 070	1 024	47	12 771	12 539	233
0	137	-137	1 070	1 024	47	13 830	13 472	359

Län	Inkomstutjämning bidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämning bidrag(+)/avgift(-)		
	Kommun			Kommun		
	Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring
Forshaga	9 622	9 617	5	125	-989	1 114
Grums	8 678	8 674	4	-53	-1 271	1 218
Hagfors	9 453	9 448	5	2 064	334	1 730
Hammarö	3 649	3 647	2	-1 668	-1 538	-130
Karlstad	6 299	6 296	3	-2 669	-2 592	-77
Kil	9 232	9 227	5	-47	-1 559	1 512
Kristinehamn	8 587	8 583	4	-197	-458	261
Munkfors	11 176	11 170	6	1 604	408	1 196
Storfors	8 855	8 851	4	2 626	1 362	1 264
Sunne	10 644	10 639	5	1 715	407	1 308
Säffle	9 901	9 896	5	1 112	476	636
Torsby	10 800	10 795	5	4 343	3 580	763
Årjäng	14 056	14 050	6	1 559	545	1 014
Örebro						
Askersund	6 938	6 935	3	-1 264	-1 207	-57
Degerfors	7 200	7 197	3	498	493	5
Hallsberg	8 039	8 035	4	-365	-435	70
Hällefors	9 329	9 324	5	1 903	469	1 434
Karlskoga	4 832	4 829	3	461	29	432
Kumla	8 255	8 251	4	498	413	85
Laxå	6 670	6 667	3	1 413	574	839
Lekeberg	8 032	8 028	4	-414	-1 922	1 508
Lindesberg	7 607	7 603	4	52	321	-269
Ljusnarsberg	9 270	9 265	5	2 835	739	2 096
Nora	6 640	6 637	3	1 016	725	291
Örebro	7 221	7 217	4	88	-141	229
Västmanlands						
Arboga	7 894	7 890	4	670	422	248
Fagersta	6 040	6 037	3	-673	61	-734
Hallstahammar	8 733	8 729	4	-1 378	-808	-570
Kungsör	7 069	7 065	4	-1 264	-1 097	-167
Köping	8 011	8 007	4	-238	-212	-26
Norberg	7 388	7 384	4	1 335	573	762
Sala	8 631	8 626	5	138	-221	359
Skinnskatteberg	7 684	7 680	4	784	-1 301	2 085
Surahammar	7 036	7 033	3	-1 184	-972	-212
Västerås	4 461	4 458	3	94	187	-93
Dalarnas						
Avesta	6 136	6 133	3	-994	-1 355	361
Borlänge	7 771	7 767	4	-508	-724	216

Strukturbidrag			Reglerings-			Utfall		
Kronor per invånare			bidrag(+)/avgift(-)			Kronor per invånare		
<i>Förslag</i>	<i>Nuvar-</i>	<i>Förändr-</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar-</i>	<i>Förändr-</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar-</i>	<i>Förändr-</i>
	<i>ande</i>	<i>ing</i>		<i>ande</i>	<i>ing</i>		<i>ande</i>	<i>ing</i>
0	0	0	1 070	1 024	47	10 817	9 652	1 166
0	0	0	1 070	1 024	47	9 695	8 427	1 269
298	646	-348	1 070	1 024	47	12 885	11 452	1 434
0	0	0	1 070	1 024	47	3 051	3 133	-81
0	0	0	1 070	1 024	47	4 700	4 728	-27
0	42	-42	1 070	1 024	47	10 255	8 734	1 522
0	24	-24	1 070	1 024	47	9 460	9 173	288
352	681	-329	1 070	1 024	47	14 202	13 283	920
34	388	-354	1 070	1 024	47	12 585	11 625	961
0	112	-112	1 070	1 024	47	13 429	12 182	1 248
0	0	0	1 070	1 024	47	12 083	11 396	688
13	186	-173	1 070	1 024	47	16 226	15 585	642
4	4	0	1 070	1 024	47	16 689	15 623	1 067
0	0	0	1 070	1 024	47	6 744	6 752	-7
24	392	-368	1 070	1 024	47	8 792	9 106	-313
0	0	0	1 070	1 024	47	8 744	8 624	121
504	848	-344	1 070	1 024	47	12 806	11 665	1 142
0	128	-128	1 070	1 024	47	6 363	6 010	354
0	0	0	1 070	1 024	47	9 823	9 688	136
0	0	0	1 070	1 024	47	9 153	8 265	889
0	0	0	1 070	1 024	47	8 688	7 130	1 559
0	0	0	1 070	1 024	47	8 729	8 948	-218
376	720	-344	1 070	1 024	47	13 551	11 748	1 804
0	0	0	1 070	1 024	47	8 726	8 386	341
0	0	0	1 070	1 024	47	8 379	8 100	280
0	8	-8	1 070	1 024	47	9 634	9 344	291
0	0	0	1 070	1 024	47	6 437	7 122	-684
116	470	-354	1 070	1 024	47	8 541	9 415	-873
0	0	0	1 070	1 024	47	6 875	6 992	-116
0	0	0	1 070	1 024	47	8 843	8 819	25
0	0	0	1 070	1 024	47	9 793	8 981	813
0	0	0	1 070	1 024	47	9 839	9 429	411
427	792	-365	1 070	1 024	47	9 965	8 195	1 771
0	78	-78	1 070	1 024	47	6 922	7 163	-240
0	0	0	1 070	1 024	47	5 625	5 669	-43
0	57	-57	1 070	1 024	47	6 212	5 859	354
0	0	0	1 070	1 024	47	8 333	8 067	267

Län	Inkomstutjämningsbidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämningsbidrag(+)/avgift(-)		
	Kronor per invånare			Kronor per invånare		
Kommun	Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring
Falun	5 452	5 449	3	-203	-705	502
Gagnef	8 557	8 553	4	682	-761	1 443
Hedemora	7 860	7 856	4	451	-751	1 202
Leksand	6 958	6 955	3	-135	-303	168
Ludvika	6 527	6 524	3	1 131	1 147	-16
Malung-Sälen	9 634	9 630	4	1 267	1 615	-348
Mora	7 736	7 732	4	-468	-907	439
Orsa	11 397	11 392	5	2 100	1 634	466
Rättvik	9 308	9 304	4	2 225	1 882	343
Smedjebacken	5 824	5 821	3	-1 154	-2 599	1 445
Säter	7 067	7 063	4	-876	-1 922	1 046
Vansbro	11 478	11 473	5	4 043	2 995	1 048
Älvdalen	10 958	10 952	6	4 175	3 017	1 158
Gävleborgs						
Bollnäs	8 699	8 695	4	192	-366	558
Gävle	5 456	5 454	2	-1 479	-963	-516
Hofors	6 506	6 503	3	2 431	1 227	1 204
Hudiksvall	7 365	7 361	4	26	-702	728
Ljusdal	9 678	9 673	5	2 035	1 941	94
Nordanstig	9 968	9 963	5	2 218	206	2 012
Ockelbo	8 336	8 332	4	2 203	1 592	611
Ovanåker	8 837	8 833	4	845	-125	970
Sandviken	5 876	5 873	3	-23	-10	-13
Söderhamn	8 082	8 078	4	787	137	650
Västernorrlands						
Härnösand	7 139	7 136	3	77	179	-102
Kramfors	8 308	8 304	4	2 570	1 048	1 522
Sollefteå	9 180	9 176	4	3 439	2 697	742
Sundsvall	4 363	4 361	2	-1 229	-1 068	-161
Timrå	7 236	7 233	3	-187	-1 107	920
Ånge	8 931	8 927	4	5 215	4 983	232
Örnsköldsvik	5 533	5 530	3	886	-505	1 391
Jämtlands						
Berg	11 239	11 234	5	7 332	7 126	206
Bräcke	10 894	10 889	5	8 137	8 863	-726
Härjedalen	9 875	9 870	5	4 673	5 457	-784
Krokom	9 748	9 743	5	3 517	2 870	647
Ragunda	10 225	10 220	5	8 297	8 626	-329
Strömsund	10 617	10 611	6	6 207	6 613	-406
Åre	10 399	10 394	5	669	1 225	-556

Strukturbidrag Kronor per invånare			Reglerings- bidrag(+)/avgift(-) Kronor per invånare			Utfall Kronor per invånare		
<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>
0	0	0	1 070	1 024	47	6 319	5 768	552
0	0	0	1 070	1 024	47	10 309	8 816	1 494
0	188	-188	1 070	1 024	47	9 381	8 317	1 065
0	0	0	1 070	1 024	47	7 893	7 676	218
194	571	-377	1 070	1 024	47	8 922	9 266	-343
1 182	1 182	0	1 070	1 024	47	13 153	13 451	-297
112	112	0	1 070	1 024	47	8 450	7 961	490
423	746	-323	1 070	1 024	47	14 990	14 796	195
0	41	-41	1 070	1 024	47	12 603	12 251	353
312	697	-385	1 070	1 024	47	6 052	4 943	1 110
0	0	0	1 070	1 024	47	7 261	6 165	1 097
0	0	0	1 070	1 024	47	16 591	15 492	1 100
2 190	2 518	-328	1 070	1 024	47	18 393	17 511	883
376	727	-351	1 070	1 024	47	10 337	10 080	258
0	120	-120	1 070	1 024	47	5 047	5 635	-587
31	407	-376	1 070	1 024	47	10 038	9 161	878
0	292	-292	1 070	1 024	47	8 461	7 975	487
495	835	-340	1 070	1 024	47	13 278	13 473	-194
0	326	-326	1 070	1 024	47	13 256	11 519	1 738
0	222	-222	1 070	1 024	47	11 609	11 170	440
0	158	-158	1 070	1 024	47	10 752	9 890	863
0	53	-53	1 070	1 024	47	6 923	6 940	-16
0	300	-300	1 070	1 024	47	9 939	9 539	401
0	64	-64	1 070	1 024	47	8 286	8 403	-116
141	502	-361	1 070	1 024	47	12 089	10 878	1 212
503	855	-352	1 070	1 024	47	14 192	13 752	441
0	0	0	1 070	1 024	47	4 204	4 317	-112
1	374	-373	1 070	1 024	47	8 120	7 524	597
324	324	0	1 070	1 024	47	15 540	15 258	283
0	0	0	1 070	1 024	47	7 489	6 049	1 441
1 389	1 389	0	1 070	1 024	47	21 030	20 773	258
1 355	1 688	-333	1 070	1 024	47	21 456	22 464	-1 007
2 104	2 273	-169	1 070	1 024	47	17 722	18 624	-901
770	770	0	1 070	1 024	47	15 105	14 407	699
284	324	-40	1 070	1 024	47	19 876	20 194	-317
1 795	2 131	-336	1 070	1 024	47	19 689	20 379	-689
1 512	1 512	0	1 070	1 024	47	13 650	14 155	-504

Län	Inkomstutjämningsbidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämningsbidrag(+)/avgift(-)		
	Kronor per invånare			Kronor per invånare		
Kommun	Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring
Östersund	6 540	6 537	3	-1 832	-1 852	20
Västerbottens						
Bjurholm	12 119	12 113	6	7 882	8 320	-438
Dorotea	10 087	10 082	5	10 707	10 816	-109
Lycksele	7 989	7 985	4	3 097	2 591	506
Malå	7 391	7 387	4	5 835	4 058	1 777
Nordmaling	8 474	8 470	4	3 283	1 929	1 354
Norsjö	9 526	9 521	5	4 784	4 698	86
Robertsfors	9 475	9 471	4	3 821	2 659	1 162
Skellefteå	6 761	6 758	3	209	-620	829
Sorsele	11 451	11 446	5	10 711	9 960	751
Storuman	9 324	9 320	4	5 886	4 843	1 043
Umeå	6 393	6 390	3	-4 745	-4 152	-593
Vilhelmina	11 634	11 628	6	8 687	6 472	2 215
Vindeln	9 949	9 944	5	5 384	4 793	591
Vännäs	8 785	8 781	4	1 651	1 034	617
Åsele	11 162	11 157	5	10 288	9 665	623
Norrbottnens						
Arjeplog	8 442	8 438	4	5 236	5 319	-83
Arvidsjaur	7 230	7 227	3	4 564	3 625	939
Boden	6 430	6 427	3	302	-550	852
Gällivare	2 000	1 999	1	-769	-1 520	751
Haparanda	11 317	11 311	6	-1 165	-2 915	1 750
Jokkmokk	7 138	7 134	4	4 121	4 084	37
Kalix	6 895	6 891	4	298	-1 128	1 426
Kiruna	1 965	1 964	1	-980	-1 350	370
Luleå	5 051	5 049	2	-3 218	-2 856	-362
Pajala	10 541	10 536	5	7 896	6 390	1 506
Piteå	5 650	5 647	3	-2 683	-2 994	311
Älvsbyn	8 387	8 383	4	2 258	1 556	702
Övertorneå	10 796	10 791	5	6 122	5 090	1 032
Avgift/ (-) antal	11	11	11	117	154	81
Bidrag/ (+) antal	279	279	274	173	136	209
Inget bid./avg. antal	0	0	5	0	0	0
Max värde	14 056	14 050	14	10 711	10 816	2 479
Min värde	-19 022	-19 000	-22	-5 158	-4 152	-1 766
Max kommun	Årjäng	Årjäng	Gotland	Sorsele	Dorotea	Högsby
Min Kommun	Danderyd	Danderyd	Danderyd	Lund	Umeå	Sollentuna

Strukturbidrag			Reglerings-			Utfall		
Kronor per invånare			bidrag(+)/avgift(-)			Kronor per invånare		
Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring
341	341	0	1 070	1 024	47	6 119	6 050	70
432	432	0	1 070	1 024	47	21 503	21 889	-385
2 198	2 539	-341	1 070	1 024	47	24 062	24 461	-398
1 792	1 792	0	1 070	1 024	47	13 948	13 392	557
2 023	2 157	-134	1 070	1 024	47	16 319	14 626	1 694
433	433	0	1 070	1 024	47	13 260	11 856	1 405
1 367	1 368	-1	1 070	1 024	47	16 747	16 611	137
382	382	0	1 070	1 024	47	14 748	13 536	1 213
121	401	-280	1 070	1 024	47	8 161	7 563	599
2 236	2 444	-208	1 070	1 024	47	25 468	24 874	595
3 185	3 534	-349	1 070	1 024	47	19 465	18 721	745
0	0	0	1 070	1 024	47	2 718	3 262	-543
2 412	2 736	-324	1 070	1 024	47	23 803	21 860	1 944
385	385	0	1 070	1 024	47	16 788	16 146	643
535	890	-355	1 070	1 024	47	12 041	11 729	313
2 032	2 237	-205	1 070	1 024	47	24 552	24 083	470
2 356	2 714	-358	1 070	1 024	47	17 104	17 495	-390
2 522	2 893	-371	1 070	1 024	47	15 386	14 769	618
2 352	2 732	-380	1 070	1 024	47	10 154	9 633	522
5 010	5 438	-428	1 070	1 024	47	7 311	6 941	371
3 101	3 428	-327	1 070	1 024	47	14 323	12 848	1 476
4 399	4 771	-372	1 070	1 024	47	16 728	17 013	-284
3 054	3 429	-375	1 070	1 024	47	11 317	10 216	1 102
4 827	5 255	-428	1 070	1 024	47	6 882	6 893	-10
1 802	2 197	-395	1 070	1 024	47	4 705	5 414	-708
4 497	4 832	-335	1 070	1 024	47	24 004	22 782	1 223
960	1 348	-388	1 070	1 024	47	4 997	5 025	-27
2 184	2 542	-358	1 070	1 024	47	13 899	13 505	395
3 401	3 757	-356	1 070	1 024	47	19 495	18 470	1 026
4 717	5 049	-332	1 070	1 024	47	22 705	21 954	752
0	0	77	0	0	0	6	5	83
65	94	0	290	290	290	284	285	207
225	196	213	0	0	0	0	0	0
5 010	5 438	0	1 070	1 024	47	25 468	24 874	2 532
0	0	-483	1 070	1 024	47	-12 141	-11 261	-1 723

Gällivare Gällivare Botkyrka
225 k:nei 196 k:ner Lomma

Sorsele Sorsele Högsby
Danderyd Danderyd Sollentuna

Län	Inkomstutjämningsbidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämningsbidrag(+)/avgift(-)		
	Kronor per invånare			Kronor per invånare		
Kommun	Förslag	Nuvarande	Förändring	Förslag	Nuvarande	Förändring
Ovägt medelvärde						
<i>Kommungrupp</i>						
Storstäder	4 552	4 550	2	435	644	-209
Förortskommuner till storstäderna	1 324	1 324	0	794	792	3
Större städer	6 491	6 488	3	-1 009	-907	-102
Förortskommuner till större städer	7 358	7 355	4	-185	-934	749
Pendlingskommuner	8 125	8 121	4	674	-25	699
Turism- och besöksnä	8 554	8 549	5	2 075	1 694	381
Varuproducerande ko	8 253	8 249	4	677	26	651
Glesbygdskommuner	10 469	10 464	5	5 440	4 647	793
Kommuner i tätbefolk	8 222	8 217	4	-51	-407	356
Kommuner i glesbefol	7 907	7 903	4	583	-176	759
Ovägt medelvärde						
<i>Län</i>						
Stockholms	280	281	-1	1 460	1 651	-192
Uppsala	6 108	6 105	3	11	-737	748
Södermanlands	6 645	6 642	4	150	-133	282
Östergötlands	7 930	7 926	4	560	-165	725
Jönköpings	7 743	7 739	4	614	2	612
Kronobergs	8 338	8 334	4	785	456	328
Kalmar	8 933	8 929	4	360	-471	831
Gotlands kommun	9 670	9 656	14	-1 741	-2 304	563
Blekinge	7 452	7 448	4	-1 768	-1 835	67
Skåne	7 650	7 646	4	-180	-412	232
Hallands	6 865	6 862	4	-168	-393	225
Västra Götalands	7 321	7 317	4	-296	-853	557
Värmlands	9 581	9 577	5	754	-74	827
Örebro	7 503	7 499	4	560	5	555
Västmanlands	7 295	7 291	4	-172	-337	165
Dalarnas	8 178	8 174	4	782	151	632
Gävleborgs	7 880	7 877	4	924	294	630
Västernorrlands	7 241	7 238	3	1 539	890	649
Jämtlands	9 942	9 937	5	4 625	4 866	-241
Västerbottens	9 368	9 364	4	5 165	4 471	694
Norrbottnens	7 174	7 171	4	2 029	1 275	754

Strukturbidrag Kronor per invånare			Reglerings- bidrag(+)/avgift(-) Kronor per invånare			Utfall Kronor per invånare		
<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Förändr- ing</i>
21	131	-110	1 070	1 024	47	6 078	6 349	-271
11	25	-14	1 070	1 024	47	3 199	3 165	34
73	111	-38	1 070	1 024	47	6 625	6 715	-90
0	19	-19	1 070	1 024	47	8 244	7 463	781
60	115	-55	1 070	1 024	47	9 929	9 235	695
1 146	1 244	-98	1 070	1 024	47	12 845	12 511	334
179	236	-58	1 070	1 024	47	10 179	9 535	644
1 263	1 462	-198	1 070	1 024	47	18 242	17 596	646
14	45	-30	1 070	1 024	47	9 255	8 879	376
1 357	1 614	-257	1 070	1 024	47	10 917	10 364	552
0	3	-3	1 070	1 024	47	2 810	2 959	-149
0	0	0	1 070	1 024	47	7 188	6 391	797
0	31	-31	1 070	1 024	47	7 865	7 564	302
0	0	0	1 070	1 024	47	9 560	8 784	776
0	0	0	1 070	1 024	47	9 427	8 765	662
0	0	0	1 070	1 024	47	10 193	9 814	379
26	26	0	1 070	1 024	47	10 389	9 507	882
1 316	1 316	0	1 070	1 024	47	10 315	9 692	624
0	26	-26	1 070	1 024	47	6 755	6 663	92
14	44	-30	1 070	1 024	47	8 554	8 302	252
0	0	0	1 070	1 024	47	7 768	7 492	275
16	33	-17	1 070	1 024	47	8 111	7 521	590
62	157	-95	1 070	1 024	47	11 467	10 683	784
75	174	-99	1 070	1 024	47	9 208	8 701	507
54	135	-81	1 070	1 024	47	8 248	8 112	135
294	407	-113	1 070	1 024	47	10 324	9 755	569
90	344	-254	1 070	1 024	47	9 964	9 538	426
138	303	-164	1 070	1 024	47	9 989	9 454	535
1 194	1 304	-110	1 070	1 024	47	16 831	17 130	-299
1 302	1 449	-146	1 070	1 024	47	16 906	16 307	599
3 227	3 599	-372	1 070	1 024	47	13 501	13 068	433

Tabell 2 Effekter för landsting, exkl. införandebidrag, utjämningsåret 2011 (kronor per invånare)

Landsting Kommun utanför landsting	Inkomstutjämnning bidrag(+)/avgift(-)			Kostnadsutjämnning bidrag(+)/avgift(-)		
	<i>Förslag</i>	<i>Nuvarande</i>	<i>Förändring</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvarande</i>	<i>Förändring</i>
Hela riket						
Stockholms	-172	-1 031	859	340	395	-55
Uppsala	2 593	1 798	795	-844	-816	-28
Södermanlands	3 234	2 479	755	431	-539	970
Östergötlands	3 678	2 852	826	-152	-366	214
Jönköpings	3 588	2 777	811	-804	-21	-783
Kronobergs	3 224	2 490	734	-956	-1 328	372
Kalmar	3 227	2 552	675	351	313	38
Gotlands kommun	4 582	3 828	754	291	-481	772
Blekinge	3 644	2 830	814	93	-986	1 079
Skåne	3 596	2 825	771	-181	-205	24
Hallands	2 816	2 011	805	-810	-281	-529
Västra Götalands	2 686	1 913	773	-349	115	-464
Värmlands	3 519	2 819	700	421	-366	787
Örebro	3 541	2 738	803	129	59	70
Västmanlands	2 640	1 887	753	506	141	365
Dalarnas	3 400	2 631	769	394	-349	743
Gävleborgs	3 463	2 656	807	568	-101	669
Västernorrlands	2 374	1 680	694	424	129	295
Jämtlands	3 502	2 808	694	510	-310	820
Västerbottens	3 092	2 374	718	-433	561	-994
Norrbottnens	2 459	1 718	741	1 143	1 268	-125
Antal (-)	1	1	0	8	13	7
Antal (+)	20	20	21	13	8	14
Antal (0)	0	0	0	0	0	0
Max värde	4 582	3 828	859	1 143	1 268	1 079
Min värde	-172	-1 031	675	-956	-1 328	-994

Strukturbidrag			Reglerings- bidrag(+)/-avgift(-)			Utfall Kronor per invånare		
<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Föränd- ring</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Föränd- ring</i>	<i>Förslag</i>	<i>Nuvar- ande</i>	<i>Föränd- ring</i>
0	0	0	29	804	-775	197	168	29
0	0	0	29	804	-775	1 778	1 786	-8
0	0	0	29	804	-775	3 694	2 744	950
0	0	0	29	804	-775	3 555	3 290	265
0	0	0	29	804	-775	2 813	3 560	-747
230	230	0	29	804	-775	2 527	2 196	331
0	0	0	29	804	-775	3 607	3 669	-62
1 426	1 426	0	29	804	-775	6 328	5 577	751
501	501	0	29	804	-775	4 267	3 149	1 118
0	0	0	29	804	-775	3 444	3 424	20
0	0	0	29	804	-775	2 035	2 534	-499
0	0	0	29	804	-775	2 366	2 832	-466
0	0	0	29	804	-775	3 969	3 257	712
0	0	0	29	804	-775	3 699	3 601	98
0	0	0	29	804	-775	3 175	2 832	343
0	0	0	29	804	-775	3 823	3 086	737
0	0	0	29	804	-775	4 060	3 359	701
0	0	0	29	804	-775	2 827	2 613	214
800	979	-179	29	804	-775	4 841	4 281	560
263	448	-185	29	804	-775	2 951	4 187	-1 236
675	869	-194	29	804	-775	4 306	4 659	-353
0	0	3	0	0	21	0	0	7
6	6	0	21	21	0	21	21	14
15	15	18	0	0	0	0	0	0
1 426	1 426	0	29	804	-775	6 328	5 577	1 118
0	0	-194	29	804	-775	197	168	-1 236

Tabell 3 Införandebidrag för kommuner utjämningsåren 2011–2016
(kronor per invånare)

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags- (Tabell 1)</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	
Stockholms			
Botkyrka	82 358	12 700 572 732	-295
Danderyd	31 317	9 907 434 755	-879
Ekerö	25 343	5 440 744 819	370
Haninge	76 919	13 498 853 664	419
Huddinge	97 086	17 770 430 875	-659
Järfälla	66 130	13 044 607 009	-1 057
Lidingö	43 943	11 861 254 042	-1 657
Nacka	89 911	20 253 425 051	-813
Norrtälje	56 076	9 665 255 077	1 365
Nykvarn	9 305	1 808 190 797	855
Nynäshamn	26 033	4 554 982 041	709
Salem	15 422	3 008 170 411	115
Sigtuna	39 701	7 166 018 215	-418
Sollentuna	64 424	14 530 751 177	-1 723
Solna	67 957	14 740 679 234	-588
Stockholm	845 777	181 026 675 497	-912
Sundbyberg	38 460	7 320 746 953	-701
Södertälje	86 069	13 987 042 306	872
Tyresö	42 882	8 646 125 254	-143
Täby	63 739	16 211 114 981	-1 154
Upplands Väsby	39 108	7 531 380 600	-539
Upplands-Bro	23 600	4 209 531 535	535
Vallentuna	29 969	5 905 534 117	511
Vaxholm	10 967	2 385 442 140	407
Värmdö	38 195	7 641 482 745	1 022
Österåker	39 501	8 065 385 521	498
Uppsala			
Enköping	39 666	6 807 409 673	272
Heby	13 396	2 034 530 084	1 007
Håbo	19 625	3 764 559 852	1 051
Knivsta	14 705	2 878 299 792	1 068

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
322	0	0	0	0	0
906	500	175	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
686	280	0	0	0	0
1 084	678	353	70	0	0
1 684	1 278	953	670	413	160
840	434	109	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
445	39	0	0	0	0
1 750	1 344	1 019	736	479	226
615	209	0	0	0	0
939	533	208	0	0	0
728	322	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
170	0	0	0	0	0
1 181	775	450	167	0	0
566	160	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i> <i>(Tabell 1)</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	
Tierp	20 095	3 111 857 238	1 536
Uppsala	197 646	35 379 518 968	-555
Älvkarleby	9 107	1 524 114 580	1 359
Östhammar	21 383	3 711 725 892	644
Södermanlands			
Eskilstuna	96 122	15 425 756 990	659
Flen	16 047	2 540 214 868	279
Gnesta	10 350	1 730 360 465	890
Katrineholm	32 410	5 155 668 990	-168
Nyköping	51 562	9 126 279 708	-660
Oxelösund	11 169	2 085 895 275	-37
Strängnäs	32 414	5 859 447 821	103
Trosa	11 469	2 221 211 063	-230
Vingåker	8 912	1 388 521 974	1 882
Östergötlands			
Boxholm	5 242	839 012 924	1 480
Finspång	20 784	3 588 101 224	275
Kinda	9 788	1 544 209 528	1 469
Linköping	146 422	25 405 050 058	-23
Mjölby	25 841	4 184 964 759	518
Motala	41 996	6 771 281 583	107
Norrköping	129 985	21 293 617 291	229
Söderköping	14 040	2 369 948 930	-132
Vadstena	7 415	1 281 545 896	45
Valdemarsvik	7 751	1 214 962 252	1 373
Ydre	3 675	580 015 909	2 310
Åtvidaberg	11 500	1 850 633 760	520
Ödeshög	5 289	786 673 774	1 927
Jönköpings			
Aneby	6 376	1 025 507 950	1 503
Eksjö	16 293	2 799 085 271	316
Gislaved	29 176	4 782 016 410	81

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
0	0	0	0	0	0
582	176	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
195	0	0	0	0	0
687	281	0	0	0	0
64	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
257	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
50	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
159	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	<i>(Tabell 1)</i>
Gnosjö	9 556	1 613 413 921	316
Habo	10 713	1 789 665 476	1 608
Jönköping	127 334	21 851 159 809	-422
Mullsjö	7 027	1 132 998 206	1 718
Nässjö	29 308	4 751 618 857	136
Sävsjö	10 833	1 657 058 725	1 436
Tranås	18 147	2 873 800 457	1 126
Vaggeryd	13 003	2 093 149 903	613
Vetlanda	26 252	4 266 302 747	570
Värnamo	32 826	5 654 516 998	-389
Kronobergs			
Alvesta	18 786	3 054 062 616	209
Lessebo	8 140	1 264 073 551	698
Ljungby	27 306	4 601 323 211	60
Markaryd	9 599	1 462 382 191	831
Tingsryd	12 243	1 937 770 588	698
Uppvidinge	9 267	1 452 556 263	641
Växjö	82 922	14 248 231 193	-391
Älmhult	15 609	2 784 110 256	288
Kalmar			
Borgholm	10 705	1 649 331 230	538
Emmaboda	9 181	1 534 117 807	901
Hultsfred	13 720	2 114 499 749	988
Högsby	5 765	855 095 413	2 532
Kalmar	62 797	10 647 608 706	419
Mönsterås	12 931	2 186 172 522	437
Mörbylånga	13 977	2 278 264 656	1 155
Nybro	19 688	3 069 525 023	168
Oskarshamn	26 143	4 712 032 561	182
Torsås	6 975	1 060 669 499	1 550
Vimmerby	15 451	2 469 439 407	668
Västervik	36 250	5 901 961 249	1 051

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
449	43	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
416	10	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
418	12	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i> <i>(Tabell 1)</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	
Gotlands			
Gotland	57 259	8 878 989 370	624
Blekinge			
Karlshamn	31 126	5 283 500 619	-122
Karlskrona	64 064	10 776 841 523	237
Olofström	13 018	2 132 175 972	-241
Ronneby	28 307	4 626 325 559	309
Sölvesborg	16 783	2 734 194 981	279
Skåne			
Bjuv	14 864	2 180 039 276	1 108
Bromölla	12 281	1 981 747 429	391
Burlöv	16 703	2 576 997 347	592
Båstad	14 280	2 606 778 217	317
Eslöv	31 561	5 034 115 454	-91
Helsingborg	129 167	22 483 595 327	-350
Hässleholm	50 094	7 840 970 767	-128
Höganäs	24 618	4 652 883 935	-239
Hörby	14 852	2 248 165 040	1 096
Höör	15 397	2 478 118 506	809
Klippan	16 496	2 453 347 233	248
Kristianstad	79 451	12 902 196 274	-319
Kävlinge	28 961	5 409 438 107	-557
Landskrona	41 641	6 226 213 866	-155
Lomma	21 457	4 713 760 427	-1 299
Lund	110 332	20 107 317 514	-1 151
Malmö	298 503	44 913 610 823	54
Osby	12 697	1 999 838 723	138
Perstorp	7 026	1 066 661 709	1 667
Simrishamn	19 321	3 146 741 042	-68
Sjöbo	18 076	2 818 646 467	1 113
Skurup	14 955	2 349 263 054	1 455
Staffanstorp	22 211	4 162 354 247	-258

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
0	0	0	0	0	0
149	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
268	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
118	0	0	0	0	0
377	0	0	0	0	0
155	0	0	0	0	0
266	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
346	0	0	0	0	0
584	178	0	0	0	0
182	0	0	0	0	0
1 326	920	595	312	55	0
1 178	772	447	164	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
95	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
285	0	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	<i>(Tabell 1)</i>
Svalöv	13 248	2 072 733 324	1 088
Svedala	19 806	3 478 099 422	459
Tomelilla	12 929	1 918 340 744	1 113
Trelleborg	42 172	6 792 895 265	-12
Vellinge	33 316	7 140 044 688	49
Ystad	28 320	4 878 358 671	-8
Åstorp	14 669	2 137 735 288	89
Ängelholm	39 436	7 027 088 144	-533
Örkelljunga	9 644	1 421 091 311	1 422
Östra Göinge	13 595	2 130 993 910	301
Hallands			
Falkenberg	40 984	6 540 020 369	304
Halmstad	91 824	15 535 705 736	-218
Hylte	10 201	1 612 403 904	1 571
Kungsbacka	74 810	14 936 643 324	-289
Laholm	23 377	3 677 916 184	246
Varberg	58 032	9 913 107 704	41
Västra Götalands			
Ale	27 456	4 779 438 518	653
Alingsås	37 851	6 546 552 307	-32
Bengtsfors	9 741	1 462 901 313	360
Bollebygd	8 353	1 498 834 694	1 656
Borås	103 218	17 246 284 540	-569
Dals-Ed	4 710	690 253 217	591
Essunga	5 581	864 590 747	1 733
Falköping	31 469	5 001 307 419	-45
Färgelanda	6 650	1 007 796 288	1 626
Grästorp	5 779	914 014 921	2 144
Gullspång	5 309	796 881 393	1 449
Göteborg	513 338	92 767 688 060	47
Götene	13 211	2 161 227 556	770
Herrljunga	9 319	1 485 901 347	940

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
39	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
35	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
560	154	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
245	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
316	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
59	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
596	190	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
72	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i> <i>(Tabell 1)</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	
Hjo	8 841	1 426 104 514	169
Härryda	34 437	6 703 215 159	384
Karlsborg	6 768	1 147 890 598	631
Kungälv	41 123	7 714 995 059	828
Lerum	38 543	7 340 482 151	330
Lidköping	38 054	6 578 716 565	-80
Lilla Edet	12 550	2 085 507 504	1 756
Lysekil	14 551	2 520 010 821	253
Mariestad	23 774	3 910 750 733	153
Mark	33 755	5 418 220 432	700
Mellerud	9 195	1 366 698 645	765
Munkedal	10 172	1 579 494 289	1 657
Mölndal	60 865	11 898 172 612	-486
Orust	15 229	2 712 601 903	938
Partille	34 910	6 627 180 893	-895
Skara	18 326	3 099 348 028	-77
Skövde	51 327	8 882 634 661	-740
Sotenäs	9 056	1 660 832 174	160
Stenungsund	24 252	4 550 065 677	759
Strömstad	11 811	1 867 611 295	446
Svenljunga	10 306	1 594 875 001	1 802
Tanum	12 363	1 932 161 512	1 501
Tibro	10 563	1 662 432 192	461
Tidaholm	12 583	1 989 194 295	63
Tjörn	14 931	2 883 995 817	1 516
Tranemo	11 568	1 927 319 942	745
Trollhättan	55 220	9 243 299 397	-495
Töreboda	9 133	1 351 134 969	1 559
Uddevalla	51 812	8 614 698 110	-143
Ulricehamn	22 835	3 704 729 434	291
Vara	15 755	2 484 143 786	593
Vårgårda	10 875	1 729 807 036	977

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
107	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
513	107	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
922	516	191	0	0	0
104	0	0	0	0	0
767	361	36	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
522	116	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
170	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	<i>(Tabell 1)</i>
Vänersborg	36 888	6 293 452 002	205
Åmål	12 314	1 901 711 007	-88
Öckerö	12 467	2 317 497 281	959
Värmlands			
Arvika	26 071	4 121 599 179	857
Eda	8 539	1 215 863 479	233
Filipstad	10 552	1 629 301 907	359
Forshaga	11 309	1 778 935 128	1 166
Grums	9 143	1 480 395 704	1 269
Hagfors	12 499	1 976 465 857	1 434
Hammarö	14 910	2 780 666 164	-81
Karlstad	85 646	14 863 252 574	-27
Kil	11 692	1 861 492 369	1 522
Kristinehamn	23 860	3 873 937 656	288
Munkfors	3 770	564 400 619	920
Storfors	4 319	695 578 676	961
Sunne	13 298	2 025 401 299	1 248
Säffle	15 573	2 428 439 149	688
Torsby	12 422	1 882 480 508	642
Årjäng	9 861	1 337 432 880	1 067
Örebro			
Askersund	11 310	1 906 073 530	-7
Degerfors	9 665	1 615 765 682	-313
Hallsberg	15 251	2 483 624 251	121
Hällefors	7 221	1 127 878 994	1 142
Karlskoga	29 686	5 325 636 786	354
Kumla	20 409	3 300 841 456	136
Laxå	5 679	964 926 922	889
Lekeberg	7 130	1 161 388 706	1 559
Lindesberg	23 044	3 804 096 389	-218
Ljusnarsberg	4 927	771 068 374	1 804
Nora	10 402	1 769 038 116	341

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Miljoner kronor (finansieringskostnad)</i>					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
0	0	0	0	0	0
115	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
108	0	0	0	0	0
54	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
34	0	0	0	0	0
340	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
245	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	<i>(Tabell 1)</i>
Örebro	135 458	22 631 184 407	280
Västmanlands			
Arboga	13 267	2 189 281 178	291
Fagersta	12 397	2 160 187 045	-684
Hallstahammar	15 160	2 438 319 780	-873
Kungsör	8 085	1 367 399 702	-116
Köping	24 868	4 089 143 578	25
Norberg	5 707	956 135 634	813
Sala	21 538	3 475 138 086	411
Skinnskatteberg	4 482	744 305 089	1 771
Surahammar	9 966	1 687 130 526	-240
Västerås	137 027	24 954 955 455	-43
Dalarnas			
Avesta	21 620	3 746 628 034	354
Borlänge	49 232	8 124 422 780	267
Falun	56 007	9 899 396 652	552
Gagnef	10 075	1 622 560 734	1 494
Hedemora	15 162	2 495 287 454	1 065
Leksand	15 260	2 580 978 693	218
Ludvika	25 790	4 418 183 369	-343
Malung	10 367	1 613 084 769	-297
Mora	20 162	3 330 783 141	490
Orsa	6 939	1 017 817 852	195
Rättvik	10 846	1 705 515 635	353
Smedjebacken	10 732	1 876 709 792	1 110
Säter	10 840	1 827 477 855	1 097
Vansbro	6 839	1 000 349 319	1 100
Älvdalen	7 214	1 074 203 560	883
Gävleborgs			
Bollnäs	26 272	4 187 669 470	258
Gävle	95 018	16 737 108 996	-587
Hofors	9 754	1 665 258 261	878

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
711	305	0	0	0	0
900	494	169	0	0	0
143	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
267	0	0	0	0	0
70	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
370	0	0	0	0	0
324	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
614	208	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	<i>(Tabell 1)</i>
Hudiksvall	36 870	6 131 109 092	487
Ljusdal	19 098	2 947 651 504	-194
Nordanstig	9 627	1 471 410 633	1 738
Ockelbo	5 934	956 980 405	440
Ovanåker	11 435	1 814 546 775	863
Sandviken	36 951	6 428 790 249	-16
Söderhamn	25 631	4 167 185 515	401
Västernorrlands			
Härnösand	24 648	4 188 285 535	-116
Kramfors	18 961	3 115 178 941	1 212
Sollefteå	20 285	3 247 400 703	441
Sundsvall	95 794	17 559 570 994	-112
Timrå	17 964	3 044 150 666	597
Ånge	10 058	1 622 234 364	283
Örnsköldsvik	55 058	9 782 023 189	1 441
Jämtlands			
Berg	7 355	1 100 209 332	258
Bräcke	6 886	1 041 609 396	-1 007
Härjedalen	10 420	1 627 916 379	-901
Krokom	14 484	2 271 788 659	699
Ragunda	5 593	864 274 370	-317
Strömsund	12 189	1 860 265 081	-689
Åre	10 256	1 576 121 282	-504
Östersund	59 427	10 249 605 590	70
Västerbottens			
Bjurholm	2 446	354 199 350	-385
Dorotea	2 874	444 855 372	-398
Lycksele	12 408	2 048 453 771	557
Malå	3 282	551 478 913	1 694
Nordmaling	7 128	1 159 799 299	1 405
Norsjö	4 297	676 971 247	137
Robertsfors	6 846	1 080 249 239	1 213

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
0	0	0	0	0	0
221	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
43	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
143	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
139	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
1 034	628	303	20	0	0
928	522	197	0	0	0
0	0	0	0	0	0
344	0	0	0	0	0
716	310	0	0	0	0
531	125	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
412	6	0	0	0	0
425	19	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	<i>(Tabell 1)</i>
Skellefteå	71 681	12 266 301 933	599
Sorsele	2 748	406 943 681	595
Storuman	6 128	971 489 250	745
Umeå	115 229	19 926 603 402	-543
Vilhelmina	7 128	1 049 171 542	1 944
Vindeln	5 516	857 552 462	643
Vännäs	8 424	1 357 804 233	313
Åsele	3 056	456 895 013	470
Norrbottens			
Arjeplog	3 174	516 163 864	-390
Arvidsjaur	6 544	1 103 370 940	618
Boden	27 420	4 731 599 836	522
Gällivare	18 443	3 586 202 961	371
Haparanda	10 053	1 492 053 755	1 476
Jokkmokk	5 182	876 099 521	-284
Kalix	16 744	2 850 924 460	1 102
Kiruna	22 916	4 460 016 242	-10
Luleå	74 171	13 304 372 663	-708
Pajala	6 310	960 704 301	1 223
Piteå	40 894	7 214 402 598	-27
Älvsbyn	8 335	1 357 722 228	395
Överkalix	3 626	586 875 349	1 026
Övertorneå	4 823	728 225 690	752

Anm: Den högsta tillåtna förändringen vid bidragsminskning för respektive år är 25 kronor per invånare vilket motsvarar 0,68 procent av medelskatteintäkten år 2011.

Antal (+)	207
Antal (-)	83

Max värde (-)	-1 723
Max kommun	Sollentuna

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
570	164	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
417	11	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
311	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
37	0	0	0	0	0
735	329	4	0	0	0
0	0	0	0	0	0
54	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
84	38	15	7	3	2
0	0	0	0	0	0
1 750	1 344	1 019	736	479	226
Sollentuna	Sollentuna	Sollentuna	Sollentuna	Sollentuna	Sollentuna

Län	Folk- mängd	Uppräknat skatteunderlag	Bidrags- förändring,
Kommun	den 1 nov. 2010	2010, kronor Taxeringsår 2010	kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	<i>(Tabell 1)</i>

Ovägt medelvärde*Kommungrupp*

Storstäder	-271
Förortskommuner till storstäderna	34
Större städer	-90
Förortskommuner till större städer	781
Pendlingskommuner	695
Turism- och besöksnäringkommuner	334
Varuproducerande kommuner	644
Glesbygdkommuner	646
Kommuner i tätbefolkad region	376
Kommuner i glesbefolkad region	552

Ovägt medelvärde*Län*

Stockholms	-149
Uppsala	767
Södermanlands	302
Östergötlands	776
Jönköpings	662
Kronobergs	379
Kalmar	882
Gotlands kommun	624
Blekinge	92
Skåne	252
Hallands	275
Västra Götalands	590
Värmlands	784
Örebro	507
Västmanlands	214
Dalarnas	569
Gävleborgs	426

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2

313	178	69	0	0	0
366	198	101	51	25	10
281	86	16	5	0	0
56	8	0	0	0	0
67	14	3	0	0	0
147	34	10	0	0	0
40	6	0	0	0	0
116	47	15	1	0	0
30	0	0	0	0	0
15	0	0	0	0	0

458	252	126	63	34	15
83	25	0	0	0	0
134	31	0	0	0	0
16	0	0	0	0	0
67	4	0	0	0	0
52	2	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
83	0	0	0	0	0
168	61	32	14	2	0
94	0	0	0	0	0
81	26	5	0	0	0
10	0	0	0	0	0
52	0	0	0	0	0
190	73	15	0	0	0
46	0	0	0	0	0
88	21	0	0	0	0

Län	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor Taxeringsår 2010	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- Bidrags-</i> <i>(Tabell 1)</i>
Hela riket	9 408 320	1 671 661 820 669	
Västernorrlands			535
Jämtlands			-299
Västerbottens			599
Norrbottens			433

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
2 602	1 135	428	117	50	22
Kronor per invånare					
277	121	46	12	5	2
40	0	0	0	0	0
444	198	63	3	0	0
94	13	0	0	0	0
111	24	0	0	0	0

Tabell 4 Införandebidrag för landsting utjämningsåren 2011–2016
(kronor per invånare)

Landsting Kommun utanför landsting	Folk- mängd den 1 nov. 2010	Uppräknat skatteunderlag 2010, kronor	Bidrags- förändring, kr/inv <i>Exklusive införande- bidrag (Tabell 2)</i>
	9 408 320	1 671 661 820 666	
Stockholms	2 050 192	422 881 831 546	29
Uppsala	335 623	59 212 016 079	-8
Södermanlands	270 455	45 533 357 153	950
Östergötlands	429 728	71 710 017 888	265
Jönköpings	336 844	56 290 294 729	-747
Kronobergs	183 872	30 804 509 870	331
Kalmar	233 583	38 478 717 822	-62
Gotlands k:n	57 259	8 878 989 370	751
Blekinge	153 298	25 553 038 654	1 118
Skåne	1 242 079	205 350 181 550	20
Hallands	299 228	52 215 797 221	-499
Västra Götalands	1 579 137	275 944 657 815	-466
Värmlands	273 464	44 515 643 146	712
Örebro	280 182	46 861 523 613	98
Västmanlands	252 497	44 061 996 073	343
Dalarnas	277 085	46 333 399 640	737
Gävleborgs	276 590	46 507 710 900	701
Västernorrlands	242 768	42 558 844 392	214
Jämtlands	126 610	20 591 790 088	560
Västerbottens	259 191	43 608 768 707	-1 236
Norrbottnens	248 635	43 768 734 410	-353

Anm: Den högsta tillåtna förändringen vid bidragsminskning för respektive år är 250 kronor per invånare vilket motsvarar 1,3 procent av medelskatteintäkten år 2011.

Införandebidrag i kronor per invånare, år					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miljoner kronor (finansieringskostnad)					
1 215	302	133	63	0	0
Kronor per invånare					
129	32	14	7	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
626	279	11	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
378	31	0	0	0	0
345	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
1 115	768	500	242	0	0
232	0	0	0	0	0

Ordlista

Bidrag/avgift	En kommuns/landstings utfall i kostnads- alt. inkomstutjämnin- ningen.
Egen skattekraft	En kommuns/landstings beskattningsbara inkomster dividerat med antal invånare i kommunen/landstinget.
Garantinivå	Den garanterade skattekraften uttryckt i procent av medel- skattekraften.
Kompensationsgrad	Anger hur stor del av skillnaden mellan den egna och en garante- rad skattekraft som utjämnings- systemet skall kompensera.
Länsvisskattesats	Den enhetliga skattesatsen som används för beräkning av bidrag/avgift i inkomstutjämn- ningen.
Medelskatte kraft	Rikets beskattningsbara inkomster per invånare.
Skattesats	Den andel av den beskattnings- bara inkomsten som invånarna betalar i skatt till kommun respektive landsting. Benämns även utdebitering.
Skatteunderlag, eget	En kommuns/landstings beskattningsbara inkomster.

Skatteunderlag, garanterat	Det skatteunderlag som kommunen/landstinget garanteras via utjämningen.
Standardkostnad	En teoretiskt beräknad ersättning för en viss verksamhet för respektive kommun eller landsting. En standardkostnad som överstiger den riksgenomsnittliga standardkostnaden indikerar att kommunen/landstinget har strukturella merkostnader för verksamheten i fråga.
Strukturkostnad	Summan av standardkostnader.
Tillägg/avdrag	En kommuns/landstings utfall i någon av kostnadsutjämningsdelmodeller.
Uppräknat skatteunderlag	De beskattningsbara inkomsterna två år före bidragsunderlag året uppräknat med uppräkningsfaktorn.
Uppräkningsfaktor	Den faktor som används för att fastställa uppräknat skatteunderlag respektive uppräknad medelskattkraft för bidragsåret.
Utjämningsgrad	Den samlade effekten av inkomstutjämningen på en kommuns/landstings sammantagna inkomster av skatt och utjämningsbidrag/avgift.

Kommungruppsindelning

Ny indelning fr.o.m. den 1 januari 2011

Sveriges Kommuner och Landstings kommungruppsindelning är reviderad. Den nya indelningen började gälla från den 1 januari 2011.

Den nya indelningen innehåller tio kommungrupper. Den största förändringen är de två grupperna "Förortskommuner till storstäder" och "Turism- och besöksnäringkommuner". Den nya förortsgruppen är framtagen på motsvarande sätt som den tidigare gruppen "Förortskommuner till storstäder", medan turism- och besöksnäringkommunerna baseras på två variabler: antal fritidshus per invånare och antal övernattningar på hotell, vandrarhem och campingplatser per invånare.

De två andra nya grupperna är "Kommuner i tätbefolkad region" och "Kommuner i glesbefolkad region". I dessa två grupper tas hänsyn både till kommunens invånarantal och, som namnen anger, till om kommunen tillhör en tät- eller glesbefolkad region. Grupperingen är tänkt att användas vid analyser, jämförelser och redovisning.

10 kommungrupper

Nedan redovisas de tio grupperna som ingår i indelningen 2011 med antal kommuner som ingår i respektive grupp och en kort beskrivning:

1 Storstäder (3 kommuner)

Kommuner med en folkmängd som överstiger 200 000 invånare.

2 Förortskommuner tillorstäder (38 kommuner)

Kommuner där mer än 50 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun. Det vanligaste utpendlingsmålet ska vara någon av storstäderna.

3 Större städer (31 kommuner)

Kommuner med 50 000-200 000 invånare samt en tätortsgrad överstigande 70 procent.

4 Förortskommuner till större städer (22 kommuner)

Kommuner där mer än 50 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i en annan kommun. Det vanligaste utpendlingsmålet ska vara någon av de större städerna i grupp 3.

5 Pendlingskommuner (51 kommuner)

Kommuner där mer än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till en annan kommun.

6 Turism- och besöksnäringkommuner (20 kommuner)

Kommuner där antalet gästnätter på hotell, vandrarhem och campingar överstiger 21 per invånare eller där antalet fritidshus överstiger 0,20 per invånare.

7 Varuproducerande kommuner (54 kommuner)

Kommun där 34 procent eller mer av nattbefolkningen mellan 16 och 64 år är sysselsatta inom tillverkning och utvinning, energi och miljö samt byggverksamhet (SNI2007)

8 Glesbygdskommuner (20 kommuner)

Kommun med en tätortsgrad understigande 70 procent och mindre än åtta invånare per kvadratkilometer.

9 Kommuner i tätbefolkad region (35 kommuner)

Kommun med mer än 300 000 personer inom en radie på 112,5 kilometer.

10 Kommuner i glesbefolkad region (16 kommuner)

Kommun med mindre än 300 000 personer inom en radie på 112,5 km.

Kommuner per kommungrupp**Storstäder (3 kommuner)**

Stockholm, Göteborg och Malmö

Förortskommuner tillorstäder (38 kommuner)

Upplands Väsby	Tyresö	Nynäshamn	Håbo
Vallentuna	Upplands-Bro	Håbo	Staffanstorps
Österåker	Täby	Staffanstorps	Burlöv
Värmdö	Danderyd	Burlöv	Vellinge
Järfälla	Sollentuna	Vellinge	Lomma
Ekerö	Nacka	Lomma	Svedala
Huddinge	Sundbyberg	Svedala	Mölnadal
Botkyrka	Solna	Lidingö	Kungälv
Salem	Lidingö	Vaxholm	
Haninge	Vaxholm	Nynäshamn	

Större städer (31kommuner)

Södertälje	Helsingborg	Västerås
Uppsala	Kristianstad	Falun
Nyköping	Hässleholm	Gävle
Eskilstuna	Halmstad	Sundsvall
Linköping	Varberg	Örnsköldsvik
Norrköping	Uddevalla	Östersund
Jönköping	Trollhättan	Umeå
Växjö	Borås	Skellefteå
Kalmar	Skövde	Luleå
Karlskrona	Karlstad	
Lund	Örebro	

Förortskommuner till större städer (22 kommuner)

Nykvarn	Mörbylånga	Eslöv
Älvkarleby	Bjuv	Grästorp
Knivsta	Kävlinge	Kil
Gnesta	Sjöbo	Hammarö
Trosa	Hörby	Forshaga
Söderköping	Höör	Lekeberg
Habo	Åstorp	Kumla
		Timrå

Pendlingskommuner (51 kommuner)

Sigtuna	Mullsjö	Höganäs	Tibro	Kungsör
Heby	Lessebo	Trelleborg	Vänernborg	Hallstahammar
Vingåker	Alvesta	Ängelholm	Alingsås	Norberg
Strängnäs	Högsby	Stenungsund	Hjo	Gagnef
Ödeshög	Svalöv	Tjörn	Storfors	Orsa
Ydre	Östra Göinge	Orust	Hallsberg	Smedjebacken
Boxholm	Tomelilla	Munkedal	Degerfors	Säter
Åtvidaberg	Bromölla	Färgelanda	Nora	Ockelbo
Vadstena	Osby	Vårgårda	Skinnskatteberg	Krokom
Aneby	Klippan	Essunga	Surahammar	Bjurholm
				Vännäs

Turism- och besöksnäringkommuner (20 kommuner)

		Malung-	
Norrtälje	Båstad	Sälen	Härjedalen
Östhammar	Sotenäs	Rättvik	Storuman
Valdemarsvik	Tanum	Älvdalen	Dorotea
Borgholm	Lysekil	Åre	Arjeplog
Gotland	Strömstad	Berg	Jokkmokk

Varuproducerande kommuner (54 kommuner)

Tierp	Torsås	Herrljunga	Lindesberg
Oxelösund	Hultsfred	Vara	Fagersta
Finspång	Mönsterås	Götene	Köping
Gnosjö	Emmaboda	Töreboda	Arboga
Gislaved	Nybro	Tidaholm	Avesta
Vaggeryd	Oskarshamn	Munkfors	Ludvika
Värnamo	Vimmerby	Grums	Hofors
Sävsjö	Olofström	Filipstad	Ovanåker
Vetlanda	Örkelljunga	Hagfors	Sandviken
Tranås	Perstorp	Arvika	Norsjö
Uppvidinge	Hylte	Laxå	Malå
Tingsryd	Gullspång	Ljusnarsberg	Gällivare
Markaryd	Tranemo	Askersund	
Ljungby	Bengtsfors	Karlskoga	

Glesbygdskommuner (20 kommuner)

Dals-Ed	Ljusdal	Strömsund	Vilhelmina
Torsby	Ånge	Nordmaling	Åsele
Årjäng	Sollefteå	Vindeln	Överkalix
Vansbro	Ragunda	Robertsfors	Övertorneå
Nordanstig	Bräcke	Sorsele	Pajala

Kommuner i tätbefolkad region (35 kommuner)

Enköping	Ronneby	Mark	Hällefors
Flen	Karlshamn	Svenljunga	Sala
Katrineholm	Sölvesborg	Ulricehamn	Leksand
Kinda	Landskrona	Åmål	Borlänge
Motala	Ystad	Mariestad	Hedemora
Mjölby	Simrishamn	Lidköping	
Nässjö	Laholm	Skara	
Eksjö	Falkenberg	Falköping	
Älmhult	Karlsborg	Kristinehamn	
Västervik	Mellerud	Säffle	

Kommuner i glesbefolkad region (16 kommuner)

Eda	Hudiksvall	Kalix
Sunne	Härnösand	Älvsbyn
Mora	Kramfors	Piteå
Söderhamn	Lycksele	Boden
Bollnäs	Arvidsjaur	Haparanda
		Kiruna

Statens offentliga utredningar 2011

Kronologisk förteckning

1. Svart på vitt – om jämställdhet i akademien. U.
2. Välfärdsstaten i arbete. Inkomsttrygghet och omfördelning med incitament till arbete. Fi.
3. Sanktionsavgifter på trygghetsområdet. S.
4. Genomförande av EU:s regelverk om inre vattenvägar i svensk rätt. N.
5. Bemanningsdirektivets genomförande i Sverige. A.
6. Missbruket, Kunskapen, Vården. Missbruksutredningens forskningsbilaga. S.
7. Transporter av frihetsberövade. Ju.
8. Den framtida gymnasiesärskolan – en likvärdig utbildning för ungdomar med utvecklingsstörning. U.
9. Barnen som samhället svek. Åtgärder med anledning av övergrepp och allvarliga försummelse i samhällsvården. S.
10. Antidopning Sverige. En ny väg för arbetet mot dopning. Ku.
11. Långtidsutredningen 2011. Huvudbetänkande. Fi.
12. Medfinansiering av transportinfrastruktur – utvärdering av förhandlingsarbetet jämte överväganden om brukaravgifter och lånevillkor. N.
13. Uppföljning av signalspaningslagen. Fö.
14. Kunskapsläget på kärnavfallsområdet 2011 – geologin, barriärerna, alternativen. M.
15. Rehabiliteringsrådets slutbetänkande. S.
16. Allmän skyldighet att hjälpa nödställda? Ju.
17. Förvar. Ju.
18. Strålsäkerhet – gällande rätt i ny form. M.
19. Tid för snabb flexibel inläring. U.
20. Dataskydd vid europeiskt polisiärt och straffrättsligt samarbete. Dataskyddsrambeslutet, Europolanställdas befattning med hemliga uppgifter. Ju.
21. Utrikesförvaltning i världsklass. UD.
22. Spirit of Innovation. UD.
23. Revision av livsmedelskedjans kontrollmyndigheter. L.
24. Sänkt restaurang- och cateringmoms. Fi.
25. Utökat polissamarbete i Norden och EU. Ju.
26. Studiemedel för gränslös kunskap. U.
27. Så enkelt som möjligt för så många som möjligt. – En bit på väg. N.
28. Cirkulär migration och utveckling – förslag och framåtblick. Ju.
29. Samlat, genomtänkt och uthålligt? En utvärdering av regeringens nationella handlingsplan för mänskliga rättigheter 2006–2009. + Lättläst + Daisy + Punktskrift. A.
30. Med rätt att välja – flexibel utbildning för elever som tillhör specialskolans målgrupp. U.
31. Staten som fastighetsägare och hyresgäst. S.
32. En ny upphovsrättslag. Ju.
33. Rapportera, anmäla och avhjälpa missförhållanden – för barns och elevers bästa. U.
34. Etappmål i miljömålssystemet. M.
35. Bättre insatser vid missbruk och beroende – Individen, kunskapen och ansvaret. S.
36. Forskning och utveckling samt försvarslastik – i det reformerade försvaret. Fö.
37. Rovdjurens bevarandestatus. M.
38. Ett myndighetsgemensamt servicecenter. S.
39. Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämningen + Bilagor. Fi.

Statens offentliga utredningar 2011

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Transporter av frihetsberövade. [7]
Allmän skyldighet att hjälpa nödställda? [16]
Förvar. [17]
Dataskydd vid europeiskt polisiärt och straff-
rättsligt samarbete.
Dataskyddsrambeslutet, Europolanställdas
befattning med hemliga uppgifter. [20]
Utökat polissamarbete i Norden och EU. [25]
Cirkulär migration och utveckling
– förslag och framåtblick. [28]
En ny upphovsrättslag. [32]

Utrikesdepartementet

- Utrikesförvaltning i världsklass. [21]
Spirit of Innovation. [22]

Försvarsdepartementet

- Uppföljning av signalspaningslagen. [13]
Forskning och utveckling samt försvarslogistik
– i det reformerade försvaret. [36]

Socialdepartementet

- Sanktionsavgifter på trygghetsområdet. [3]
Missbruket, Kunskapen, Vården.
Missbruksutredningens forskningsbilaga.
[6]
Barnen som samhället svek.
Åtgärder med anledning av övergrepp och
allvarliga försummelse i samhällsvården.
[9]
Rehabiliteringsrådets slutbetänkande. [15]
Staten som fastighetsägare och hyresgäst. [31]
Bättre insatser vid missbruk och beroende –
Individen, kunskapen och ansvaret. [35]
Ett myndighetsgemensamt servicecenter. [38]

Finansdepartementet

- Välfärdsstaten i arbete.
Inkomsttrygghet och omfördelning med
incitament till arbete. [2]

- Långtidsutredningen 2011. Huvudbetänkande.
[11]

- Sänkt restaurang- och cateringmoms. [24]
Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den
kommunala utjämningen + Bilagor. [39]

Utbildningsdepartementet

- Svart på vitt – om jämställdhet i akademin. [1]
Den framtida gymnasiesärskolan
– en likvärdig utbildning för ungdomar
med utvecklingsstörning. [8]
Tid för snabb flexibel inläring. [19]
Studiemedel för gränslös kunskap. [26]
Med rätt att välja
– flexibel utbildning för elever som tillhör
specialskolans målgrupp. [30]
Rapportera, anmäla och avhjälpa missför-
hållanden – för barns och elevers bästa. [33]

Landsbygdsdepartementet

- Revision av livsmedelskedjans kontroll-
myndigheter. [23]

Miljödepartementet

- Kunskapsläget på kärnavfallsområdet 2011
– geologin, barriärerna, alternativen. [14]
Strålsäkerhet – gällande rätt i ny form. [18]
Etappmål i miljömålssystemet. [34]
Rovdjurens bevarandestatus. [37]

Näringsdepartementet

- Genomförande av EU:s regelverk om inre
vattenvägar i svensk rätt. [4]
Medfinansiering av transportinfrastruktur
– utvärdering av förhandlingsarbetet
jämte överväganden om brukaravgifter
och lånevillkor. [12]
Så enkelt som möjligt för så många som
möjligt. – En bit på väg. [27]

Kulturdepartementet

Antidopning Sverige.

En ny väg för arbetet mot dopning. [10]

Arbetsmarknadsdepartementet

Bemanningsdirektivets genomförande i Sverige. [5]

Samlat, genomtänkt och uthålligt?

En utvärdering av regeringens nationella handlingsplan för mänskliga rättigheter 2006–2009. + Lättläst + Daisy + Punktskrift. [29]